

X oblasonef.
Baronissa Kervai
and Comitzg" Juli
anna Kemner

~~L. 189.~~ 3403
F. 25 V.

Ház Kezso Múzeum
Tudományos Könyvtára
Székelyudvarhely

A' KERESZT NEHÉZ TERHE ALATT EL-
BÁGYADT SZIVEKET ÉLESZTŐ JO ILLATU

TIZENKÉT LILIOM,

Melleyeket,

A' KESEREDETT SZIVEK' VIGASZTALÁ-
sára, ARND JÁNOSnak, a' Luneburgumi Fe-
jedelemségben való Püspöknek, az Igaz Keresz-
tyénségről Német Nyelven ki-adott Köny-
véből válogatott-ki, és

TIZENKÉT RÉSZEBEN FOGLALVÁN,
azokhoz való

IMÁDSÁGOKKAL EGYÜTT,

Magyar Nyelvre fordított, az édes Férjéért való
Szebeni méltatlan Rabságában: *Es immár, Isten*
Kegyelméből meg-fabadulván, annak háládatos
örök emlekezetére, és a' Kereszt-váselő Szen-
teknek Lelki Hafnokra: *akkor* maga költsége-
vel ki-nyomtatott

GRÓF PETRÖTZI KATA SZIDONIA:

Most pediglen,

Mint b.e. Néh. Mélt. Gróf Nagy-Alfköny. Anyjá-
nak továbbra-is fenn-tartó örök emlekezetére,

MÉLTÓSÁGOS LIBERA BARONISSA

D Á N I E L P O L I K S E N A

aszszony ö Nagysága,

NÉHAI MÉLT. L. BÁRO VESSELÉNYI ISTVÁN

ur ö Nagysága'

ÁRVA KEGYES ÖZVEGYE,

maga Költségével újjonnan ki-nyomtatott.

Nyomtatott Másodszor, 1764-dik Esztend.

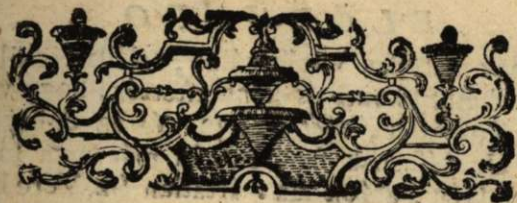

ISTEN! az én szabadításomra jövel:
URam! az én segítségemre fiess.

Szegyenüljenek, és piruljanak-meg a' kik keresik
az én Lelkemet; hátra térüljenek, és gyaláz-
tassanak-meg, kik gyönyörködnek az én nyo-
morúságomon. 'Sólt. 70: 1, 2. ♪

*L. Bibl. orsz. K. Ad. Ref.
in Consensu vni. p. l. de
Mik. Ang. orsz. K. Ad.
fok. f. Ad. 1803*

ELŐL-JARO BESZÉD.

NOha fok rendbéli és fok féle Neve-
ket találunk a' Szent Írásban, mel-
lyek az Istenfélő Emberek' f'orongá-
tását jelentik; de a' többi között leg-neveze-
tesebb 's emlékezetesebb a' KERESZT' Neve:
mellyel noha sem a' Próféták az O, sem az
Evangelisták az Uj Testámentomokban nem él-
tenek; de az UR Jéfus Kríftus a' maga Tani-
tásiban fokf'or említi 's hozza-elő: A' ki akar
én utánam jöni, tagadgya-meg magát, és végye-fel az
ö Keresztét, és kövessen engemet: Mát. 16: 24. Va-
laki engemet akar követni, tagadgya-meg magát, vé-
gye-fel az ö Keresztét, és úgy kövessen engemet: Márk.
8: 34. Ha valaki akar engemet követni, tagadgya-
meg magát, és mindennapon végye-fel az ö Keresztét,
és kövessen engemet: Luk. 9: 23. Jere kövess en-
gemet, fel-vévén a' Keresztét: Márk. 10: 21. És
valaki nem hordozza az ö Keresztét, és nem követ en-
gemet, nem lehet én tanítványom: Luk. 14: 27.

Olvasuk az Uj Testámentomban, hogy mi-
kor a' mi Megváltónkat fok tsufoltatási, kefer-
ves szenvedési 's ostromozási után, a' 'Sídók a' fe-
lítés-

1803 A 2

Éltésnek helyjére vitték volna, találták elől a' Cirenebéli Simont, és kényszerítették, hogy vinne a' Keresztfát, *Mát. 27: 32.* és az el-bágyadt Ur Jánosnak segítsen, ki már nem bírta a' Keresztfát, a' fok kín, ártatlan Sz. Vére hűlása, és Szent Testén lévő fámtalan fok Seb miatt, reszkettenek létséges Térdei, és minden ereje el-fakadott volt. (Oh Édes János, mit nem szenvedtél azokért, kik ottan ottan bosszúsággal illetünk Téged!) Ilyen Simonokká kell mind azoknak lenniük, a' kik az ő Tanítványinak akarnak hivattatni, és az ő Ábrázatjához hasonlókká lenni: *Róm. 8: 29.* Valamit e' Világon szenvedünk a' Krisztusért, (mivel az őtet követő úton annak meg-kell lenni) ő abban segít, velünk együtt emeli a' Keresztet, sőt a' nehezebb részt ő viszi, mi hátul követjük őtet, *Mát. 10: 38.* mi a' vékonyabb és könnyebb felit viszük; de Kereszt nélkül semmiképpen nem követhetjük ezt a' mi Édes Szabadítókat; mert ő-maga mondotta: *A' ki én utánam akar jöni, vegye-fel Keresztét.* Ne vélje azt senki, hogy ezt csak a' Szent Apostoloknak mondotta volna, és nekünk inkább kedvezne, avagy annál valamit kedvesebbet ígért volna: mert mondotta azt-is: *A' mellyeket pedig néktek mondok, mindenkinek mondom:* *Mát. 13: 37.* Az Istenfélők, mint valami Elő-kövek, Lelki-háznak építenek, *1Pét. 2: 5.* valamiképen a' köveket, a' mellyekből a' Salamon Király Templomot épített, előbb meg-faragták, és egészen mind

mind meg-símitották, úgy-annyira, hogy sem fejkének, sem verőnek, sem valami egyéb vas szerzámnak pengése nem hallatott a' Háznak felépítésében, *1Kir. 6: 7.* Ugy kell ebben az életben a' Híveknek meg-faragtattakká és meg-símitottakká lenni a' Kereszt által, hogy az utolsó Ítéletnek Napján alkalmasoknak találtaffanak arra, hogy belőlök építesék-fel a' Lelki Templom. Gondold-meg kérlek, melly fok Jótselekedetekkel, és Tsuda-tételekkel ékesítette-meg a' Keresztet a' mi Megváltónk. Mikor ezt a' Világot mint valami világos Égő-fővételnek meg-akarta világosítani fent Születésével, a' Betlehemi istállóban a' Kereszt volt a' Bölcsője: mikor mi-érettünk föntelen munkálódott, fáradott, nem lévén annyija, a' hová Fejét hajthatta volna, a' Kereszt volt az ő Szállása: mikor magát érettünk az ő fent Atyjának akarta fel-áldozni, a' Kereszt volt az ő Oltára: mikor a' mi Életünkért, Idvességünkért, meg-akart halni, a' Kereszt volt az ő Ágya: mikor az egész Világ' Bűneit, és a' maga Elég-tételét, Érdemét akarta az Isten' igaz Itélő Széki' eleiben állítani, a' Kereszt volt az ő Mérő-serpenyője: mikor mint Királyoknak Királyja, vette mind Mennyen mind Földön a' Hatalmat, a' Kereszt volt az ő Királyi-féke és Trónusa: mikor az Anyafentegyházat, el-jegyzette magának, a' Kereszt volt Jegy-gyűrűje: mikor a' mi rettenetes kegyetlen ellenséginken győzedelmet vett, a' Kereszt volt az ő Fegyvere; és mint

ELŐLJARO

hatalmas Király, Kereszt által szabadított-meg az ördögtől, és az halál' hatalmából bennünket.

A Historicusok írják, hogy mikor a' Hatvan-harmadik Római Tsázar *Heraclius*, a' meggyőzött Persáktól a' Keresztfát (mellyen a' mi Idvezítők Halált szenvedett) vizsgálá-nyerte, és azt maga akarta nagy Pompával Jéru'sálembe, maga vállain, Királyi-köntösében lévén felöltözve, vinni, a' ki-nyílt kapu magától zárlódott-bé; ostan a' Jéru'sálemi Pátriarchától Zakariástól, avagy a' mint némelyek vélekednek, Angyal által intvén-meg, a' Királyi ékességet és köntöst le-tette, és mezíten lábba, (előtte a' kapu magától ismét megnyilván) vitte-bé a' Keresztfát. Ekképen mind azok, a' kik a' reájok mért Keresztet vállokra akarják venni, a' Világi Gyönyörűségnek pompás drága Köntösét vessek-le, felöltözvén a' helyett a' Fiúi Engedelmezségnek 's Békeséges-tűrésnek Ruháját, és azt viseljük e' Világon életben, Békeséges-tűréssel várván a' Krisztus' drága Erdemével nyert 's meg-ékesítettett Királyi Köntöst, mely készítettett nekünk a' rothadhatlan Koronával együtt.

Nagy nyomorúságnak és szorongatásnak Keresztet hordozta JOHANNES FRIDERICUS a' Saxoniai Ellector, ki meg-vevén a' kiadott *pro Interim* tanitást, az Igaz Hithez álhatalos volt, és azért öt Évtendeig viselt keferves szomorú rabságot, de azt a' Keresztet nagy békeséges-tűréssel 's alázatossággal szenvedte, gyakran

B E S Z É D.

gyakran jutván eszébe, hogy Születésekor Arany-füzű Kereszt látszott a' hátán, melyről még akkor jövendölt egy öreg Pap, mondván: Ez a' kis Gyermeke mind az egész Világ' szeme-láttára Keresztet fog hordozni, ez hátán lévő keresztet azt jegyzi; mely bé-is tölt.

Constantinus Magnus-is nagy kereszt-viselés, háborúság, és szenvedés alá vettetett Ember volt, mikor az ő leg-közelebb való Rokontól-is üldöztetett. Üldözte őtet *Maximianus* az ő Ipja; üldözte *Licinius* az ő Sógora; hadakozott ellene *Diocletianus*, és *Galerius*, Vérzerint való Attyafiai; hadakozott ellene *Maxentius* az ő Sógora avagy Feleségének Bátyja: óh minden Keresztet felett való Kereszt volt ez, hogy nemcsak idegenek háborgatták, hanem még a' maga Vérzerint való Attyafiai-is és Rokoni rétamadtanak, a' melly szorongatásában az Isten-felő Tsázar nem tudta mit tselekedjék. De a' kegyelmes Isten tsudálatos Jél által meg-jelentette nékie a' Győzedelmet, és hogy tettett Istennek az ő szenvedése: mert éppen délben mikor az Ég tiszta volna, fok Udvara-népével 's véle-valókkal együtt, látott az Égen egy fép fényes Keresztnek hasonlatosságát, körülötte lévő betűkkel, e' ferint: *Ebben léfz győzedelmes*. Ezzel jelentette-meg nékie az Isten, hogy az ő fok szenvedése 's békeséges-tűrése által fog győzedelmeskedni; mellynek emlékezetire azután való hadakozásban 's hartzáiban, mindenkor a' Keresztnek hasonlatosságát hordozta

ELŐLJÁRO

Zárlóján. Nem nagy Győzelem volt-e ez? mikor ez a' Tsászár minden ő Ellenségein győzedelmet vett, midőn hat Tyrannust (kik a' Kereftységnek rettenetes Ellenségi vóltanak) meg-vert, 's meg-győzött; melly győzedelmével a' Kereftységben nem-tsak a' Világi Rendben, de az Ekklesiának-is nagy nyugodalmat szerzett.

Ha azért mind ezeket a' Példákat akarja valaki követni, akarván Igaz Kereftyen lenni, azokat pedig a' mellyek az Igaz Kereftyenhez illendők, nem tudja és nem érti, végye eleiben elsőben-is a' Kereft' terhe alatt el-bágyadt Sziveket éleztő Tizenkét Liliomok közül az Elsőt, melly 1 Tim. 4. Réf. 8-dik verséből fakasztott, azzal törölgesse-meg az ő Elméjének homályos feneit, és mindgyárt lát ott egynehány hasznos Regulákat, mellyekből megtanulhatja, miképen éljen Kereftyenül és Istenesen ez árnyék Világban.

Ha nehéz Kereft alatt nyög, mellynek terhe alatt ugyan tántorog; ne féljen, legyen bátor, és nyuljon a' Második Liliomhoz, melly a' 'Sidók. 10. Réf. 36-dik vers. termett, nézze azt forgalmatoson, és meg-látja a' rajta való ékességben, hogy a' Békeséges-tűrés által mindennemü Kereftet meg-győzhetni, és a' megígért Bóldogságot el-érhetni.

Ha kételkedik abban, hogy az ő Békeséges-tűrése a' kereft-viselésben valamit használ-hasson, ne hagyja Szívét el-foglalni a' kételkedés-

B E S Z É D.

désnek, hanem hamar végye-elé a' Harmadik Liliomat, melly a' Szent Jak. 5. Réf. 7. verséből fakasztott, 's meg-találja benne, melly fok hasznai légyenek a' Kereftnek, és melly fok okok, mellyek a' Békeséges-tűrésre indíthatnak bennünket.

Ha az ő Termézetinek gyarlósága, vagy Elméjének Jóra-való tompasága miatt ezt meg-nem foghatná; ne üljön sokaig e' tudatlanságban, hogy annál-is nagyobb nyavalyája ne következzék abból, hanem siessen a' Negyedik Liliomhoz, melly az Ap. Tsel. 14. Réf. 22. v-ben találatik, azzal illelse az ő nehéz Elméjét, és meg-esmérí az abban lévő fok lép példáit, bizonyoságit a' Békeséges-tűrésnek, 's azokból fármazott vigasztalást.

Ha pedig a' Kereft a' Testnek igen nehéznek 's el-viselhetetlennek látszik, 's a' Negyedik Liliomban lévő példáktól akarná el-vonni, és a' Világi Gyönyörüséget javallaná; ne engedjen a' Testnek győzedelmet venni a' Lelken, hanem az Ötödik Liliomra vesse Szemeit, melly a' Sz. Jak. 1. Réf. 12. verséből fakasztott: és meg-látja abban, hogy az Isteni Vigasztalás ferez Szívében Békeséges-tűrést, azért tufakodjék a' Testnek kényesége és e' Világi gyönyörüségre való vágyódási ellen.

Ha a' kételkedésnek mérge még-is forr Szívében, ne engedje ott meg-gyökerezni; hanem az ő reftető kezével illelse a' Hatodik Liliomat, Sz. Mát. 10. Réf. 38. versében: és könnyen

ELŐLJARO

nyen ki-tanúlhatja a' Keresztnek Titkait, és miképen vonattatunk az által Istenhez, és elmúlik az ő Szívét fojtogató kételkedésnek mérgé.

Ha igen szorongattatik, és meg-utáltatott a' kevély Világtól, úgy-annyira, hogy semmi vigasztalást nem lelhet, ne essék kétségben; hanem siessen a' Szent Írás' Kertébe, 'Sid. 12. Rész. 3-dik v-ből fakazza-el a' Hetedik Liliomat, és tégye azt az ő szomorú Szívére, 's mindgyárt meg-vigasztalódik, látván hogy a' mi Édes Megváltó URunk annál sokkal több és nagyobb gyalázatot 's meg-utálást szenvedett: és hogy ő általa kell minékünk meg-győznünk minden mi gyalázatunkat, és háborúságunkat, nyilván meg-látja.

Rettenté az ő meg-félemlött Szíve azzal, hogy semmi remétsége a' meg-fabadulásnak sem kereszt-viselésében való vigasztalásnak nintsen, álljon ellene annak, végye kezében a' Nyolctzadik Liliomat, mely a' 2Kór. 1. Rész. 4, 5, 7. versében vagyon, 's mutassa-meg az ő Szívének, hogy nintsen semmi olyan nagy szorongatás, nyomorúság, melyben az Isten ne rendelt volna Vigasztalást, és hogy mindenkor nagyobb a' Mindenható Isten' Vigasztalása, a' mi nyomorúságunknál.

Ha a' türehetlenség még-is kételkedésre nógatja, 's kétségben akarja ejteni az Isten' Vigasztalása és Szabadítása felől; üzze-ki a' Szívéből a' Kilentzedik Liliommal, melyet talál a' Micheás 7. Rész. 7. versében: és meg-látja,
hogy

B E S Z E D.

hogy az Isten' igaz Igéretei, Fogadásai, meg-máfolthatatlanok, hiba-nélkül valók, és meg-nem tsalják, 's ez indítsa ötöt a' Békességstűrésre.

Ha még-is fokálja az Emberi gyarlóság a' Szenvedést, és azt veti szemére, hogy mások felett szenved, ne higgyen annak; hanem nyuljon a' Tizedik Liliomhoz, mely a' Sz. Luk. 24. Rész. 26-dik versében virágozik, 's annak erejével élelfeze gyarló voltát, 's a' Szentek' Példáiról vessze szeméit a' mi Megváltónknak maga Szenvedésére, és nézze a' Krisztus' nagy Békességes-tűrését, és a' következő örök Ditsóséget, mely által minden Kereszt meg-könnyebbítettik, akármely nehéz legyen-is az.

Ha még ezen sem nyugszik-meg az ő Szíve 's Elméje, hanem többet akarna még érteni; végye Hitinek két kezében a' Tizenegyedik ket-tős Liliomat, mely a' 85. 'Sóltár' 6, 7, 8, 11. verseiben termelt, 's azzal illesse Bünei miatt bé-zároltatott Szívének Ajtaját, 's annak erejével meg-nyílik: a' hová ne kétsék az Istent bé-botsátani, és beállgessen véle, mint hívő Lélek, 's meg-esméri, mely gyönyörűséges a' Hitnek az Isten' Irgalmasságával való Bevéde, 's Vigasztalást vézen Szívében.

Ha sokáig-tartó súlyos Keresztet hordoz, a' mely felettébb nyomja, úgy-hogy, tsak-nem kétségben esik alatta; ne keresen egyéb könnyebbséget, hanem siessen a' Sz. Írás' drága Kertében, és ott a' Tizenkettődik Liliomat a' 86. 'Sólt.

ELŐJÁRO

'Sólt. 5-dik verséből szakasza-le, és a' Hitnek arany linórával kösse szomorú Szivére, 's meglátja az okokat, melyekre nézve az ő kiábrósít, sohajtásit, 's nyögésit, az UR Isten minden kétség nélkül meg-hallgatja, ezt bizonyosan higgye, és tellyes bizodalommal kiáltson fel Dáviddal: *URam te jó vagy, és kegyelmes, és sok irgalmasságú azokhoz, kik segítségül hívnak; figyelmezzél URam az én könyörgésemre: és hallgasd meg az én könyörgésemnek beszédét: a' 86. Sól. 5, 6. v.*

Ez illyen Kereft-viselésnek példáit forgattam elmémben, ki az 1704-Eftendőben, méltatlan szomorú fogságot szenvedtem Szébenben, tiz egész Hónapokig és tiz napokig: midőn az én édes Férjem, Gróf PEKRI LÖRINTZ Uram, a' Balás-falvi püfita Kastély' örzésére (mint-egy mézfár-fékre) kedve ellen, kevés számú Fegyveretlenekkel küldetett, a' melly helyet ostrommal és tüzzel meg-vévén, a' magok szabadságának helyre-állításáért Fegyvert kötött Magyarok meg-fogták, 's fogválték Magyar-Országba, nem akarván senki azok közül szabadulását, kik abban segítheték volna, az ő nagy kegyenységében-is (mivel a' Vitézektől mindenétől meg-fosztatott,) semmi hiúságára valókkal nem engedték nyomorúságában segitenem; hanem engemet mint szabadulásában munkálódó Effközt, ok nélkül való gyűlölőink, erős örizet 's rabság alá vettek, négy ártatlan Gyermeimmel együtt: melly noha állásomon ment-végbe; de tömlötzel

B E S Z É D.

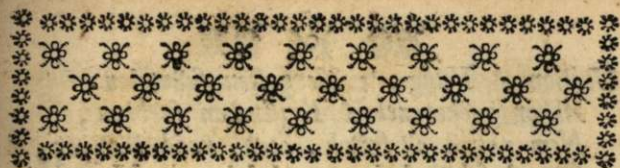
lötzel vetekedett, az egy házban lévén rekesztve, úgy-hogy, ablakon sem vólt szabad Embert látnom; melly nyomorúságból igen súlyos betegségem fármazott: de ezzel sem elégedvén-meg, sok féleképen ijeféttéssel nyomorgattak és gyötröttek, senki siralmomra nem hajtott. Ez el-hagyatott gyámoltalanságomban csak az Egy Isten vólt Gyámolom, 's Reménységem. És mint-hogy szabadulásomhoz nem bízhattam, adtam magamat Könyvek' olvasására, és e' Kereft-viselés' példáival, el-bágyadt Szivemet, mint egy élesztő jó Balsamummal orvosoltam, és valósággal tapasztaltam-is, hogy az illyen Orvossággal Lelki és Testi Sebeink meg-gyógyúlhatnak: mellyre-nézve vettem előmben e' kis Munkátskát, mellyet, ARND JÁNOS, a' Luneburgumi Fejedelemségben való Püspök, az Igaz Kereftviselegről irt Könyvéből válogatván-ki, forsomhoz képest Tizenkét Rézket, azokhoz való Imádságokkal egygyütt, Német Nyelvből Magyar Nyelvre fordítottam, azzal vigasztalván magamat gyámoltalanságomban. Nem akarván azért e' vigasztalásra való Effközt csak félre tenni, hanem inkább a' nehéz Kereft terhe alatt nyögő Felebarátimmal közleni, kiknek, e' Kereftnek nehéz terhe alatt el-bágyadt Sziveket élesztő Tizenkét jó illatú Liliommal, mellyek a' Szent Irásnak Gyönyörűséges Kertében nevekedtek, akartam kedveskedni.

Tudom,

ELÖL-JÁRO BESZ:

Tudom, léznek olyanok, kik gyalázní's
 ősárolni fogják e' kis Munkámat; mert nin-
 tsen Ég alatt semmi, a' mi egyaránt tetsék
 mindennek, annál-is inkább, hogy Affzony-
 ember' Munkája: de nem bánom, tudván azt,
 hogy derék bölts tudós Emberek' Munkájiban-
 is talált gántsot Mómus; söt még a' Szent
 Irásnak-is vagynak vízfá-értői, 's magyará-
 zói, kiísebitői, 's meg-vetői. Kérem azért a'
 Kegyes Olvasót, ha mi hiba esett a' Fordí-
 tásban, fedezze-el Kereftényi Szeretnek pa-
 lástjával, 's ne tulajdonítsa vétkül; mert a'
 melly fok felől illettettem keferüséggel, ha
 hibáztam-is, nem tsuda; mivel a' bús Elme
 nem lehet tsendes, midőn minden felől ostrom-
 moltatik a' bánat' feleitől. Reménlem mind-
 azáltal, ha fíntén a' fíntelen örömben élők-
 nek nem fog-is tetfeni e' kis Munkátskám;
 de a' kik kereft-viseles alatt nyögnek, 's ab-
 ban könnyebséget 's vígafztalást óhajtanak,
 nem vetik-meg. Azoknak Istentől Lelki Tes-
 ti Vígaftalást kívánok. Tégedet pedig, Ke-
 gyes Olvasó! kérlek, ne nézd a' Munkának
 tsekély vóltát; hanem azt, hogy Istennek
 Szent Igéjéből vagyon, 's olvasd Lelkednek
 Épületire 's Vígaftalására, kívánom

G. PETRÖTZI KATA SZIDONIA.

E' Jeles Könyvetskének nagy Munkából im-
 innen amonnan mesterséges Ki-fedegetőjének,
 és Magyar Nyelvre Elmésen Fordítójának,
 Méltóságos Gróf Afzfzonymnak nagy
 Neve' terjesztésére.

AZ Hívek Élete', Kereft Iskolája:
 Mellynek mind Doctora, mind szerető Tagja,
 Amaz Első Szülött, az Istennek Fia,
 Maga Példájával mindent hiva arra.
 A' Kereft olly dolog, melly keferü-édes,
 A' Testnek és Vérnek nem lehet ez kedves;
 De a' Lélek' Szeme, melly éles és sebes,
 Lát túl rajta olly Jót, melly gyönyörűséges.
 Nem mindennél van bát a' Kereftnek ize;
 Hanem tsak a' kiben a' Krisztus' Szerelme
 E' keferü dölgot meg édesítette,
 Kinek Haldílon túl van a' Jobb Élete.
 Az illyen, károkat vallbat sokszor ugyan;
 De Világi kára mégyen nagy haszonban,
 Mennyben gyűjt helyette Gazdagságot jobban,
 Mellyet semmi erő nem vehet-el onnan.
 Ki-üzbet Ellenség Házadból 's Helyedből,
 Búdosól szomorán Laktad-földén kívül;
 De Isten' Városa Búdosókból épül,
 Az Isten' Tselédgye illyenekkel többül.

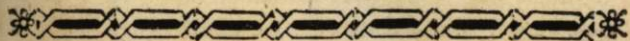
Utal.

Utaljon e' Világ, 's Kergefsen szüntelen,
 Akkor gyökerezel a' Krisztusban szebben,
 Nem ragad a' szitok, átok, reád könnyen,
 Sőt a' felsőb helyen ez helyhez tet Mennyben.
 Ha kinoznák 's el-fogyatják Életedet,
 Azzal-is készítik Mennybe Menésedet,
 Hol Isten le-tette a' te Jobb Részedet,
 És változás nélkül meg-tartja Kintsedet.
 Méltóságos Aszszony Gróf PETRÖTZIKATA,
 Két Agon Nagy URi Nemnek Maradéka,
 Kereft Iskolának Nemes Tanítványa,
 Sőt Példáddal a' Kereftnek Tanítója.
 Eleitől fogva Kereft volt Élcted,
 Arván bagyattaték hamar Gyermekséged,
 Azután veszélyben forogván Nemzedet,
 Idegen Országra lön ki-költözésed.
 Onnan Házas-Társul, tsuda Isten' Dolga!
 Méltóságos Férjed maga mellé hozza;
 De ez örököd-is Kereftre fordula,
 Esővén Édes Férjed tsak hamar fogságba.
 Abból ugyan ismét meg-vigasztalt Isten;
 De Ifjú Életed nem folyhata könnyen,
 Egy kis jódat Kereft kísérgette menten,
 Hogy ne édesednél e' Világhoz igen.
 Isten szép Fiakkal 's Leányokkal álda:
 De ezekben meg annyi Kereft talda;
 Hat Fiadban, kiket az Isten mütata,
 Szemed előtt Egy-is meg-nem maradhata.
 Nem régen Magad-is Fogságot kóftoltál,
 Tíz Hólnapig Rabul szorofsan tartatál,

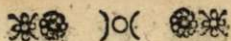
Hol.

Holott Nyavalyákkal ugyan meg-rakodál,
 És így két Rabságot egyszer'smind taldál.
 De jelen volt Isten e' Kereftid közt-is,
 Mint régen az égő tsipke-bokorban-is,
 Nem bagyd hogy e' tűz meg-emészszzen itt-is,
 Sőt meg-vigasztala más rabok felett-is:
 Mert nagy ditsőséggel Szabadságra jutál,
 Gyűlölöid ellen Házadba hozatál:
 És hogy Rabságban-is a' Krisztussal valál,
 Arról bizonyító Írást elő-adál.
 Tövissek között nőtt szép Liliomidat,
 Rabi Házadban irt példás munkáidat,
 Kerefték közt való vigasztalásidat
 Ki adád, hogy mi-is szaglanók azokat.
 Él bát Kerefteknek látható Tzimere!
 Él szép Arany, mellyet próbált Isten' Tüze!
 Él szép Virtusoknak világos Tüköre!
 Él Aszszonyi Reudnek nálunk példás Disze!
 Még el-jő Jegyesed az Istennek Fia,
 Minden Kereftidet a' ki meg-számlálta:
 Arany Hited után, Arany a' Korona,
 Mellyet Jutalomul le-tett te számodra.

Irta N. Enyeden Lelki örömből,
 ő Nagysága alázatos szolgája,
 P a p a i P. F e r e n t z.

K Inek sebesedett Kereft alatt Szíve,
 Az tudja melly tsalárd gonofs Világ' színe,
 B Vild.

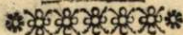
Világi Próbáknak keferü ö ize;
De Krisztus Kereszti' édesítő méze.

Rabság, Nyomoruság, a' Kereszti Pálma,
Kegyesek' Élete a' mint mutatja ma;
De itt a' Korona, itt az Arany Alma;
Mert az Isten lészén örökös Jutalma.

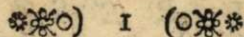
A' Kereszt-viselés Mennyországnak utja;
Mert Testnek dagályát 's pompáját el-rontja,
Isten' Szent Kezéhez Embert jól szoktatja,
'S Büzgön imádkozni ötet meg-tanítja.

Gróf Aszfzony PETRÖTZI KATA Szidonia,
Sok hunak Leánya, Kereszt Tanítója,
E' Könyohen ékeksen ösze-szedvén írja,
Légyen örök díszben Kegyeség' Példája.

Mélt. Jó Aszfzonyának 's Fő-Iszpannéjá-
nak devotioját consecrálja N. Enyedi
Püspöki Péter, N. Fejérvár-
megyének ez előtt sok Ezzén-
dökig Fő-Birája.

I. Rész.

I. R É S Z.

EGYNÉHÁNY SZÉP RÉGULÁI A' KE- RESZTYÉNI ÉLETNEK.

A' Testnek Gyakorlásának kevés haszna vagyon;
de az Isteni Tisztelet mindenre hasznos, melly-
nek igéreti vagyon e' Világon és a' más Vilá-
gon való Meg-ajándékozásáról. Sz. Pál 1 Tim.
4. Réz. 8. v-ben.

EZ a' kevés Beféld a' KERESZTYÉNI
ÉLETNEK egész Le-rajzolója: és
tanít bennünket, miben töltsé főké-
pen a' Keresztyén Ember az ö Életét, nevezet
szerént Kegyeségben, melly minden Keresztyé-
ni Jóságos-tselekedetet bé-foglal magában. És
e' végre tézen-fel az Apostol Két helyes indí-
tó Okokat. 1. Mindenre hasznos: midőn min-
den járása, kelése, ézvai, tselekedetei Ember-
nek Istenesek, az mindent jóvá 's helyesé té-
zen, 's minden Aldást hoz magával. 2. Jutal-
ma van ez Életben, mint Jó'sefen és Dánielen
meg-

B 2

meg-látzott; ott pedig annál inkább az Örök Életben, a' hol meg-füvés nélkül való Aratás lézen.

I. R É G U L A.

Ha fíntén olyan tökéletesen nem élhetf-is, a' mint az Isten Igéje hagyja, 's magad-is akar-nál; de kívánnod kell azt: mert az olyan fínt Kívánság tetfík Istennek: és azt véghez-vitel gyanánt tartja az Isten; mivel ő a' Szívet né-zi, 's nem a' Tselekedetet: mindazáltal minden-kor fíftened kell a' te Teftedet, és nem kell engedned, hogy rajtad úralkodjék.

II.

Mindenben a' mit gondolf, avagy tseleke-fel, arra vigyázz, hogy a' Szívnek Tíftaságát meg-tartsad, meg-ne fertéztessd magadat kevés-gondolattal, főval, és tselekedettel; haraggal, és ezekhez hasonló teftnak 's ördögnek mun-káival; mert az által meg-nyittatnék a' te Szí-ved a' Sátánnak, bé-zároltatnék pedig Isten előtt.

III.

Igyekezzeél azon, hogy a' te Lelked' Sza-badságát meg-örizzed, hogy az ideig-valóknak rendkivül való kívánsával, azt a' Földi és Tefti dolgoknak rabjává ne tégyed; mert a' te Lelked nemefsebb az egész Világnál: hogy ad-nád-el, 's hogy vetnéd alája e' nemtelen, sem-mire-való, tsak ideig-tartó dolgoknak, a' sem-mire-valókhöz kaptsolván Szívedet?

IV.

Távoztassd e' Világi dolgokon való fíomor-

ko

kodást, mert halált nemz: melly a' físvény-ségből, irigységből, a' mindennapi Életünk táp-lálása felől való fízorgalmatoskodásból, és a' hihetlenségből fíarmazik. Az Isten fíerint va-ló fíomorúság, melly a' Bűnnek meg-físméré-séből, 's a' pokolbéli örökké-való kín felől való elmélkedésből fíarmazik, hafnos, és fíe-rez Idvéfségre való bánatot, mellyet senki meg-nem bánt: és fíerez örömet, 's békeséget Is-tenben. 2Kör. 7: 10. Azért senki ne fízomor-kodjék úgy az ideig-valóért, mint az ő Bűnein.

V.

Ha Kerefítedet nem veheted-fel örömmel, a' mint kívántatnék, leg-alább vedd békefíse-ges-türefísel, és engedelmes alázatfíssággal, 's lé-gyen mindenkor a' te vigafíztalásod az Isten' rendelése, és kegyelmes akaratja, mert az min-denkor jó, és mindenben a' mi jönkra való, 's idvéfségünket munkálódja: és ha Isten, vi-gafítségben vagy fíomorúságban, Lelki fíegény-ségben vagy gazdagságban, alaton avagy fel-emelt, betsíületes vagy gyalázatos forson akar-ja létedet, tudja hogy ez az ő tetfíése, 's né-ked jódra van. Az ő akaratja légyen a' te aka-ratod, és vigafíztalásod, hogy az Isten veled úgy tselekefízik, a' mint ő-nékie tetfízik, melly által Idvéfségedet munkálódja. Az URnak tse-lekedeti igen jók, és minden parantsolattya idejekor vagyón. Sirách, 39: 21. Igaz az UR minden útai-ban, és kegyelmes minden dolgaiban. 'Sólt 145: 17. Mindenkor jobb, hogy az Isten' akaratja ben-

B 3

ned

ned és rajtad mégyen véghez, melly mindenkor jódra tzelez, mint sem a' te akaratodat te vidd véghez, melly mindenkor gonofságra hajlandó.

VI.

Ha az Isten Mennyei vigasztalást, és örömet nyújt, háládó Szíved vedd azt. Ha pedig elvonja az Isten az ő vigasztalását, tudd meg, hogy jobb tenéked a' testnek megöldököltetése, az elme vigaságánál; mert a' fájdalom és szomorúság sokkal hasznosbb a' bűnös Embernek, mint sem az öröm, és vigaság: mert a' felettévaló vigaságból estenek fokaik Lelki kevélységben. Az Isten jól tudja, kiket vigyen a' Mennyei tellyes vigasztalás' és világosság' útján; és kiket kedvetlen, szomorú, köves, éles úton az örök Életbe. Sokkal jobb néked, ha úgy mégy-bé az Életbe, a' mint az Isteni Böltségség rendelte, mint sem a' magad akaratja's kedve kívánja. *Jobb a' szomorúság a' nevetésnél; mert az ortzának szomorúsága által jobba lesz az Ember' Lelke. A' bölts Embernek elmeje a' siralmas házban vagyon; a' bolondoknak pedig elméjük a' vigaságnak házában.* Préd. 7: 3, 4.

VII.

Ha a' te Istenednek nem vihetél olyan nagy és fok Aldozaot, Buzgóságot, Könyörgést, Háládást, 's a' t. vidd a' mi van, és töled kitelhető, a' jó akarat és fent igyekezet mellett, kívánván, hogy tetsék nékie a' te Isteni foglalatod; mert az ilyen fent igyekezet, vagy

igye-

igyekezetnek kívánása, nem kitsiny adomány, 's áldozat, melly Isten előtt is igen kedves; mert a' melly nagy mértékben kívánnók mi, hogy a' mi buzgóságunk, fent kívánságunk, könyörgésünk, háláadásunk légyen Isten előtt, fentén annyi mértékben leszen előtte. Mivel az Isten nem kíván többet te-tőled, csak a' mennyit az ő Kegyelme munkálódik benned; te sem adhatél többet ő-nékie annál, a' mit néked adott. De kérjed a' te URadat, az UR Jésus Krisztust, hogy minden adományodat, áldozatodat, tégye tökéletessé a' maga elégséges Aldozaatjával; mert ő-benne van a' mi Elégtételünk, mi bennünk pedig csak a' fogyatkozás; és mondjad: Edes Istenem, és Atyám! az én buzgóságot, hitemet, könyörgésem, háláadásomat, vedd-el a' te Fiadban, 's ne nézd azokat, a' mint ő-magokban vagynak, hanem a' Krisztusban, és kedves lesél előtled, mint tökéletes tselekedet: A' mi híjjával én vagyok, helyre-hozza az én URam Jésus Krisztusom. És így, a' mi buzgóságunk, könyörgésünk, háláadásunk, (noha magában gyenge, homályos, hibás,) nyér nagy érdemet, méltóságot és ditsőséget a' Krisztus' érdemből. Valamint a' maga rútságában lévő nyomorult, meztelen gyermek nem kellemetes; de ha megékesítették, tisztán felöltöztetik, tetteik nékünk; Ugy a' te tselekedetid is magokban semmik, de a' Krisztus' Elégtételével felékesítetvén, tetteik minden tselekedetid az Istennek. Difesnek látszik,

B 4

mi-

mikor az alma arany tálban vitetik-fel; noha az alma magában nem fokot ér, de annál kedvesebb ha arany edényben lézen. Ugy a' mi Imádságunk, áhítatosságunk, és hálá-adásunk is a' Krisztusban. *Ő minket szeretett, és magának kedvesfekké tett ama' Szerelmesben.* Efes. 1: 6.

VIII.

A' te fok rendbéli bűneiden és esetiden, ugyan valójában fömorkodjál, de kétségben ne élsél. Ha fok, tudjad hogy fokkal több az Isten' Kegyelme, és Irgalmassága: *Solt. 130: 4.* Ha nagyok, gondold-meg, hogy a' Krisztus' Erdeme fokkal nagyobb. *A' te Irgalmasságodnak soksága szerint, töröld-cl az én bűneimet.* *Solt. 51: 3.* Mikor Isten' Kegyelmeből fánod bánod Bűneidet, 's a' Krisztust nézed Hittel, Isten-is meg-fogja az ő ostorát. *Ezékh. 33: 11. és 18: 23.* Ezen Istenes 's hafnos bánatot, követi a' Bűn-botsá-nat; e' pedig meg-léfzen, valamikor és valahányszor a' Bűnös foházkodik. A' mint a' Belpoklos azon szempillantásban gyógyítatott-meg, mikor az URnak mondotta: *URam! ha akarod, meg-tisztíthatsz; mindjárt felelt az UR: Akarom, tisztul-meg.* Mát. 8: 2, 3. Ugy tisztít-meg tégedet-is az Isten belsőképen, mondván: *Fiam, meg-botsáttatnak néked a' te bűneid.* Mát. 9: 2. Ez tükröre és példája a' belső meg-tisztulásnak, és bűn-botsá-nának. Ezen irgalmassága Istennek, ne szolgáltatson okot több bűnöknek tselekedésére; hanem annál inkább keressük az Istent Szívünk fírint. *Aldgyad én Lelkem az URat.* *Solt. 103: 2.*

IX.

IX.

A' külső meg-vettetett állapotot, meg-útálást, gyalázatot; kedvetlenséggel, haraggal, avagy bosszú-állásnak kívánságával ne vedd; hanem gondold-meg, hogy ez a' te Szivednek próbája, mely által ki akarja az Isten nyilatkoztatni, mi fekszik benned: alázatos és engedelmes vagy-é, vagy kevélység és harag vagyon benned: ki mitsoda természetű magában, ha háborúság éri, meg-próbálja. Ha alázatos, engedelmes vagy; minden meg-útálást alázatossággal győzz-meg. Es, 1. azt a' Mindenható látogatásának fogod tartani; mint Dávid mondotta, mikor a' Semei fídalmazta: *Az UR mondotta nékie, fídalmazza a' Dávidot:* 2Sám. 16: 10. 2. Ekképen a' meg-útálás egy nagy része a' Krisztus' gyalázatjának, melyet a' Krisztus' igaz Tagjainak fel kell venniük; mint fíent Pál mondja: *Mennyünk-ki ő bosszája a' táboron kívül, az ő gyalázattját hordozván.* Sid. 13: 13. Nézzed, mely alázatos Szível hordozta a' Krisztus az ő gyalázattját: mi-is azért az alázatos Szívért hordozzuk a' mi gyalázatunkat alázatossággal. Es ne mond azt: Oh hogy fíenvedném én ezt el ettől! Oh! a' Krisztus alázatos engedelmes Szívéért el-kell fíenvedned. 3. Az Isten olyan Jó 's Igaz, hogy egy méltatlan fídalalmazásért sokkal nagyobb bétületet, 's az ő Kegyelme adja: mint Dávid Király bizonyosnak tartotta, hogy az Isten Semei' fídalalmazásáért ímért fíemeli; a' mint meg-is lett; mert azt mondot-

1a: *Né talám reá-tekint az Isten az én nyomorúságomra, és jót ad még ma nekem az ő átkáért.* 2Sám. 16: 12. v. Azért azon meg-ne fomorodjál, a' mit az Emberek befélnék felőled; hanem örülnöd kell azon, hogy a' meg-vettetteken és meg-útálttakon nyugszik az Istennek Lelke: mint Sz. Péter 1. 4. Rész. 14. v.

X.

Minden te ellenségeidet, gyalázóidat, igyekezzél jóval, jótéteménynyel meg-győzni, és engeftelni; mert bozú-állásnak kívánásával, haraggal, vízfűz-fidálsal, nem hódítod hozzád ellenségedet; oka: *In virtute est victoria, non in vitio.* A' Jóságos-tselekedetben van a' győzelem, nem a' vétkekben. A' harag, vízfűz-fidalmazás, és a' bozú-állásnak kívánása; bűn 's vétkek: ez által nem győzedelmeskedik senki, hanem a' Jóságos-tselekedet által. Valaminthogy a' gonosz lélek nem üzi-ki egymást; úgy a' vétkek más vétket nem üzhet-el: és semmi fitok, bozú-állás, a' téged gyalázót nem győzi-meg, hanem naponként gonoszabbá tézi. Ha valami keléses, vagy fekélyes Embert vernél, vallyon orvosolnád-e azzal? semmiképen nem. Ugy a' gonosz, mérges Ember-is tellyes fekélyvel, azért azt tsendességgel kell orvosolnod. Nézd-meg maga az Isten mitsoda Eszközökkel él, hogy minket meg-győzzön. Nem győzi-e-meg az ő Kegyelemességivel a' mi gonofságinkat, és a' mi haragunkat Szeretetivel? Nem indít-e minket penitentiára? Róm. 2: 4. Ezt az utat

írta

utat írta előnkben Sz. Pál: *Ne győzettefssél-meg a' gonosztól, hanem inkább a' gonoszt jóval győzd-meg.* Róm. 12: 21. Ez a' győzelem.

XI.

Ha másban Isten' ajándékát látod, melly te-néked nem adatott, ne irigykedjél azért reá, ne szánd töle; sőt inkább örülj azon, 's adj hálát Istennek; mert a' Hivők és Választottak egy Test. Egy hívő tagnak ékefsége, esik az egész testnek tisztességére. Hasonlóképpen ha nyomorúttat látz, tartsad azt saját nyomorúságodnak, szomorkodván azon; mert a' nyomorúság mindennel köz, 's minden Test az alá vettetett; mert valakiben fánakozódás és könnyörletesség nintsen, az nem Tag a' Krisztus' Testében. Nem tartotta-e a' Krisztus a' mi nyomorúságinkat magájának, mellyre nézve fabadított-meg minket a' mi nyomorúságinkból? Azért mondja Szent Pál: *Egymásnak terhet hordozzátok, és úgy töltsetek-bé a' Krisztus' Törvényét.* Gal. 6: 2.

XII.

A' te Felebarátod szereteti és gyűlölése felől, ezt a' külömbséget vedd észbe. Hogy a' vétket és bünt ugyan gyűlöld az Emberben, mint ördög' munkáját; de az Embert magát nem kell gyűlölnöd, hanem fánnod, azért hogy olyan vétkek laknak benne, és könnyörögj érte az Istennek, mint a' Krisztus könnyörgött az ötlet meg-felüőkért; Luk. 23: 34. mert tudnod kell azt, hogy senki nem lehet Isten előtt kedves, valaki gyűlöli az ő Felebarátját; mert Isten

ne

nek akarátja az, hogy minden idvezüljön. 1 Tim. 2: 4. Ha azért valakinek véfedelmét munkálódod; vétefz Isten ellen, 's az ő akarátja ellen tselekezel. Azért valaki másnak véfedelmet keres, nem lehet kedvében Istennek: Mert az Embernek Fia nem jött, hogy el-vesztené az Embercknek Lelkeket; hanem, hogy meg-tartaná: Luk. 9: 56.

XIII.

Noha tudod, hogy minden Ember bünös, gyarló, de magadat kell leg-gyarlóbnak, romlottabnak, 's leg-nagyobb Bünösnek tartanod: *Omnes Homines fragiles puta; te autem fragiliorem neminem.* Mindent gyarlónak tarts; de magadnál seukit ne tarts gyarlóbnak. 1. Mert mindnyájan egyaránt estünk kárhozatba Isten előtt; ő előtte nintsen Személy válogatás. Mert mindnyájan vétkeztenek, és az Isten Ditsőségétől el-maradtanak. Róm. 3: 23. 2. Ha fíntén nagy rettenetes Bünös-is a' te Felebarátod; de ne gondold azt, hogy te Isten előtt annál jobb vagy. A' ki magának láttatik állani, meg-lássa, hogy el-ne esék. 1 Kór. 10. 12. De ha magadat minden Emberek között semminek és leg-alább valónak tartod, meg-tart az Isten' Kegyelme. 3. Tenéked olyan fűkséged van az Isten' Irgalmasságára, mint a' leg-nagyobb Bünösnek; mert az hol nagy meg-alázódás vagy, ott nagy Irgalmasság-is vagy. Azért tartotta magát Sz. Pál leg-nagyobb Bünösnek; mert azt mondja: *De azért könyörült ér rajtam, hogy én bennem elsőben meg-mutatná a' Jépus Krisztus minden Kegyelmeiségét.* 1 Tim.

1: 15,

1: 15, 16. És ísmét: Nagy örömet dítsekedem azért az én erőtlenségemmel, inkább hogy lakozzék én bennem a' Krisztus' batalma. 2 Kór. 12: 9.

XIV.

Az igaz Meg-világosodás magával hozza a' Világ' meg-útálását; mert valaminthogy a' Világ' Fiának örökségek e' Földiekben vagy, úgymint az ideig-tartó Betsület, múlandó Gazdagság, Földi Uraság, melyet nagy Kíntnek tartanak: Ugy az Isten' Fiának Kíntsek, e' földi Szegénység, Meg-útáltatás, Üldöztetés, Gyalázat, Kerezt, Halál, Gyötrelém és Kín: mint Móses; Ki nagyobb gazdagságnak ítélte lenni a' Krisztusért való gyalázatot, hogy nem mint az Egyiptombélieknek kíntseket. 'Sid. 11: 26. Ez az igaz Meg-világosodás.

XV.

Az igaz Nevek a' Keresztyéneknek, melly fel-iratott Mennyben, Luk. 10: 20. a' Krisztus Jépus' igaz esméreti az Hitben, melly által plántattunk a' Krisztusba; sőt a' Krisztusban fel-irattattunk, mint az Életnek Könyvében: az honnan származnak az Elő Jótselekedetek, melyeket az Isten ama' Napon ditsérni fog, Mát. 25: 34. Kíntset keressetek magatoknak. 1 Tim. 6: 19. És minden Istenes tselekedet napfényre jö. Jel. 2: 19. és a' 12: 11. Egy Szentet sem találunk, a' ki valami kiváltképen-való Jótselekedettel ne ditsértetnék; mellynek Jótselekedete soha csemm felejtetik. 'Sólt. 112: 6. Örök emlékezetben létszen az Igaz. Ez a' fel-jegyzett Név, Hit, Szere-

Szeretet, Könyörületesség, Békefséges-tűrés; 's ezekhez hasonlók. Ez gyakorlott Jótsekedetek, Jelei az igaz Szeretetnek, és örök-ké-való *Nevek* Mennyben.

I M Á D S Á G.

OH Irgalmas Isten! a' Te parantsolatodra és kegyelmes ígéretedre kell nékem az én szímat fel-nyitnom és tátanom, hogy Te bétöltsed azt. (a) Jövök Tehozzád, és kérek, írj a' Te Szent Igéből Szent Lelked által, olyan Életnek Röguláit az én Szívemben, melyek mindenkor a' Tehozzád, felebarátomhoz 's magamhoz-való köteletségemre emlékeztessenek. Plántáld belém a' tökéletességnek fent kívánságát. Adj tiszta Szívet; és e' Világtól 's annak hazontalanságitól szabados, 's azokon fellyül emeltetett Lelket, mellyet semmi egyéb meg-ne zomoríthatson, hanem csak az, a' mi a' Te Lelkedet meg-keferíti, 's tölem idegeníti. (b) Engedd, hogy Keresztemet alázatos engedelmséggel és örömmel hordozzam: Reád hagyván magamat, a' mint Néked tetfík engemet meg-vigasztalni, avagy keferőséggel látogatni: mivelhogy Te vagy az örökké-való Jóság, az örökké-való Böltsesség, és jól tudod, mi legyen hasznos énnékem. Ne utáld-meg az én gyarló és hibás szolgálatomat; sőt tetsék az Tenéked a' Te Szerelmefedben, az UR Jéhus Krisztusban. Tégy engemet föntelen buzgová

(a) 'Sólt. 81: 11. (b) *Ef. 4: 30.*

Lélekben, hogy zomjúhozzam és éhezsem az igazságot. (c) Tisztíts-meg engemet az én bűneimből a' Jéhus' Vére által. (d) Segélj mikor el-esem, hogy hamar fel-kelhessek: És a' bennem meg-nevedett bűnön bővölködjék a' Te Kegyelmed. (e) A' világi Emberektől ok nélkül való utálást, gyalázatot, engedd hogy jó kedvvel szenvedjem, betsület és gyalázat által (f) vitézkedjem; hogy az én Jéhusomat követvén, menjek-bé a' szoros kapun. Botsáss-meg minden én ellenségimnek-is, 's add nékem azt a' Kegyelmedet, hogy a' tőlök-való gonoszt mindenkor jóval győzzem-meg, (g) hogy mikoron engemet átkoznak, áldjam őket; jót tegyek azokkal, a' kik gyűlölnék, (h) mert tiéd a' bőségu-állás, és meg-fizetf (i) kinek-kinek annak idejében, a' mint érdemlette. Örizz-meg engemet az irigységtől 's hihetetlenségtől: ne legyen ezeknek helyje az én Szívembe; hanem töltsed abban a' Felebarátomhoz-való tiszta Szeretetet, hogy ne gyűöljem őket, (k) sőt az ő vétkes tselekedetiért Szívem fírint való fánakozással fizessek; soha el-ne múlásam érette könyörögni, tekintvén azt, hogy az én fogatkozásim-is olyan fánakodás és törededés nélkül fűkölködnék, ki csak Kegyelemből vagyok, a' mi vagyok. (l) Adjad a' Te Kegyelmedet, hogy Móféssal feljebb betsüljem a' Krisztus-

(c) *Róm. 12: 11.* (d) *Mát. 5: 8.* (e) *Róm. 5: 20.* (f) *2Kör. 6: 8.* (g) *Róm. 12: 21.* (h) *Mát. 5: 44.* (i) *Róm. 12: 19.* (k) *2Mós. 3: 19.* (l) *1Kör. 15: 10.*

tusért való gyalázatot, az Egyiptombéli kints. nél. (m) Hogy e' világi ditsőséget, betsületet, 's annak javait, Szívem szerént meg-útáljam, mint olyan dolgokat, mellyek igen alá-valók, és nem méltók a' jóban engem meg-akadályoztatásra és annak keresésére, kinek Névem fel van írva az Egekben, és kinek hervadhatatlan Örökség készítettett. Engedd, én Istenem! azt óhajtanom, kívánnom, keresnem, üznöm, és valósággal el-érnem, az én URam Jéfus Krisztusomért, Ámen.

(m) 'Sid. 11: 26.

II. R É S Z.

A' BÉKESÉGES-TÜRÉS RÖL, MELL Y ÁL
tal minden Kerefttet meg-gyözünk, és
a' meg-igért Ditsőséget el-érjük.

*Mert szükség néktek a' Békeséges-türés, hogy mi-
nekutánna az Isten' Akaratját tselekedenditek,
el-vegyétek az igéretet: 'Sid. 10: 36.*

I. R É G U L A.

AZ igaz Kerefttyeni Békeséges-türés, olyan Jóságos-tselekedet, hogy az által minden-némü keferüségében és szenvedésében (mellyet semmi rend-zerint való külső eszköz által el-nem kerülhetni,) magát Ember az Isten' kegyelmes Akaratja alá adja, és engedelmefféggel vézi annak rajta való tellyefedését, 's inkább mindeneket el-tür, hogy-sem Isten ellen zúgolódjék, vagy töle el-fakadjon. En-

Ennek a' Jóságos-tselekedetnek pedig fő oka, az Isten' kegyelmes akaratja, és tanátsa, melly által a' Kereftt-vifeles és Szenvedés alá válaftattunk, és rendeltettünk. Mert a' kiket öröktől-fogva tudott, azokat el-válaftotta, hogy az ő Fiának ábrázatjához lennének hasonlók. *Róm. 8: 29.* Valamint a' Jó Isten az ő Szerelmes Fiát Kereftt-vifelesre, Szenvedésre rendelte, és válaftotta, hogy a' Kereftt által meg-dí, tsóitse; úgy rendelte Kereftt-vifeles alá a' Krisztusnak minden igaz Tagjait: mert különben nem lehetnének az ő Lelki Tette. Azoknak Kereftteket eléb el-rendelte, meg-fámlálta 's mérsékelte, mennyit kell szenvedniük. Ezt senki el-nem kerülheti, annál-is inkább türhetetlenség által meg-nem változtathatja: De az Engedelmefféggel és Békeséges-türefffel könnyebíthetjük sulyofságát, és a' Kriftus által meg-is győzhetjük.

II.

E' Világnak hozzánk közelítő vége; mivel-hogy a' Bun igen meg-fokasodik, az Atyaifüi Szeretet-is igen meg-hidegedik: *Mát. 24: 12.* melly miatt fok Szenvedés, Üldözés, Kereftt, Háborúság, és Halál, vettetik az Isten' Hiveire: *2 Tim. 3: 12.* És mindeneknek, kik a' Jéfus Kriftusban akarnak Istenesen élni, üldözést kell szenvedniük. A' mint az Ur Jéfus maga meg-jövendölte: hogy az Övéi az Igazságért nyomorgattatnak 's üldöztetnek: *Ján. 15: 20. és 16: 2.* Az egész Szent János Mennyei Jelenéséből kitetfzik,

tetlik, hogy az Antikristus, a' Kristus' Anya-fentegyházát, az UR' utolsó Eljöveteléig fogja üldözni, és akkor léfén vége az hartznak, és a' Sárkány az ő hamis Apostolival együtt, a' pokolbéli tüzes tóba vettetik. Azért senki ne igérjen magának Arany hegyeket, avagy könnyebb állapotot ne reméljen, hanem kélitse-el magát a' Békeséges-türesre.

III.

Erősítsék-meg a' mi szenvedésünk, a' jövődöbéli minden dolgoknak jobbra fordulásának, és az örök Boldogságnak reménsége által. Mint a' Szántó-vető Ember várja a' Földnek drága gyümölsét, *Jak. 5: 7.* nem nézi fáradtságát, hanem annak gazdag hafnát's jutalmát reménli: úgy a' Kereftyén Ember-is, *Békeséges-türesnek általa birja az ő Lelkét: Luk. 21: 19. v.* El-hívén bizonyoson, hogy az utolsó Itélet Napjának nagy aratása helyre hozza mind, a' mit el-veftett; (de nem el-veftett, hanem el-vetett avagy plántált.) Mert valaminthogy a' Szántó-vető Ember azzal el-nem vefti az ő gabonáját, hogy a' földbe veti, hanem veti's ülteti azt reménséggel; úgy te-is a' mit el-veft, avagy ültet, Testedet, Javaidat, Betsületedet, ne gondold hogy el-veftesed; hanem tsak el-vetted's plántáld a' jövődö nagy aratásnak reménsége alatt, az hol meg-fűnés nélkül való aratás léfén. Azért hasonlittatik a' mi nyomorúságunknak és kereft-viseelésünknek ideje, magvető időhöz, midön azt mondja: *A' kik vetnek* köny.

könybullatással, nagy örömmel aratnak: a' ki az ő keresett magvát vévén sirva mégyen vala, az térjen-meg, nagy ének szóval hozván az ő kévéjét. *Sólt. 126: 5. 6. v.*

IV.

Erősitse a' mi Békeséges-türesünket a' mi URunk Jéfus Kristusunknak Eljövetele, midön minden Szenvedésünknek vége lef, és örömmé változik: *Ján. 16: 20.* Az hol az Istennek igaz Itéleti és Sententziája ki-mondatik minden mi ellenséginknek. *És akkor léfén mindennck Istentől ditséreti: 1Kór. 4: 5.* Mert az a' nap közelit: *Jak 5: 8.* A' bíró az ajtó előtt van. A' boszszu-dllás enyim: *Róm. 12: 19.* Mi kevés ideig szenvedünk; mellyre következik örökké-tartó öröm, és nem késhetik ez már fokáig.

V.

Az Isten' Igéreti, és örökké-tartó Igazsága is erősitse-meg a' mi Békeséges-türesünket: erősitse-meg Sziveinket; mint *Szent Jakab* mondja, *5. R. 8. v.* hogy ne ingadozzanak. Mert a' miképen a' gyenge fiatal istáphoz kötözzük, hogy a' fél el-ne törje; vagy mint a' tengeri-vezedelemben vas-matskát vetnek-ki, a' mellytől az hajó tartatik; úgy kell minékünk-is a' mi ingadozó Sziveinket az Isten' Szent Igéjének és Igazságának Olopához kötnünk, és a' Szivnek el-merülő hajótskáját a' reménségnek vas-matskájával meg-erősíteni, hogy el-ne süllyedjen: *Sid. 6: 19.* Melly fok igéreteink vagynak, hogy az Isten akar meg-fabadítani! melly fok példait látjuk tsudálatos Szabadításának!

sának! melly fok ezer módja vagyon abban az Istennek! melly fokszor segélt nehéz nyavalyánkban, és a' drágaságban! 2Kir. 6: 16. Nagy háborúságban szabadított: 2Kor. 20: 22. és 14: 12. Isten az ellenkező feleket mind két réfről egygyeliségre hajthatja. Melly fokszor féleztette el Isten az ellenséget! mellyről elégséges példánk vagyon avagy-tsak az Édes Gyermek Jéhusban. *Meg-bóltanak, a' kik a' Gyermeknek életét keresik vala:* Mát. 2: 20. Az Isten a' mi ellenségeinket 's gyűlölőinket-is meg-térítheti; mint Szent Pált: *Ap. tsel. 9: 3, 4.* Melly gyakran gátolja-meg a' vér-fomjúhozó igyekezeteket! Sál Dávidot el-akarta nyelni, környül-is vette, hogy el-ne szabadhaszon; de az Isten vízfá-hivatta egy Követ által; ki azt vitte nékie, hogy Filistéusok mentenek az Országára: 1Sam. 23: 27. *ψ.* A' Papi Fejedelmek meg-parantsolták az ő szolgáknak, hogy az UR Jéhusra vetvén. kezeiket, fogva vinnék hozzájuk; de a' szolgák hallván az ő tanítását, meg-rettenének, és nem tselekedhettek semmit: *Ján. 7: 44.* Néha vak-sággal veri-meg az ellenséget; a' mint az Eliséus, Lóth, 1Mo's. 19: 11. 2Kir. 6: 18. és a' fent Athanásius' históriájából ki-tetfik. Vagynak az Istennek számlálhatatlan fok Angyali, kik vigyáznak a' Keresztyénekre, kik által gyakran tsudálatoson meg-fabadítatnak; mint Sz. Péter: *Tsel. 5: 19. és 12: 11.* Melly tsudálatoson fabadított-meg Sz. Pál Apostol, midőn az ellene való gonosz tanács ki-nyilatkozott: *Tsel. 23: 16.* Vége.

Végezetre, meg-fabadítja Isten az övéit, idő-férint való halál által-is: és úgy minden nyomorúságnak vége vagyon.

VI.

Melly nagy Gyönyörűség adatik az Hiveknek a' más Világon, a' mostani szenvedés' helyjében: úgy-hogy, azon szenvedésünket nem adnók a' Világnak minden Ditsőségéért. *Boldogok a' kik sírnak, mert ők meg-vigasztaltatnak:* Mát. 5: 4. és Róm. 8: 18. Meg-iratott a' Sz. János Jel. a' 21: 4. *ψ.* és Éfai. 25: 8. *ψ.* hogy, az Isten el-töröl minden könnybullatást az ő szemekről. De miképen törli-el Isten, ha soha te fívesen nem firtál?

VII.

Tekintsük-meg a' régi Szentek', az Ábel', Noé', Lóth', Abrahám', Isák', Jákób', Jó'sef, Dávid', Jób', és kiváltképen az Isten' Emberének Mó'sesnek példáját, ki felől az Irás azt bizonyítja, hogy minden Emberek felett győtrelemben élő Ember vólt: hány-szor zúgolódott ellene a' Nép? veszekedtek véle, kövezni akarták; de ő felid Ember lévén, vélek mind fépen beféltett: könyörgött érettek; mert az Isten el-törölte volna őket a' földről: 4Mo's. 12: 3. 2Mo's. 32: 32. Illyés noha felettébb üldözöttet, de még-is esőt kért az egész Ország-ra: 1Kir. 18: 45. Micheás a' hamis Profétától meg-tsapdostatott, Acháb és Jó'safát Királyok előtt, fogságba-tétetett, noha a' Királynak meg-jelentette az ő jövődöbéli veszedelmét: 2Kron. 18: 23. 1Kir. 22: 22. Éfaiás az ő hív szolgalat-

latjáért két darabbá fűrésztetett. Melly nagy nyomorúságba tétetett Ember volt Jérémiás! *Jérém. 15: 10.* Dániel az Orozlának' vermébe vettetett: *Dán. 6: 16.* Mint járt Kereftelő Sz. János: *Mát. 14: 10.* Tekintsük Sz. Pál Apostolt, miket szenvedett: *2 Kór. 11: 23.* Ugy a' több Szent Mártiromok, 's mind a' Sz. Apostolok: nézd-meg erről a' *'Sid. 11: 37. ψ.* Ha mind ezektől kérdenéd, mitsoda úton mentenek az Isten' Országába? azt felelnék: a' háborúságnak útján: *Ap. tsel. 14: 22.* Ezen az úton ment maga-is a' mi URunk Jéhus Krisztus az ő Ditsőségebe. *A' Krisztus szenvedett ti-érettetek, ti-néktek példát bagyván, hogy az ő nyomdokit követnétek: ki mikor szidalmaztatnék, senkit nem szidalmaz vala: és mikor szenvedne, senkit nem fenyeget vala; hanem annak bagyja vala a' bosszú-allást, a' ki igazán itél: 1 Pét. 2: 21.* A' te Megváltód' alázatsága olyan nagy volt, hogy noha a' Nap-is nem nézhetvén kinyját, bé-fetétült, a' Föld megindúlt, a' kö-fiklák meg-repedeztenek; még-sem zúgolódott a' Kereftfán az ő ellenségei ellen, és semmi türehetlen maga-viselése sem szava nem volt; sőt még könyörgött az ő ellenségeiért, és az ő Vére által örömeft elevenítette volna meg azokat, kik azt ki-ontották: *Luk. 23: 34.* Az Isten minden ő Fiait, a' kiket fereget, meg-dorgálja: és a' kit Fiának fogad, vagy meg-dorgáltatik, vagy nem lesz Fia: *'Sid. 12: 6.* És azért nem akarta Isten, hogy az ő Egyfűlött Fia ostor nélkül legyen; noha vétek nél-

nélkül való vólt. Ha azért a' maga Egyetlen-Egyfűlött Fiát, a' ki vétek nélkül való vólt, dorgálta; ne véld azt, hogy te dorgálatlan maradhass, ki olyan sokat vétkezel, és tsak fogadott Fiú vagy. De lám melly hozzáfű-tűrő az Isten, hozzánk Bűnösökhöz; ne türejk-e hát mi-is békével az ő dorgálását, melly által magához akar téríteni? Egy-főval, örülnök kell; a' mint Szent Péter mondja: *Hogy a' Krisztus Szenvedésének Társai vagytok, azon örüljétek: hogy mikor az ő Ditsősége meg-jelenik, akkor-is örvendezvén vigadjatok: 1 Pét. 4: 13.*

VIII.

Abból következik tehát ez a' Vigasztalás, (mellynek minket a' Békeséges-tűrésben megkell marasztani,) hogy a' Krisztus a' mi szenvedésünket az ő Szenvedésével meg-szentelte, 's meg-áldotta: és hogy az nem lézen veszedelmünkre; hanem meg-áldatásunkra, életre 's ditsőségre való. A' mint a' Krisztus' Szenvedése Ditsőségre-való vólt; úgy lézen minden Kereftyének' szenvedése-is a' Krisztusban. *Luk. 14: 27.*

IX.

Nézzétek ezen ditsőséges Jutalmát azoknak, kik a' Kereftet békeséges-tűréssel szenvedték, noha sok Sz. Mártiromok, hallatlan, kegyetlen kínokkal ölettetnek-meg, némellyiket kegyetlen vadak' eleibe vetették; némellyiket olajban rántották; némellyiket forró ónban: De még-is nintsen közöttünk egy-is olyan istentelen, gonosz Ember, a' ki inkább nem lenne ö-

helyettek, mint azok helyett, a' kik őket meg-ölték. Ki volna az, a' ki a' fegény Lázár' helyén nem kívánná inkább lenni mostan, mint-sem a' Gazdag' helyén? Luk. 16: 25. Ezt érti az UR, midőn azt mondja: Bőldogok lesztek, mikor titeket szidalmaznak, báborgatnak, és minden gonosz hazugságot mondanak ti ellenetek énérttem: örüljeteek és örvendezzeteek, mert a' ti Jutalmatok bőséges Mennyégben: Mát. 5: 11. Hogyha ö-véle együtt szenvedünk, ö-véle együtt ditsöülünk; mert a' mellyeket most szenvedünk, nem hasonlítóak a' ditsőséghez, melly nékiünk meg-jelentetett. Róm. 8: 17, 18.

X.

Erősítse a' mi Békeséges-tűrésünket, az Isten' Szive fzerint-való Irgalmassága; hogy nem felejtkezik-el végképen mi-rólunk, valamint az Anya nem felejt-el az ő gyermekét: *Efsai.* 49: 15. Az ő belső tagjai meg-indúlnak, és könnyörülven könnyörül rajtunk: *Jér.* 31: 20. De az Isten igaz, ki nem hágy feljebb kísérteni annál, a' mit el-fzenvedhetünk: *1 Kór.* 10: 14. mert nem dorgál veszedelmünkre, hanem id-vefségünkre. Mert mikor büntettettünk, az URtől tanittatunk, hogy a' Világgal el-ne kárhoztassunk: *1 Kór.* 11: 32. Mert ha a' Kereft merő Szeretet, mit akarfz hát inkább? fzüntelen örömben élni-é, mint a' Gazdag; és oztán el-kárhozni? vagy Kereftet viselni, 's id-vezülni? Mind ki-fejezi ezt fépen Szent Pál: Nagy alázatossággal a' mi elönkbe adatott tzelnt ki-fusuk, nézvén a' hitnek Urára és el-végezőjére a' Kris-tus-

tusra: ki az elötte való öröm' helyében szenvedett Kereftet, a' gyalázatot meg-utálván, és az Isten' Szekinek Jobbjára ült. Gondold-meg azért, kitsoda légyen az, a' ki illyen ellene való szidalmazásokat szenvedett a' bünösöktől, hogy elmétekben el-fogyatkozván meg-ne fáradgyatok; mert még szintén a' verig nem tusakodtatok a' bün ellen tusakodván. El-felejtkeztetek pedig az intésről, melly néktek mint fiaknak szol: Fiam, ne vesd-meg az Urnak dorgálását, és el-ne fáradgy Lelkedben, mikor ö-röle dorgáltatol; mert a' kit fzeret az Ur, meg-dorgálja; valakit fírvá fogad, meg-ostorozza: 'Sid. 12: 1. 's a' t. Ha a' dorgálást el-szenveditek, az Isten magát néktek ajánlja: mint fiaknak. Mert kitsoda olyan fíu, kit az Atya meg-ne dorgálljon? Hogyha dorgálás nélkül valók vagytok, mellyben mindenek részesek, bizonyára fattyak vagytok, és nem fiak. 'Sid. 12: 7, 8. Ha a' mi testi Szüléink Tanítóink vóltanak, azoktól fél-tünk; ne légyünk-é hát a' mi Lelki Atyánk-hoz annál-is engedelmessebbek, hogy éljünk? kik kevés ideig oktattanak minket az ő tetfészek fzerént: de ő hasznunkra dorgál, hogy az ő meg-fzentelését érhefsük; minden jelen-való dorgálás nem tetfzik nékiünk örvendetesnek, hanem fzmorúságnak lenni. De azután hoznak igazságnak békeséges gyümölsét azoknak, kik abban gyakoroltatnak. 9, 10, 11.

I M Á D S Á G.

OH igaz Isten! ki fenkit nem látogatfz feljebb annál, a' mint el-fzenvedheti, (a) és

C 5

min-

(a) *1 Kór.* 10: 13.

minden én napjaimat a' Te Könyvedben fel-ir-
tad; (b) Adj nekem igaz Kerehtényi békesé-
ges-tűrést, hogy az által az én Megváltómhoz
való hasonlatosságon örülhessek: (c) ki a'
Szenvedés által ment a' Ditsőségbe. (d) Taníts-
meg e' Világot igazán meg-ésmérni, mellynek
Istene a' Setétségnek Fejedelme; (e) hogy ne
reménljek abban semmi nyugodalmat, sem tes-
ti tsendelséget érni, a' Krisztusban lévén; ha-
nem örömet engedjek a' gonosz időnek. (f)
Édes Megváltóm, hiszem Te váltottál-meg en-
gemet, a' jelen-való gonosz Világtól, (g) Te-is
vél-ki annak idejében abból. A' míg pedig a'
Te rendelésből kell itt lennem, erősíts en-
gemet a' Te szent Igédnek hathatóságával, hogy
el-ne vesszek az én nyomorúságimban. (h) En-
gedd jól meg-gondolnom, hogy azon szene-
vések, mellyek engemet szorongatnak, fok A-
tyafiakon-is e' Világon bé-telleyesednek: (i) ki-
ket Te nem vetettél-meg; sőt a' Te választott
edényiddé lenni méltókká tetted őket. (k) De
mitsoda az én szenvedésem a' szent Mártíromok'
szenevésekhez képest, kiknek az ő életek nem
vólt drága, hogy az ő futásokat el-végezhes-
sék, (l) míg végig nem hartzoltam, a' bűn el-
len tufakodván. (m) Ne engedd, hogy tűrhe-
tetlenségből zúgolódjam ellened; hanem in-
kább

- (b) Solt. 139: 16. (c) Róm. 8: 29. (d) Sid. 2: 9.
(e) 2Kór. 4: 4. (f) 2Tim. 3: 12. és Efés. 5: 16.
(g) Gal. 1: 4. (h) Solt. 119: 92. (i) 1Pét. 5: 9.
(k) Tsel. 9: 15. (l) Tsel. 20: 24. (m) Sid. 12: 4.

kább bűneim ellen: (n) mellyek hogy én-ben-
nem meg-öldököltesenek; fűkséges a' fűntelen
való meg-aláztatás és dorgálás. Engedd néz-
nem a' Hitnek URát, és El-végezőjét; hogy
meg-ne fáradjak. (o) Szenteld-meg ő-általa az
én szenvedésem. Es mivelhogy nem Szived
szert verű, (p) engedd, hogy a' szentséges se-
gedelem által, vigasztalást, erőt, és békeséges-
tűrést nyerhessek az én szenvedésemben; mert
a' Te Kezeidre fel-irtál engemet, (q) mint Fi-
adról, (Leányodról) el-nem felejtkezhetsz ró-
lam, Ámen.

- (n) Jer. 3: 39. (o) Sid. 12: 2, 3. (p) Jer. 3: 32.
(q) Esa. 49: 15, 16.

III. R É S Z.

INDITO OKAI A' BÉKESSÉGES-TÜRÉS-
nek: és, Hafnai a' Kerehtnek.

Békeségesek légyetek azért Atyámfiai, az URnak
El-jöveteléig: Imé a' szántó-vető Ember várja
a' földnek drága gyümölcset, békeségesen vár-
ván azt, míg reggeli és estvéli eső léfzen reá-
ja: Jak. 5: Réf. 7: 5.

A' Békeséges-tűrés az, mikor az Ember az
Istentől reá-erőztett Kerehtének végét en-
gedelmesen várja, és az ő Isteni mindenható
Bölcsességében ajánl mindeneket: tzeit, időt,
fámat, módot, helyt, Istennek nem téfzen; ha-
nem

nem egészen az Isten' kegyelmes Akaratjára hagyja magát. Erre pedig inditsanak minket e' következő okok:

I.

Hogy a' mi Kereftünk és Nyomorúságunk', az éhség, háborúság, döghalál, Istentől vagy. Mert noha a' mi nyomorúságunk az ördög 's az ő eszközei által jönnek reánk; mindazáltal nem lének történetből, hanem az Isten' rendeléséből. *Ki a' világosságot formáltam, a' sötétséget teremtettem; békességet szerzek, gonoszt teremtek: én vagyok az UR, ki mind ezeket tselekeszem: Ésa. 45: 7. Az UR meg-öl, és meg-elevenít: 1Sám. 2: 6. Mit akarj hát te? Isten ellen akarsz-e hadakozni, és hartzolni?*

II.

Minthogy a' Büntetést és minden Kereftet meg-érdemlettük, és annál még sokkal nagyobb: mert a' mi Bűnünk mindenkor nagyobb az Istennek büntetésénél, és a' büntetés mindenkor könnyebb a' mi bűneinknél és vétkeinknél; mint a' bátor Szivü bölts Judit mondja: *Judith. 8: 23.* meg-is kell vallanod, hogy néked a' jó Isten több kedvességet, mint sem nyomorúságot, több jót, mint sem gonoszt adott, Anyád' n' éhétől fogva; miért ne akarnád hát neki tartozó engedelmeiséggel (olylan fok Jótéteményiért) Atyai dorgálását fel-venni, melyet mindenkor néked jódra igazgat és fordít?

III.

Minthogy pedig a' büntetést meg-érdemlettük;

tük; Dániellel meg-kell vallanunk, hogy az Isten nem tézen nekünk igazságtalanságot: *Dán. 9: 7.* Ne büntessen-e hát meg Isten sem itt, sem ott a' te bűneidért? Ez nem volna igazság, magadnak-is meg-kell vallanod. Miért nem akarj hát engedelmes lenni, és miért zúgolódol az Isten' igazsága és ítéleti ellen? mert jobb hogy itt e' Világon dorgáljon, mint ott örök-ké; mert mikor büntettettünk, az URtől dorgáltatunk: *1Kór. 11: 32.* Ha türehetlen vagy, ellene zúgolódván, nem tartod igaznak az Istent, mintha az ő tselekedeti és ítéleti hamisak volnának: Noha, *Igaz az UR minden útai-ban, és kegyelmes minden dolgaiban: 'Sólt. 145: 17. Igaz vagy URam, és igaz a' te ítéleted: 'Sólt. 119: 137. ψ.*

IV.

Nem akarj-e hát békével tűrni, és az Istentől várni? holott ő tenéked nem annyit tűr, és hordoz nagy hozzú-tűréssel; mellyre-nézve Szent Pál-is az ő kegyelmességének gazdagságát, békességes-tűrésnek és szenvedésnek nevezi: *Róm. 2: 4. és 9: 23. és 11: 33.* hogy az által tégedet penitencia-tartásra indítsa.

V.

Tekintsed a' mi URunk Jéhus Krisztusnak Békességes-tűrését: egy szempillantás alatt nem tehetné volna-e semmivé minden ellenségeit és káromlóit? De el-szenvedte őket, könyörgött érte, ártatlan lévén. Minékünk, kik minden büntetést, és a' pokolbéli tüzet meg-érdemlettük, sokkal engedelmeisebbeknek kellene len.

lennünk. A' Krisztus érettünk feleretből mindent békefességgel türt. Mint Jákób hét Eftendeig foglalt Ráchelért. 1 Mo's. 29: 18. Ugy a' Krisztus érettünk harminz-három Eftendeig. Ne fzenvednénk-e hát mi-is ö-érette egy kevés ideig? Nézd-meg minden Szentek' engedelmes-ségét, Jó'sefét, Mó'sesét, ki a' Népért könyörgött, és örömeft meg-hólt volna érette: 1 Mo's. 29: 18. 2 Mo's. 32: 32. és Dávidét, ki azt mondja: *Ha én az UR előtt kedves léfzek, engemet ísmét baza hoz. Ha pedig azt mondgya, nem kellefz nekem, imbol vagyok én, tselekedjek úgy velem, mint nékie tetfzik:* 2 Sám. 15: 25, 26. Ha-fonlóképen a' Jób, az Apostolok, és fzent Már-tiromok' engedelmefféseket.

VI.

Az Istennek Jótéteményi, inditsanak bennünket Békeséges-türesre. Mert *Elsőben*, tudod azt jól, hogy a' Krisztus által meg-békéltél is-tennel: azért fenki, semmi ellenséged nem veheti-el tőled az Isten' Kegyelmet és Szerelmét; ha fíntén az egész Világ ellened dühösködik, és kegyetlenkedik-is. *Mert az UR' jóvólta mind örökkön örökké az ötet felökon.* 'Sólt. 103: 17. *Semmi nem szakaszt-el minket ö-tőle.* Róm. 8: 38. Tudod azt-is, hogy a' Krisztus téged meg-váltott az örök Eletre, mellyet semmi teremtet állat tőled el-nem vehet: Minthogy pedig az Isten' fzerelmét, sem az örökké-való jót, semmi teremtet állat tőled el-nem veheti; minden világi ellenségedet, kegyetleneket, üldözőidet, min-

minden ö tselekedetekkel, örömökkal, gyönyörüségekkel meg-vetvén, tsúfolhatod: mellyet a' fzent Már-tiromok örvendezve tselekedtenek.

VII.

Ha-fonlóképen *Másodszor*, az Isten' örökké-való igazsága, és az ö igaz ígéreti tartson-meg minket a' Békeséges-türesben. *Annakokáért vár titeket az Isten, hogy könyörüljön ti-rajtatok: és annakokáért magasztalja-fel magát, hogy meg-kegyelmezzzen néktek; mert ítéletnek Iffene az Isten:* Efa. 30: 18. 4. *Mert mindenek kik tégedet várnak, meg-nem szégyenülnek:* 'Sólt. 25: 3. Sirách. 2: 12. Jér. 3: 25. 4. *Boldog Ember a' ki kísértetet szenved; mert minekutánna meg-probáltatik, el-véffzi az Eletnek Koronáját.* Jak. 1: 12.

VIII.

Az Isten' Ditsőségéért. Mint az három If-jak az égő kementzében; Jósef a' fogságban; Dávid a' fámkivetésben; terjeffítették az igaz Iffeni Esméretet.

IX.

A' magunk faját hafnáért. Mert *Elsőben*, a' mi Szívünknek és Lelkünknek hafnára vagyon; mivel úgy, a' Békeséges-türes által, fokat tanúl az Ember a' Kereff-viselésben. *A' Békéséges-türes pedig szerez meg-késértéff:* Róm. 5: 4. 2-fzor, A' Kereff könnyebbé léffen a' Békeséges-türes által. Leiki nyugodalmat ferez: *Mát. 11: 28.* ellenben, a' békételenség, nagy nyughatatlanságot nemz. Nem-is vihetni ezzel semmit véghez; söt febét nagyobítja, és gyakran békételen-

telenségéből esik Ember mind idő szerint, 's mind az örökké-való halálba. mind az Izrael' Fiai, midőn zúgolódtanak az Isten ellen, a' tüzes-kigyóktól meg-ölettetek: 4Mo's. 21: 6.

X.

A' Békeséges-tűrés gazdagon meg-jutalmaztatik: mert Jóbnak hét annyi adatott, mint a' mit el-veztett vala. *Bölgök az aldzatosok, mert ők örökség-szerint bírják a' földet:* Mát. 5: 5. Böldogtalanok tehát a' tűrhetetlenek; mert el-veztik az örökséget.

XI.

Melly nagy hafnot ferez pedig ezen kívül a' Békeséges-tűrés, minden rendben és állapotban, azt ki-nem mondhatni. Az Egyházi-rendben nagy Jóságos-tselekedet, mikor az Üldözést békével szenvedí Ember. A' külső állapotban-is, a' ki az ötöt gyalázóknak és fidal-mazóinak tűri bosszúság-tételeket. Mert olvassuk a' Históriaiban, hogy a' tűrhetetlenség 's bosszú-állás miatt, egész Birodalmak fakadoztak és pusztultanak-el. Melly hafnos legyen a' Tselédes Házi-rendben-is, tudhatják a' Házaságban élők; mert jobb a' bosszú-tűrő az erősnél: Példa bosszú. 16: 32.

XII.

Igy a' Kristus minden mi nyomorúságinkat nekünk nem árthatókká tette, hogy a' mi Id-vegségünkben kárt nem tehetnek; mert ő minden mi Bűneinkért az ő keserves Szenvedésével és Halálával cleget tett, és a' Bűnnek bünte-

büntetését magára vette, és annak erejét elrontotta: mellyre-nézve minden mi nyomorúságinknak Idvegségünk' hafnára kell folgálnok; mivel a' Kristus az ő Szenvedése által meg-fentelte a' mi szenvedésinket, 's változtatta azt legjobb és hafnosabb orvossággá. Azért mondja Szent Pál: *Azoknak, kik Istent szeretik, mindenek javokra vagynak:* Róm. 8: 28.

XIII.

Végezetre, gondold-meg, mitsoda a' mostani szenvedés, az örök Ditsőséghez képest. Nem hasonlítandók a' Ditsőséghez: Róm. 8: 18. Azért nagy kegyelmessége Istennek, hogy itt fujtol; melly, igen kevés ideig tartó, az örökké-valóságához képest. Ellenben, azt az örömet adja nekünk, a' melly örökké-való: méltó volna azt kívánni, 's azon könyörgeni az Embernek, hogy az Isten itt ne kémélje, hogy ott örökké kémélje. Azért mondja Sz. Péter: *Kik most egy kevésé szomorúsággal illettettek, örvendezzetek osztán ki-mondhatatlan és ditsőséges örömmel:* 1Pét. 1: 6, 8.

A' Szent Kereszt-viselés' Hafznai.

Mert az ilyen édes Kereszt:

A' szoros és keskeny út, melly vízen az Életre: Az Isten' dorgáló Vezzeje, melly beennünket ferkent a' Bűnnek álmából:

Atyai dorgálás:

Hajnal-Tsillag, melly a' Vigasztalásnak Fényes-Napja előtt jár:

D

Ke-

Kegyelemnek Jele, mint a' Szivárvány:
 Tézen a' Krištushoz hasonlókka:
 A' Setétségnek fegyveréből le-vetkeztet:
 A' Világosságnak fegyverébe öltöztet:
 Balsamom' gyümöltse:
 Rothadatlan mirha:
 Hafnos fü:
 Gyógyító ital:
 Orvosló pohár:
 Hitnek próbája:
 Felebarátink' épületi:
 Szeretet fűlője:
 Társa a' reménségnek:
 A' Kegyelemnek kalauzza:
 A' Léleknek orvossága:
 A' Bűn ellen előre mególtalmazó hathatós eszköz:
 El-törölője a' Test-ferint való Életnek:
 Fel-költője a' Lélek-ferint való Életnek:
 A' Földieken járó Elmének meg-változtatója:
 A' Világ' el-hagyatója:
 Az Isten' Jóvoltának el-jegyzője:
 A' Mennyei Ajándékoknak faporítója:
 Kevélységnek meg-zabolázója:
 Az Alázatosságnak foptató dajkája:
 Békeséges-tűrésnek tanítója:
 A' Léleknek meg-újítója:
 A' Jóságos-tselekedeteknek meg-tartója:
 A' Testnek tanító-mestere:
 Az Elmének táplálója:
 A' Böltéségnek anyja:
 A' Szelidségnek strá'sája:

Az

Az Imádságnak meg-indítója:
 A' Békeséges-tűrésnek igazgatója:
 Tisztaságnak őrizője:
 Lelki-esméret' tisztasága:
 A' belső örömmek gazdagsága:
 Kárbankulus, melly a' Szentek' Koronáján
 tündöklük:
 A' Hívőknek drága köve:
 Jó illatú Rő'sája a' Paraditsomnak:
 A' Mártiromok' Koronája:
 A' Választottak' ékes öltözete.

IV. R É S Z.

BIZONYSÁGI, PÉLDÁI A' BÉKESÉGES-
 tűrésnek: és Vigasztalás.

Sok háborúságok által kell nekünk az Isten' Or-
 szágába mennünk: Apost. Tsel. 14. R. 22. vers.

MInthogy a' Kereftyének' Élete e' Világon
 semmi nem egyéb, hanem Kereft, Nyomorúság, melly által kell nekünk az Isten' Or-
 szágába mennünk; azért fűkséges nekünk,
 hogy kézfűsük magunkat a' Békeséges-tűréshez,
 's azt Istentől kérjük. Ne kézfűlj jó Napok-
 hoz; hanem a' fok Szenvedéshez, és a' Bé-
 keséges-tűréshez. Mellyről ím' ez három kö-
 vetkezendő Punctumokat tekintsük-meg: Az
 1. Bizonyítások a' Szent Írásból. 2. Példák. 3. Vi-
 gasztalás:

D 2

I. Bt.

I.

Bizonyítások a' Szent Íráshól.

A' Békeséges-tűrés olyan Jóságos-tselekedet, a' melly felid, tsendes, alázatos, engedelmes Szível adja alája magát a' Keresztnek; és minden-féle szorongatást, nyomorúságot, üldözést, akár Testi 's akár Lelki legyen, azt, mint a' Krisztus' Keresztét és Igáját, magára véfi, 's a' Krisztust követi, Isten ellen nem zúgolódik; hanem Hitből esméri, hogy a' Krisztusban kegyelmes Istenünk vagyon, melly a' meg-fabadításnak reménsége által könnyebíti a' Keresztet; és felid maga-viselés azokhoz, a' kik minket meg-bántottak, és üldöznek: Istenre bizza a' bosszú-állást. És ez nem zármazik a' magunk okoskodásából, avagy a' testtől 's vértől; hanem a' Szent Léleknek kiváltképen való ajándéka, és az igaz Hitnek gyümöltse.

Ennek a' le-rajzolásnak tzikkellyei ezek: 1. Az Engedelmesség. 2. A' Követés. 3. Nem hástortokodni. 4. A' könyörülő Istenre a' Krisztusban való nézés. 5. A' gonoszt reménséggel való tsendesítés. 6. Az üldözőkhöz való felidesség. 7. Bosszú-állásnak nem gyakorlása. Ez bé-foglalja a' Hitet, Szeretetet, Reménséget, Alázatotságot, Szelidséget, és Engedelmességet.

Ezen Jóságos-tselekedeteket meg-kell mind-azáltal tanulniok, a' kik a' Krisztushoz tartozók, kik Mennyországra és az örök Életre váltattak-meg; mert azok ellen hadakozik az

Ördög,

Ördög, a' nagy Sárkány, a' régi Kigyó, és a' Világ. És el-méne, hogy hadakoznék egyebekkel az ő magvából valókkal, az Isten' parantsolatának meg-örizőivel, és a' kikkél vala a' Jéhus Krisztusnak tanúbizonyysága: Jel. 12: 17. Innen vigyáznunk kell im' ez következő Igékre: A' ki akar én utánnam jöni, tagadja-meg magát, és vegye-fel az ő Keresztét, és köveessen engemet. Mert valaki akarja az ő életét meg-tartani, el-vefzti azt: és valaki el-vefzti az ő életét én-érettem, meg-találja azt: Mát. 16: 24, 25. Az-az: Valaki a' Krisztusért nem akarja hordozni a' Keresztet, és futni akar az előtt, el-vefzti az ő Lelkét a' miatt. És mindenek előtt gyűlölségek léfztek az én Nevemért: Mát. 13: 13. Ez valóban nehéz Kereszt, mindentől gyűlöltetni; de ellenben, mivelhogy a' Krisztusért léfzen, nagy vigasztalás. A' Lelki üldözések felöl jövendőt mondott az UR: Titeket kergetnek, adván gyűlekezetek eleibe, és tömlöztökbe, Királyok' eleibe, és Tisztartók' eleibe vivén az én Nevemért. Azért a' ti Békeséges-tűrésteknek általa birjátok a' ti Lelkeiteket: Luk. 21: 12, 19. Ha e' Világ titeket gyűlöl, tudjátok, hogy engemet elébb gyűlölt ti-nálatoknál. Ha a' Világból valók vóltatok vólna, a' Világ a' mi az övé szeretné azt; de mivelhogy nem e' Világból valók vagytok, hanem én választottalak e' Világ közzül, annakokáért gyűlöl titeket e' Világ: Ján. 15: 18, 19. az-az, minthogy engemet üldöztenek, titeket-is üldözni fognak.

A' Gyülekezetből ki-vetnek titeket; sőt el-jö az idő, mikor valaki titeket meg-ölend, dltja, hogy Isteni-tiszteletet tselekedett: Ján. 16: 2. Mikoron Sz. Pál Lisztrában meg-köveztetett, 's a' Tanítványok fel-élesztették volna, inté őket Sz. Pál, hogy állhatatosan meg-maradnának az Hitben, és hogy sok háborúságok által kellene nekünk az Isten' Országába mennünk: Tsel. 14: 22. Mikor mindenütt nyomorgattatunk, de nem szorittatunk meg; kételkedünk, de mindenestől nem esünk kétségbe; háborúságot szenvedünk, de abban el-nem bagyutunk; meg-aláztatunk, de el-nem veszünk, mindenkor az Ur Jésus' öldököltetését a' mi testünkben velünk bordonván, hogy a' Jésusnak amasz Élete-is a' mi testünkben meg-esmértessek: mert mi, kik élünk, mindenkor a' Jésusért balálra adatunk, hogy a' Jésusnak Élete-is meg-esmértessek a' mi balandó Testünkben 2Kór. 4: 8, 9.

A' munkának terhét bordonzzad, mint a' Jésus Krisztusnak jó vitéze. Hogyha tufakodik-is valaki, nem koronáztatik-meg, hanem ha igazán tufakodik. Ha türünk ö-véle, országlunk-is: 2Tim. 2: 3, 5, 12. mindenek a' kik szentül akarnak élni, a' Krisztus Jéusban, háborúságot szenvednek: 2Tim. 3: 12. Mert szükség nektek a' békeséges-tűrés: hogy minekutánna az Istennek akaratiát tselekedenditek, el-vegyétek az ígéretet: 'Sid. 1: 36. Nagy alázatossággal az elünkben adatott tzelet ki-fussuk, nézvén a' Hitnek URára és el-végezőjére a' Jéusra, ki az ö-elötte való öröm' helyében szenvedett Keresztet, a' gyaláztatott meg-utálván, és az Isten

Isten' Székinek Jobbjára ült. Gondoljátok-meg, kitsoda legyen az, a' ki ilyen ellene-való szidalmazfokat szenvedett a' bünösöktől. 'Sid. 12: 1, 2, 3.

Kik szomorúsággal egy-kevéssé most külömb-külobb kísértetekben illettettek: hogy a' ti Hiteteknek próbálása, melly sokkal drágább az aranyból, melly el-vész, mindazáltal meg-próbáltatik a' tűz által: 1 Pét. 1: 6.

Mivelhogy meg-tartottad az én békeségre intő Beszédemet, azért én-is meg-szabadítalak tégedet a' kísértetnek idejéből, melly mind az egész világra következő: Jelen. 7: 10. Légy bñ mind balálig, és neked adom az Életnek Koronáját: Jelen. 2: 10.

II.

A' Peldák.

Ábrahámnak fokot kellett szenvedni a' Káldéusoktól, Kananéusoktól, és Egyiptusoktól. Kiméne a' Káldéusok' földéből, és lakozék Karrában: Tsel. 7: 4. és nem ada Isten neki abban örökséget egy talpalatnyit-is; és monda: A' te magod idegen leszen idegen földön, és szolgálnak az idegen földön valoknak, és őket nyomorgatják. 1Mó's. 15: 17. 8. Hitnek általa engede Ábrahám Istennek, és ki-méne az helyre, nem tudván hová menne: Hitnek általa lakék az ígéretnek földén, mint idegen földön, sátorban lakván; mert vár vala olyan várost, mellynek mestere és teremője az Isten: 'Sid. 11: 8, 9, 10. Es ha az igaz Lótót meg-szabadította, mellynek igaz Lelkét gyötrötték az ő gonosz tselekedetekkel a' gonosz emberek: 2Pét. 2: 7, 9.

Tudja az UR mostan-is a' bűveket a' szorongatásból ki-szabadítani, a' hamissakat pedig az Ítélet' Napjára a' büntetésre meg-tartani.

I'sák kéz volt magát meg-áldoztatni. 1 Mós. 22: 9. 5.

Jákóbnak sokat kellett tünie, Ésau előtt el-kellett bújdosni, és semmije nem volt; csak egy botja, mellyel a' Jordán' vizén ment által: 1 Mós. 32: 10. Jákób az ő szorongatásiban küzdött az Istennel: *Es küzdék az Angyallal, és meg-győzé: síra és könyörgé nékie:* Hól. 12: 4.

Farahó Királynak monda: *Az én bújdosásimnak esztendeinek száma,* 's a' t. 1 Mós. 47: 9. 5. A' Jákóbnak az ő türesét ballottátok, és minémü végét adta az UR az ő nyomorúságának. Ják. 5: 11.

Mó'ses szelid Ember vála: minden Emberek felett, kik e' föld' színén valának, 4 Mós. 12: 3. választá magának, hogy az Isten' Népével együtt nyomorúságokkal illetetnék, 's a' t. 'Sid. 11: 25. Dávid a' Krisztus' példázatja és képe miket szenvedett: *En Uram Istenem, benned vetem reménységemet:* 's a' t. 'Sólt. 7: 1. A' nyomorúltaknak reménségek. 'Sólt. 9: 19.

Az Urnak félelme, a' böltségségnek tudománya, és a' tisztességségnek előtte jár az alázatosság: Pél. 15: 33. A' jövődöbéli Ditsőségről értsed: *Fiam, ha az Urnak akarsz szolgálni, készítsd magadat a' kísértethez:* Sir. 2: 1.

Mitsoda Békeségs-türest követtenek-el az három Ifjak az égő kementzében: Dán. 3: 21. ugy minden Szent Apostolok és Mártiromok.

De

De minden Szenteknek türefeket fellyül haladja, a' Krisztus URunk' Példája: 1. Leg-engedelmesebb volt a' Kereftben. 2. Nem zúgolódott az Isten ellen, mint Jób, Jérémiás 's Mó'ses zúgolódtanak. 3. Leg-erősebb Hiti volt, (értsed az ő Istenben-való bizodalmáról 's álhatatosságáról,) mert noha Istentől el-hagyatott, de még-is az Istent Istenének mondja: Mát. 27: 46. Szive fzerint könyörgött az ő ellenségeiért: boffút nem állott, noha meg-tselekedhette volna.

III.

Vigasztalás.

Böldogok a' kik sírnak, mert ők meg-vigasztaltatnak: Mát. 5: 4. *Jöjjetek én-hozzáim mindnyíjan, kik meg-fáradtatok, és én meg-nyugotlak titeket: vegyetek-fel az én igámat reátok, és tanuljatok én-tőlem, hogy én szelid és alázatos szívű vagyok, és találtk nyugodalmat a' ti Lelkeiteknek, mert az én igám gyönyörűségs, és az én terhem könnyű:* Mát. 11: 28. Ebben öt-féle Vigasztalás vagy. 1. A' Krisztushoz menni. 2. Meg-nyugodni. 3. Az ő Igája. 4. Lelki nyugodalom. 5. Az Iga könnyű. Mint-hogy a' Krisztusért hordozzuk, meg-nyugotó. Azért mondja Szent Pál: *Ditsekedünk a' háborúságokban, tudván, hogy a' háborúság Békeségs-türest nemz. A' Békeségs-türes pedig meg-kisértést: a' meg-kisértés reménységet: a' reménységs pedig meg-nem szégyenit: mert az Istennek Szerelme ki-on-tatott a' mi szíveinkbe a' Szent Lélek által:* Róm. 5: 3, 4, 5. D 5 Bol-

Böldog Ember, a' ki kísértetet szenved: mert mi-
nekutánna meg-próbáltatik, el-vészi az Életnek Ko-
ronáját, mellyet ígért az UR az öt szeretőnek.
Jak. 1: 12.

E' Világon nyomorúságtok léfzen: de bizzatok,
én meg-győztem a' Világot: Ján. 16: 33. Kítsoda
szakaszt-el minket a' Krisztus' Szerelmétől? nyomor-
úság-é, szorongató keserűség-é, üldözés-é, mezi-
telenség-é, veszedelem-é, fegyver-é? Tudjuk pe-
dig, hogy azoknak kik az Istent szeretik, minde-
nek javokra vagynak: Róm. 8: 25-28. Ama' ne-
mes bartzot meg-bartzoltam, futásomat el-végez-
tem, a' Hitet meg-tartottam: 2Tim. 4: 7.

I M Á D S Á G.

OH irgalmas, kegyelmes, az haragra késedel-
mes, nagy irgalmasságú és igazságú UR Is-
ten, (a) Szerelmes Szent Atyánk! Oh UR Jé-
sus Krisztus, Te Istennek engedelmes Báránya!
Oh Szent Lélek UR Isten, békeségnek és vigasz-
talásnak Istene! meg-vallom Te-előtted az én fi-
vemnek véle-füzetett türehetlenségét, és enge-
detlenségét, ki fokfor a' Te akaratod ellen béké-
telenkedtem, és zúgolódtam. Oh botsásd-meg
nékem az én engedetlenségemet, és nagy bünö-
met ne tulajdonítsad vétkül nékem! fordítsad-el
azt az ostort rólam, mellyel fenyegeted azokat,
kik a' Te Igádat hordozni nem akarják; mert az-
ok soha Lelkek' nyugodalmát nem találják. (b)
De add nékem a' Te Kegyelmedet, hogy az én

Ke-

(a) 2Mó's. 34: 6. (b) Mát. 11: 21.

Kereft-vifelésemben légyek mindenkor hozzád
engedelmes, és ne békételenkedjem avagy zugo-
lódjam ellened. Hanem esmérjem-meg, hogy
az én nyomorúságom a' Te Isteni Tanátsodból
vettettet reám.(c) Minthogy akaratod ellen egy
hajam fála sem eshetik-le fejemről:(d) hogy ve-
hessem felid, alázatos, hála-adó Szível minden-
némű szenvedésemet és kereftemet, a' Te Atyai
Kozed' rendeléséből, ezeknél nagyobb-büntetés-
re-is érdemesnek lenni valljam magamat, mivel
az én kereftem és szenvedésem sokkal könnyebb
az én büneimnél. És az én kereft-vifelésemben
ne tsak meg-ne restsüljek,(e) hanem még többet
kivánjak szenvedni, mind abban, a' mi a' Te akara-
tod, és a' mi Tenéked ditsőséges, 's nékem háf-
nomra szolgál. Oh engedd meg-esmérnem, hogy
az én kereftemet nagy szeretből küldötted hoz-
zám, hogy engemet meg-alázz, az én testemet
meg-fehítsd, és hogy az én hitemet, szeretete-
met, reménségemet meg-vi'sgáld,(f) és hogy
az én imádságomat, békeséges-türelmemet, állha-
tatozásomat meg-próbáld. Hogy engemet ta-
nits, vigasztalj, és az Isten' Országába-való me-
néshez készíts,(g) a' Kereft által Mennyország-
ban nagygyá tégy, és az örök Böldegságba bé-
vigy.(h) Azért adj olyan fiwet, hogy az én
kereftemet szerethessem, 's azért Tenéked hála-
kat adjak,(i) örülhessek azon, hogy az által az
UR

(c) Jér. 3: 39. (d) Mát. 10: 30. (e) Efés. 3: 13.

(f) 1Pét. 1: 7. (g) Tiel. 14: 22. (h) Jak. 1: 12.

(i) Solt. 119: 30.

UR Jéhus Kristushoz tétetem hasonlónak. (k) Oh UR Jéhus, adj olyan elmét és fívet, hogy minden szenvedésemben mindenkor a' Te példádat nézhefsem, (l) melly nagy békeséges-tűréssel vitted a' Te Keresztet; mint veretett-meg a' Te Szent Fejed, tövis-koronával mint koronáztatott, faggattatott, Szent Ortzád pökdöstetett és tsúfoltatott; a' Te Szent Tested meg-ostoroztatott, sebessített, végre meg-öletett. Oh melly nagy alázatossággal áldoztad-fel a' Te akaratodat a' Te Mennyei Atyádnak! óh engedd, hogy én-is az én akaratomat egészen Tenéked áldozzam, azt meg-tagadván, (m) néked adjam magamat, örüljek azon, hogy a' Te akaratod, a' ki mindenkor jó, 's mindeneket jól tseleklék, rajtam tellyefedjék. Üzz-ki minden türehetlenséget, és homorúságot, bánatot és félelmet 's kételkedést az én fívémből, hogy én a' békeséges-tűrés által benned meg-erősödjem, mindeneknek meg-győzésére; És hogy az ilyen fájdalmokat, bánatokat, a' Te akaratod fírint, Te-éretted, és a' Te akaratod által, benned, veled, általad, békeséges-tűréssel hordozzam és szenvedjem, a' meddig Tenéked tetzik, és tartsam azokat az én URam Kristusom' fájdalmainak, ötöt azokért fíretvén ditsóltsem most és mind örökké. Adj URam Jéhus békeséges-tűrést mindennek el-szenvedésére, a' mit Te akar. Add nekem a' Te fíelidségedet, hogy ellened ne zugolódjam; a' Te alázatosságodat, hogy minden büntetéfredre érdemes-

(k) Róm. 8: 29. (l) 'Sid. 12: 2. (m) Luk. 9: 23.

demesnek esmérjem lenni magamat; a' Te Kegyelmedet, mindent el-tűrni, minden én gondomat az igaz Hit által read vetni, (n) a' Te igaz ígéretedet hinni; olyan bizodalmat, hogy Te engemet a' Keresztnek közepette-is fíeret; olyan reménséget, hogy Kereszttemet hordozni segítesz, 's azt könnyebíted. (o) Vigasztalj a' Te Szent Lelkessel, az örök Életnek édes fízivel, fíemlélésével; hogy inkább nézhefsek a' belsökre 's Mennyeiekre, mint-fem a' külső vigasztalásra. Adjad, hogy ne féljek azoktól, kik tsak a' Testet ölhetik-meg, de a' Lelket nem. (p) Áldj-meg azzal, hogy a' homorúságnak és háborúságnak közepette-is, tsendes meg-nyugott fíivem lehessen, ellenségemhez-való fíelidséggel; bös-fíálló ne légyek, sem fíóval, sem tselekedettel, sem igyekezettel, vagy magam-vífelésével (q) Az Hitben adj igaz állhatatosságot, hogy meg-maradhasak mind végiglen, és idvezüljek (r). Mint-hogy pedig egy Keresztényennek-is élete, ideje, 's hivatalja, Kereszt nélkül nem lehet 's nem léhen; Te pedig, óh én Mennyei Atyám! tudod gyarló vóltomat, (s) ereks annyit reám, a' kit el-bírhassak, 's ne nchezítsed, avagy ne hofífabítsd-meg felettéb azt rajtam. (t) Engedd, hogy a' Te Kegyelmedet Keresztemmel, és terhennel együtt emeljem és hordozzam. Adj Kegyelmet, hogy a' nyomorúságot mind addig tűrhefsem, (u)

a' mig

(n) 1Pét. 5: 7. (o) 'Sólt. 78: 20. (p) Mát. 10: 28.

(q) Róm. 12: 9. (r) Mát. 24: 13. (s) 'Sólt. 103:

14. (t) 1Kór. 10: 14. (u) Jak. 1: 12.

a' míg Tenéked tétzik engemet meg-fabadítani, hogy jól meg-probált 's meg-tisztított, és fejeztett lehessék. (v) Az én URam Jéfus Kristusom az ő felidségével, alázatosságával, békeséges-türésével, bennem éljen; hogy nem én hanem Ő éljen én-bennem, (x) a' ki az én életem. Adj minden meg-bántóimhoz való felid elmét, fá-nakodó fzeretetet; hogy veled mondhaszam, A-tyám! botsásd-meg ő-nékiek. (y) Adj tsendes, felid fájat, segítő 's adakozó kezét; hogy Te-veled és a' Te Szerelmeddel öfve-köttetve, egy-gyessülve maradhaszak örökké, Amen.

(v) Dán. II: 35. (x) Gal. 2: 20. (y) Luk. 23: 34.

V. R É S Z

AZ ISTENNEK VIGASZTALÁSA A' NYO-
morúságban munkálódik a' mi Szívünkben
Békeséges-türést.

Böldog Ember, a' ki kísértetet szenved; mert mi-nekutánna meg-probáltatik, el-vész az Eletnek Koronáját, melyet ígért az UR az ötet szere-tőknek: Jakab I Réf. 12. ♡.

VAlamint-hogy a' Testnek Orvosságit terem-tette Isten a' Termézetben; úgy a' Lélek' Orvosságit-is az Igében: mivel senki nem le-het e' nyomorúságnak és fíralomnak völgyé-ben, Kereft, Nyomorúság és Háborúság nél-kül. Böltsen tselekezzük, ha egynéhány Pun-ctumit

ctumit az igaz állandó Vigasztalásnak meg-tud-juk, és azokat Szívünkben vévén, a' mi kí-sértetünknek ellenébe vetjük, hogy azokkal könnyebbítsük nyomorúságinkat.

I.

Az Első Vigasztalás, Ez: Hogy minden nyo-morúság az Istentől jön reánk. Az UR meg-öl és meg-elevenít, pokolra alá-vét és ismét fel-boz: 1Sám. 2: 6. A' jók és gonofok, élet és halál, fegénység és gazdagság az URTól vagy-nak: Sir. II: 14. Az UR adta és az UR vet-te-el: Jóh I: 21. Egy veréb sem esik a' földre, a' ti Mennyei Atyátok' akarátja ellen: Mát. 10: 29. Ki a' világosságot formáltam, és a' setétséget te-remtettem, békeséget szerzek, gonofát teremtek, én vagyok az UR, ki mind ezeket tselekefzem: Efa. 45: 7. Böldog Ember az, kit az Isten meg-dorgál: annakokért a' mindenható Istennek bünte-tését meg-ne utáljad; mert ő a' ki betegséggel meg-látogat, és ő a' ki bé-kötözget, ő a' ki meg-febe-sít, és a' kinek Kezei meg-gyógyítanak: Jóh 5: 17, 18. ♡. és Jéré. 3: 32. Azért bolondság, egy vagy más ellen zugolódni, mint az Emberek zugolódnak. De ki-ki zugolódjék a' maga Bü-nei ellen, mert az Istennek penitentzia-tartás kell, 's nem zugolódás.

II.

A' Második Vigasztalás: Hogy az UR Is-ten nem gyűlölségből vagy haragból küldi hoz-zánk a' Kereftet, hanem Atyai Szeretetből, hogy idvezítsen. Mert hogy mi a' nagy fe-rentsé-

rentsében, mindenféle bódorságban és gyönyörűségben, könnyen el-vezethetjük az Idvesseget, ezt bizonyítja nem-tsak a' Gazdagnak az ő rettentő példája: Sz. Luk. 16: 25. ♪. Hanem bizonyítják a' mi első Szüléink-is a' Paraditsomban: 1 Mo's. 3: 6. Kik azt a' ditsőséget 's gyönyörűséget el-nem birhatták, hanem a' gonosz Sátánnak el-engedték magokat az ő Teremtőjökől fordítani, mint ma-is az Embert Szívet a' nagy szerentse 's a' jó napok elfordítják az Istentől. Es noha az UR Isten, az ő igaz Itéletiből, az Embert örök kárhozatra ítélhette 's vethette volna: de még-is könyörült rajta; útát, módot talált, melly által az Embert az Idvessegre segítse, azok között van a' Szent Kereft-is. Azért üzte-ki az UR Isten az Embert a' Paraditsomból, az örömnék és gyönyörűségnek Kertéből, nyomorúságra, hogy ortzájának veréjékével egye Kenyerét, 's a' Kereft és forongatás által hajtasék a' penitentzia-tartásra. Ugy tselekezik most-is mindnyájan velünk: és noha ezer-féle képen bántjuk-meg ötét, de még-is olyan Kegyelmes, hogy minden eszközt meg-próbál, hogy meg-térítsen bennünket. Azért rendelt kinek-kinek az ő egyedül-való bölts Tanácsából Kereftet, hogy az igaz penitentzia-tartásban 's az Isteni-félelemben megtartsa. Ez okból mondja Sirák: Mert a' kit az UR szeret, meg-dorgálja, hogy e' Világgal elne kárhoztassunk: Sir. 30: 1. Péld. 3: 11. 1 Kor. 11: 32. 'Sid. 12: 5.

III.

III.

Gondold-meg Kereft-viselésedben Büneidet, ha nem érdemletted-é azt meg, azt pedig megkell vallanod. Azért az Isteni Igazság azt kívánja, hogy a' Bűn meg-büntettség, ha igaz Isten az Isten. Mint-hogy pedig a' Bűnnek meg-kell büntettetni, tehát jobb, hogy itt büntettség-meg, mint-sem ott. Mert ez a' büntetés tsak ideig tartó, amaz pedig örökké-való. Itt vigasztalja az Isten a' Kereft-viselőket; de ott soha nem lesz vigasztalás. Itt az Isten könyörül rajtunk; de ott soha semmi könyörületesség nem lézen. Jusson ezedbe a' Gazdag mint kiáltott: Könyörülj rajtam: Luk. 16: 24. Azért ez-is egyik Vigasztalás, a' Kereft-viselés között, hogy az Isten az örökké-való ostort el-fordította tőled, 's azt egy kitsiny és tsak kevés ideig tartó vezérvé változtatta.

IV.

Kereft-viselésed alatt azt-is gondold-meg, a' te Édes Idvezitőd az UR Krisztus, mit szenvedett érte, nem szenvedet-é nagy fegérséget miattad, nem lévén annyija, hová Fejét hajtotta volna? Mát. 8: 20. A' leg-nagyobb gyalázatot 's meg-útáltatást-is el-szenvedte te-miattad! Ugy-hogy, Ő minden Emberek között lett leg-útálatosabbá 's leg meg-vetettyebbé: Esa. 53: 3. Féreg, Embereknek szidalma, a' Népeknek utálatossága: 'Sólt. 22: 7. mellyhez hasonlót senki nem szenvedett, nem-is fog szenvedni. A' leg-nagyobb fájdalmokat, gyötrel-

E

met.

met, és szomorúságot ő szenvedte, melyet elme meg-nem foghat; tellyes vólt fájdalommal 's betegséggel. És mivelhogy minden Embereknek inségét, betegségeit, fájdalmát kellett hordoznia, annyira, hogy a' Nap és Hőld-is meg-homályosodtanak, a' Föld meg-indult, a' köziklák meg-repedeztek: De még-is olyan nagy Békeséges-türelessel, nagy alázatossággal, Szent felidséggel szenvedett, hogy fáját sem nyitotta-fel, mint a' bárány: *Esa. 53: 7*, Mindent ártatlanul szenvedett, az ő leg-nagyobb ellenségeiért, csak az ő meg-mérsékelhetetlen Szerelméből, és hozzánk-való hűségéből. És noha ötet naponként fáma nélkül való fok Bünnel bántjuk-meg, hozzánk még-is hív 's kéz, valahányzor penitentiát tartunk, minket Kegyelmebe venni. És ha szükséges vólna, 's az ő Egyféri Megváltása örökké-való Megváltás nem vólna, olyan nagy az ő Szerelme, hogy még egyfér kéz vólna érettünk meg-halni. Azért tür, és éjjel nappal várja meg-térésünket. Mert az ő Szerelme olyan erős és lángoló, hogy semmi bűn és háládatlanság azt el-nem ölthatja, csak igaz penitentiát tartunk. Az ő Szerelme magosabb az Égnél, mélyjebb a' Tengernél, 's meg-mérsékelhetetlen, egyedül csak az igaz penitencia-tartást kívánja. Azért mindeneket így hívott: *Jerusalem, Jerusalem, mennyiszer akartam egybe-gyűjteni a' te fiaidat, miképen a' tyúk az ő fiait egybe-gyűjti az ő szárnyai alá, és ti nem akartátok: Mát. 23: 37. és 11: 28.* Vala-

Valaki szomjúhozik, jöjjön én-hozzám, és igyék: Ján. 7: 37. Így kiált naponként az ő Szent Igéjében. Látod, hogy hagyna-el Isten a' te nyomorúságodban, ki annyit tselekedett éretted? Azért mondja magát Atyádnak: *Efés. 3: 15. és Mát. 6: 9.* Az Atya sokkal inkább hallgatja-meg a' fiát, és hamarébb könyörül, mint valami Ur. Azért azt akarja, hogy ötet feresd, 's ne féld úgy mint ellenségedet, azért-is nevezte magát Atyádnak. A' mit azért a' te édes Atyád küld reád, szenvedd azt békével, meg-gondolván, hogy kedves Kéztől jött, és tartsad Bóldogságodnak az Isten' Irgalmosságát, és hogy a' te Atyád semmi olyat nem küld, a' mi a' te jódra 's Idveségedre ne foglálna.

V.

Jufanak ezedbe a' te Megváltódnak vigasztaló fogadási: *Bizony, Bizony, mondom néktek, jrtok ti és jgattok, é Világ pedig örül, ti pedig szomorkodtok; de a' ti szomorúságtok öröme fordul: Ján. 16: 20.* Valamint-hogy egy kis magotskából, sok fémek nevednek; úgy az egy nyomorúságból sok öröm lézen: *A' kik vetnek kenyéllatással, nagy örömmel aratnak: a' ki az ő keresett magvát vetén sírva mégyen vala, az térjen-meg nagy ének szóval hozván az ő kévéjét: Sólt. 126: 5, 6.* Gondold-meg azt, ha a' mi édes Istenünk jöne te-hozzád, és azt ígérné, hogy a' te udvarodon lévő köveket arannyá 's gyöngyé változtatja, melly szorgalmatosan fednéd özeve a' követskéket, és fereztnéd azokat

kat! Így kellene éretned a' te Keresztedet, fozongatásodat, és nyomorúságodat; mert az Isten azokat merő örömmé és ditsőséggé változtatja. *Annakokáért az ékecségnek országát vésszik, és szép Koronát az URnak Kezéből; mert az ő Jobb-keze fedezi ezeket, és az ő Karjaival óltalmazza őket: Böltsel. 5: 17. A' mellyeket mostan szenvedünk, nem hasonlítandók a' Ditsőséghez, melly nékiünk meg-jelentetik: Róm. 8: 18.*

VI.

Tekintsed a' Szenteknek Példáit-is. Hol vagyon csak egy Szent-is, avagy kedves Fia Istennek, Kereszt nélkül? Kérdjed mind azoktól, a' kik éltenek; de azt felelik: Nagy nyomorúság által mentünk Mennyországba: *Jelen. 7: 14.* Kérdjed a' Szent Angyalokat, kitsodák ezek? Azt felelik: Ezek azok, kik jöttek nagy nyomorúságból. Kérdjed Ábrahámot, Izsákot, Jákóbot, Jó'sefet, Mó'sest, Áront, Dávidot, Dánielt, Illyést, fent Jóbot, mind a' Prófétákat és Apostolokat, mindnyájan a' Kereszt poharából, és az UR' Kéhelyéből ittanak: *'Sólt. 116: 13.* Ha csak meg-vi'sgáljuk a' Szent Mártiromok' nyomorúságát 's inségét, meg-kell rettennünk; de meg-sem vonhatták-el őket semminémű kín 's gyötrellem által a' Krisztustól. Mitsoda a' mi Keresztünk ezekhez képest? Tized részét sem teszi a' Szent Mártiromok nyomorúságának. *Még vérig nem tuszkodtunk: 'Sid. 12: 4.* mi csak egy gonosz szót avagy gyalázatot el-nem szenvedhetünk a' Krisztusért,

tusért, holott a' Szent Mártiromoknak olyan gyalázatos halállal kellett meg-halniok! kinek feje vétetett, kit meg-sütöttek, kit fel-fefűtettek, kit vízben ölte, kit le-vágtak, kit meg-köveztek, kit fel-akasztottak, kit nyilakkal lövöldöztenek által; némellyeknek mezítlábal kellett eleven fénen járniok; kiknek a' Krisztusért inkább tetézett az eleven fény, és azt mondták, hogy Ró'sákon járnak.

VII.

Az Isten' jelen-való létele-is légyen Keresztünkben vigasztalásunkra. Nem találjuk azt sohol, hogy az Isten mondotta volna: Hogy a' víg kedvűekkel lakozik; hanem a' meg-keseredtekkal és a' fozmorúkkal. *En magasságban és szent helyen lakom, és a' töredelmes alázatos szívű Emberről-is, hogy meg-elevenítem az alázatosoknak Lelkeket, és meg-élesíszem a' töredelmeseknek szíveket: Ésa. 57: 15.* Ne félj, mert én te-veled vagyok; meg-ne rettenj, mert én vagyok a' te Istened, ki tégedet meg-erősítelek. *Mikor a' vizen által-menédsz, te-veled léfzek, és a' vizek el-nem borítanak téged. Mikor a' tűzön járándasz, meg-nem érsz, és a' láng meg-nem per'sel tégedet: Ésa. 41: 10. és 43: 2.* Segítségül hívott engemet, megballgatom ötöt, vele vagyok, háborúságában megmentem, és meg-dítsöitem. *'Sólt. 91: 15.* Közel vagyok az UR a' töredelmes szívekhez. *És a' töredelmes Lelküket meg-tartja: 'Sólt. 34: 19. és 'Sólt. 143: 9.* Azért lettenek a' Szent Mártiromok olyan bátrakká és víg kedvűekké, mi-

dön az Isten' jelen-létét 's édes vigasztalását tapasztalták: Ugy-hogy, a' Tirannusokat az ő legnagyobb kínok között-is tsúfolták, mint fent Lörintz és Vincentius, kinek midőn az eleven fénen kellett járnia, azt mondotta: hogy, jó illatú Ró'sákon járna. Babilás azt kívánta, hogy véle temetessék-el a' lántz, mellyel megvált kötözve, hogy meg-ne fosztassék az ő ékecségétől. Szent Ignátzius kívánta, hogy lehessen tiszta búza-fém, és a' vadaktól meg-örömtessék, hogy legyen tiszta kenyér az Idvezítőnek. Ez, nem Emberi, hanem Isteni erő és bátorság. Mint a' Szent István felől megíratott: Hogy az ő vádlásakor olyan volt az ő ortzája, mint az Isten Angyalának: Tsel. 6: 15. y. Azért ez-is azt tézi: *Az én-bennem való jók gondolkodásomban, a' vigasztalások megvidámították az én Lelkemet: 'Sólt. 94: 19. A' te vigasztalásid elevenítették-meg az én Lelkemet.*

I M Á D S Á G.

IRgalmas örökké-való Atya UR Isten, megvallom és panaszlom Te-előttem, hogy a' miképen a' Sárány Tégedet, és a' Te Dolgaidat előttünk mindenkor gyalázza, 's vízfű-fordítva állítja előnkben; úgy az én meg-vezett termézetem, jó fándékból való igazgatásodat vízfűszen felel. Tudom óh URam, hogy a' Te Tanácsod nélkül rajtam semmi nem eshetik; A' Pohár a' Te Kezedben vagyon, és Te töltöd ki minden Népeknek, (a) mert ez merő fere-

(a) 'Sólt. 75: 9. tet,

tet, mellyet, még mikor dorgálz-is, nekünk jelentez; mert ha gyönyörködne halálunkban, avagy el-kárhoztatásunkban, tehát közelebb-való útna volna ahhoz? De midőn a' mi ellenségeinket, a' Világot, a' gyarló Testet, a' Kezest által (mellyel követjük a' Krisztust,) megfeszítet, (b) tehát az a' mi jónkra esik, és a' győzelem annál könnyebb; mert mitsoda a' mi szenvedésünk az halál' kezerü vóltához, a' pokol' örökké-való kínjához, és a' Te Szent Ortzád elől egészen való el-taszításhoz képest, mellyet a' mi bűneinkkel meg-érdemlettünk? kit a' mi Megváltónk a' Te Szerelmes Fiad, kiből Tenéked minden kedved bé-töltt, éretünk meg-köftolt és fel-vett. (c) A' mi nyomorúságunk csak ideig-való, mivel vége léhen és könnyű. (d) mint-hogy mi a' Te velünk létedet és abban való segedelmedet hiszük. (e) Oh engedd nekem én Istenem, hogy ne nézzem a' láthatót, hanem a' Te láthatatlan Kegyelmedet, Fogadásídat, Vigasztalásídat, és az örök Bóldogságot, mellyet azoknak ígértél, kik végig meg-maradnak (f) a' Békeséges-tűrésben. Hogy az én Lelkemet Békeséges-tűrés által birjam, (g) semminémű szenvedésemben meg-ne lankadjak, hanem általa meg-erősített, tökéletes, jól el-készített, (h) mint a' Krisztus' jó vitéze (i) lehessék. Hogy ama' ne-

E 4 mes

(b) Gal. 6: 14. (c) Luk. 22: 44. 'Sólt. 22: 1. (d) 2 Kór. 4: 17, 18. (e) 'Sólt. 91: 15. (f) Mát. 24: 13. Jel. 2: 10. (g) Luk. 21: 19. (h) 1 Pét. 5: 10. (i) 2 Tim. 2: 3.

mes hartzot meg-hartzoljam, Hitemet meg-tar-
tsam: és végezetre azt a' Ditsőségnek Koroná-
ját, melly a' győzedelmeknek kézfittetett, el-
nyerhessem. (k) A' mi URunk Jéhus Krisztus ál-
tal, Amen.

(k) 2 Tim. 4: 7, 8.

VI. R É S Z.

A' KERESZT' TITKAIROL, ÉS MIKÉPEN
vonattatunk az által az Istenhez.

A' ki fel-nem vészi az ő Keresztét, és így nem
követ engemet hátul, nem méltó én-bozzám:
Sz. Mát. 10. RÉL. 38. ψ.

Valakik Igaz Tanítványi, Szeretői és Kö-
vetői akarnak lenni a' Krisztusnak, azok-
nak az ő Keresztjeket kell hordozniok, itt,
akárminémű légyen-is az; mert ha egyiket ke-
rülöd, a' másikba esel. Fűs, valahová fíntén
akarod, és tselekedjél a' mit akarék, de csak
fzenvedned kell. Nintsen olyan kitsiny, sem
nagy Kereszt, hogy az Isten az alá ne tenné
az ő Kezét, 's ne hordozná annak fűllyosabb
réfét; melly által úgy meg-vidámúl az Ember,
's a' Kereszt' terhe úgy meg-könnyebbítették,
hogy efébe sem vészi, fzenvedett-é valaha. De
mihelyt az Isten távozik a' terhe alól, mind-
járt a' fzenvedésnek terhe az ő fűllyoságában
's keferü vóltában helyén marad. Azért hor-
dozta az Isten' Fia, az UR Jéhus Krisztus, leg-
nehe-

nehezebb formán a' leg-nehezebb jármot, és
mindnyájan hordozták utánna, kik leg-kedves-
sebb Baráti vóltanak; mert fenki azt fzóval ki-
nem mondhatja, mitsoda ki-mondhatatlan jó
van el-rejtve a' fzenvedésben; mert az Isten
tsupán tsak az ő fzerelméből 's hozzánk-való
hűségéből adja reánk a' Keresztet, hogy az ál-
tal az ő Barátit magához vonja, 's a' Krisztushoz
hasonlókká tégye, Róm. 8: 29. hogy az ő Id-
velségektől meg-ne fosztassanak. Tanitsanak-meg
tégedet a' te Keresztednek igazán-való hordo-
zására az UR Jéhus Krisztusnak öt Sebei, azok
légyenek a' te tanító és Kereszt Könyvetskéd.
Ugy-mint az ő Szent Lábain való Sebek, ta-
nitsanak távoztatni és tűrni; távoztatni min-
den gyönyörűséget, tűrni mindent a' mi külső
vagy belső-képen jön reád, ezt a' két erőt fíj-
jad a' Krisztus' Szent Lábainak Sebeiből. Az ő
adakozó Kezein lévő Sebek, tanitsanak hall-
gatni 's minden ideig-valókat meg-vetni. Az
ő Szent Oldalának Sebe, tanitsan a' magad
meg-tagadására, és a' te Szivednek minden gyö-
nyörűségének 's bődogságának a' Krisztusban-
való keresésére. Az ő Keresztfán meg-mezíte-
lenítettett Teszte, tanitsan a' minden teremtet
állatok' fzerelmétől való meg-mezítelenülésre.
Mert valaminthogy mezítelen fcsíttetett a' mi
URunk a' Keresztfára, úgy-hogy, semmi ruhá-
zatja rajta nem maradt, azon kívül még az
ő Köntösére forsot vetettek, a' maga Isteni Sze-
mei előtt: 'Salt. 22: 19. Így kell valósággal

tudnod; ha az igaz tökéletességet el-akarod érni, mindentől a' mi nem Isten meg-kell me-zítelenülnöd, úgy-hogy, abban egy szílat se tarts-meg rajtad, femed' láttára kell annak elvef-ni és semmivé lenni, és minden Embertől tsúf-nak, bolondságnak és eretnokségnek kell itél-tettnek 's tartatnak lenned. Semmi olyan ki-tsiny nem eshetik rajtunk, melly elébb Isten-től nem rendeltetett volna, hogy úgy és nem másképen légyen; azért pedig hálákat kell Is-tennek adnunk: mert a' kik kedvesi, azokra mérte Isten a' leg-nagyobb és súlyosabb fen-vedést. A' gonosz ellenség-is fok titkos 's el-rejtett hálót veti az Ember' eleibe, hogy testi bátorságba ejtse, azért akarja az ő Választottit nagy Szerelméből 's Könyörületességéből a' mi Istenünk szüntelen fejtteni itt ez életben, fok titkos úton módon, mellyet mi sokszor nem tudunk: 's nem engedi, hogy e' Világon vála-mi kedvek szerint légyen, hogy az által a' go-nosz Lelkek hatalmokban ne vegyék, 's meg-tsalván Istentől el-ne vonják. Oh ha tudnók, miképen vezet minket a' Kereszt Istenhez, és mitsoda nagy tisztesség fogja azt követni, 's a' gonosz Lelkeket-is melly nagy ferénységgel üzi-el tőlünk, fok mért-földnre futvást mennénk a' Kereszt' eleibe, mert a' Kereszt és Szenvedés olyan nemes és hasznos, hogy a' mi Edes Is-tenünk minden ő Barátit szenvedés nélkül tel-lyességgel nem akarja hagyni.

Ha értenők a' Kereszt' nemes voltát, méltatla-

tatlanoknak tartanók arra magunkat; mert az Istennek nagy Kegyelmeisége, hogy a' Krisztus-hoz az által hasonlók-ká lézünk. A' Krisztus e' Világnak soha nem tettett, azért-is gyaláz-ta ötöt a' Világ. De ezer Kereszténynek között alig találhatni egyet, a' ki ezen tökéletességet el-érte volna, hogy ne kívánna tetfezni a' Vi-lágnak. Mert a' ki a' Világnak tetfezni akar, nem tetfhetik Istennek: és a' ki e' Világgal te-li, az üres az Istentől. Mert a' mennyiben az Ember magának és a' Világnak meg-hal, 's at-tól távozik, annyira jön-bé hozzája a' mi UR-unk Istenünk, ki egyedül az Élet. Senki nem tetfzik Istennek inkább, mint az, a' kin az Is-ten az ő akaratját tellyesíti. Ha valamelly Ki-rálynak kedvében akarnál lenni, és bizonyo-son tudnád, hogy inkább tetfel nékie szürke köntösben, mint másban, kétség nélkül a' szür-ke köntös volna kedvesebb 's ékezebb előttd másnál, ha annál jobb volna-is. Azért mint-hogy tudod, hogy a' te Kereszted az Istennek jó tetfése, tehát kedvesebb légyen az nálad, a' víg Napoknál. Akarod-e igazán tudni, a' te szenvedésed Istené-e, vagy tiéd? Tehát arról kell azt eszedbe vened: Ha magadért szenvedsz akármi formán-is, fájlalod szenvedésedet, 's ne-hezen hordozhatod; de ha csak egyedül Isten-ért szenvedsz, nem fáj szenvedésed, 's nem-is nehéz, mert az Isten hordozza a' terhet. Ha az Isten egy má'sát tézen reád, 's maga hor-dozza, ha szírat vagy többet tézen-is, csak úgy

úgy bírod, mint az egyet: mert ott az Isten a' terhet könnyüvé, 's az igát édesé tézi: *Mát. 11: 30.* Annakokáért én Istenem, tégy én reám a' mit és a' megnyit akarú, tsak segíts hordozni, és nem én hordozzam, hanem Te! Megkell ezt-is tanulnod, hogy minden igaz Isten' ajándékinak fienvedés által kell hozzánk jöni; ha pedig a' fienvedés előtt jönnek, tehát a' fienvedés által kell bírúnk azokat. Mivel pedig a' fienvedés a' Léleknek igen hasznos és gyümölcstö, azért, mert az Isten minden ö kedves Szenteire és Barátira, de kiváltképen az ö Egy-füldött Fiára, itt ez Életben olyan nagy fienvedést mért: azért fienvedjetez hát ti-is Istenért, 's annak jó gyümölcstözéséért. A' kegyes Emberek magokat egészen Istenre bízzák, 's ö-töle egyaránt vézik-fel az édest a' keferüvel. Tehát az alázatosságban meg-kell maradniok; mert a' pokolbéli komondorok meg-nem fűnnek, hanem minden időben próbálják, mi formán fakaszthatná-el az Embert a' Kegyes Élettől. A' Mennyei Atya el-küldötte az ö Egy-füldött Fiát fienvedni az Emberi Testben, mi pedig minden fienvedés előtt futnánk örömet; de igazsággal mondom, ha a' bátorságofabb úton akarunk járni, 's által-menni, nem lehet más-képen, hanem az UR Jézus Krisztus' igaz Példáját kell valamennyire a' fienvedés által követ-nünk. A' Keresztyénnek minden fienvedési ha igen alá-valók-is, de Istentől 's az ö ki-mond-hatatlan fzerelméből jönnek, 's az Ember' maga

haszná-

hasznára fordulnak. Nem jöhetett soha olyan kitsiny fienvedés read, melyet az Isten öröktől-fogva nem látott volna, kedves-is ö-elötte és tetzik nékie. Ha minden pokolban lévő gonof Lelkek, 's minden e' Világon lévő gonof Emberek öfve-esküdtenek volna-is, de még-sem árthatnának mindnyájan-is egy igazán hívő 's Isten előtt kedves Embernek: és mennél-inkább igyekeznének ártására, annál fellyebb emeltetnék az Istentől: és ha fientén pokolba vonattatnék-is az olyan Ember, de még onnan-is az ö Istenének, az ö Mennyorfágának és Böldogságának meg-kellene lenni.

A' Vadászok, kik vad-kertben farvast hajtának, ha látják hogy a' farvas el-fáradott, tudván, hogy a' kertben el-nem vezthetik, megtartóztatják a' vadász-kutyákat egy-kevéssé, 's meg-engedik, hogy kevéssé fétáljon a' kertben, hogy meg-erösödven, újjolag az hajtást könnyebben fienvedhesse; Ugy tselekezik az Isten is az Emberrel: ki mikor látja, hogy az háborgatás meg-nehezedett rajta, 's a' kísértet fettebb van, meg-fűnik egy kevéssé, élekti, vigasztalja 's nyugosztalja az Embert, 's annak úgy tetzik, hogy az ö nyomorúságát egészen meg-gyözte, holott ez tsak újjabb hajtásra-való erösíttés. Mikor a' farvas arról nem-is gondolkodik, az ebek rajta vagynak 's inkább fhorongatják, mint annak előtte. Ezt pedig tselekezi az Isten az ö nagy hűségéből és fzeretéből; mert a' kísértetek által hajtatik az

Ember

Ember Istenhez, 's az ötet vídám Szivel kívánó fompúságra, mint ahoz a' Kút-föhöz, a' mellyben minden Bóldogság, Öröm és Békelesség vagyon; úgy-hogy az ital, mellyet fompúságában talál, annál édesebb, gyönyörűsegebb és kedvesebb légyen itt e' Világon, 's azután az Örök Életben, az hol az édes Kút-föböl fogunk tellyes örömmel innya, a' maga forrásából, az-az, az ő Atyai Szívéből. Ezt a' Világ' Bóltsei meg-nem foghatják, kik arról semmit nem-is tudnak, mitsoda tsudákat tselekezik a' Szent Lélek az ő Szenteiben. Az Isten úgy tselekezik, mint a' Bólt Házigazda, a' kinek fok finum jó bora vagyon: el-menvén le-fekszik alnni, az alatt az ő gyermekei oda-menvén, annyit isznak a' jó borban, hogy meg-ittasodnak; mellyet, fel-serkenvén a' Tselédes-gazda, ezébe vézen, vefzőt köt, 's a' gyermekeket jól meg-vefzőzi, melly miatt annyira fomorodnak-meg, a' mennire vígak vóltanak az előtt, és ad nékik annyi vizet inniok, hogy az által megjózanodjanak. A' ferint tselekezik az Isten-is az ő válastott Fiaival, és úgy tézen, mintha el-alutt vólna; az ő édes Borát meg-engedi elsőben az ő Fiainak tellyes fájjal, gyönyörűséggel, valamint kívánják innya: de midőn látja hogy már fok, és nékik ártalmokra léssen, el-vefi tőlök a' jó Bort, meg-fomorítja őket, az elébbeni vigasságok' mértéke szerint, hogy Ötet fompjúhozzák, 's magához vigye őket; és hogy lássák-meg ok mitsodák, és mit tseleked-

hetnek

hetnek magok erejétől, mikor az Isten el-vonja a' maga Kegyelmet tőlök, hogy meg-alázódjanak; kik az előtt azt gondoltak, hogy többet-is fenvedhetnek Istenért, meg-látják, hogy semmit nem vihetnek-végben, és tsak egy kistsiny dolgot sem fenvedhetnek 's hordozhatnak-el Istenért. A' Kristus mint ment előttünk, látjuk, tudnillik fegénységben, nyomorúságban, gyalázatban épen halálig; azon úton kell minékünk-is mennünk, ha vele együtt akarunk Mennybe menni. Ha látja Isten, hogy így-is meg-nem alázódunk, meg-engedi gyakorta, hogy fegyenbe, nyomorúságba elsünk, (úgy-hogy, minden Emberek előtt fánakodásra méltó légyen,) mi magunkban aláztafsunk-meg; mert a' kísértetben tanulja-meg az Ember magát meg-alázni, 's esmérni, a' mint van, avagy mitsodás ő. Mert nem egy Ember vefzett-el e' Világon, a' ki semmi hijával nem vólt, hanem kísértet hijával. Ha jól meg-gondolnád, Szived ferint kellene örülnöd, és nem kellene magadat arra méltatlannak itélni; hogy gyaláztatol avagy keferűséggel illettel, hogy ezeket Istenért fenveded; mert a' kinek Isten azt a' tisztetséget és bóldogságot adja, hogy a' fenvedésnek köntösét ő-érette itt e' Világon viselje, akár belső 's akár külső-képen; de az Isten Szeretetének az bizonyos Jele, és vezet az Embert a' maga fundamentomához, hogy semminek ne tartsa annál feljebb magát, mint másfoktól tartathatik. A' melly Ember a' Jéhus Kristust

Kristust akarja követni, annak a' természetétől, és annak visszafordult gyönyörűségétől bútsút kell venni. Sokakat találunk olyakat, kik az Istent örömeit követnék szenvedés és munka nélkül; de ezek, magokban keresnek vigasztalást, békeféséget és örömet, mellyből semmi nem telik. A' Kristusnak szenvedni kellett, és meghalni: Luk. 24: 7. és úgy kellett bé-menni az ő Ditsőségebe. Ez mi Életünknek Vezér Hertzegét kell követnünk minden időben, ki a' keferü Szenvedésnek Záfűlőjét olyan igazán, nagy belső és külső Békeféséges-tűréssel vitte előttünk. Azért mind azoknak, a' kik a' Kristust igazán követik, az ő szenvedéseknek Kereftit nagy alázatossággal kell fel-venniük, és azt örömmel 's békeféséges-tűréssel kell hordozniok a' Kristusért, akár honnan jött legyen-is az, akár vétekért, akár ártatlanul, külső vagy belső-képen, de a' Kristussal az ő szenvedése által mégyen-bé a' Ditsőségbe. Imé látjuk, hogy az Emberek szolgálnak e' Világnak, azt követik, egy kicsiny ideig tartó betsületért 's ditséretért, a' magok örömet, és mindeneket a' mi-jek vagy on felre-tévén, idegen földre 's hadbamenésre vetik magokat, az el-múlándó betsületért 's jókért; hát az örökké-való ditsőséges Koronáért nem kellene-e annál-is jobb Szível hartzolnunk, és hadakoznunk? Nagy győzelem vagy on a' Kereftben, a' mint a' te URad Jésus Kristusod' Példájában látod. Az Isten a' Kereftben-is vagy on; mert adja magát az Emberek-

bereknek, éintén úgy a' kemény és nehéz kísértet, mint az édefség 's kedvefség által. Az Isten inkább gyönyörködik a' Kereftben, mint a' víg Napokban: mert valamint-hogy az hús fő nélkül rothadandó, sokáig nem tartathatik, a' fzerint nem tetfhetik az Ember-is Istennek szenvedés és kísértetek nélkül: és mennél beljebb merül az Ember a' Kereft által az igaz alázatosságnak mélységében, annál mélyebben merül az Isten' Állatjának mélységébe. Mert mikor az Ember igaz valósággal meg-alázza magát, tehát az Isten nem tartózkodhatik-meg az ő nagy Kegyelmefsége miatt, hanem belé kell merülnie, és mintegy belé-önteni magát az alázatos Emberbe. Azért él az Isten annyi fok-féle ezközzel az Ember' meg-aláztatásában, és az ő semmire-való vóltának meg-efmértetésében, hogy az Ember' akaratját semmivé tegye, és hogy ő az Istent szolgálja, a' maga saját akaratjának követése nélkül, melly kiváltképen kedves az Isten előtt. Sok példából-is a' Szenteknek nyilván vagy on ez, kik midőn kemény kísértetekkel gyötrettetettek, és meg-nem szabadúlhattak, magokat valósággal egészen az Isten' akaratjára 's rendelésére hagyták; és magokat egészen meg-tagadván, nekik áldozták: úgy-hogy, egész ő Életeknek rendiben, azon Kereft' hordozására adták magokat, hogy-ha Istennek úgy tetfik. És az által hamar meg-fabadítottak, tudnillik, a' magok akaratjának olyan alázatos 's engedelmes fel-áldozásával.

Mert úgy éri-el az Isten az Emberben a' mit akar, tudnillik az Embernek maga meg-tagadását; kinek akarhatja fzerint az Embernek a' Kereftet kell fzenvednie.

Végezetre az ilyen kedves Kereft-viseleésből ez a' tanúságod-is vagyion: mert innen meg kell tanulnod, hogy senki tégedet meg-nem bánt-hat, ha te magad nem bántod-meg magadat türhetetlenség és harag által; tévelygezf, ha azt gondolod, hogy ettöl vagy amattöl bántódtál volna meg; mert az Emberek' tsúfolása, meg-útálása vagy gyalázása, hogy-hogy bánt-hat-meg tégedet, ha magad vesztegségben tsendes és alázatos lézf? Hidd-el, az egész Világ sem bánt-hat-meg, ha türhetetlenség 's harag nélkül lé-fefz, hallgafs, mint egy meg-hólt a' sírban, 's meg-látod, mit tehet néked az egész Világ-is. Bizonnyal semmit nem egyebet, hanem hogy az Istennél való ditséretednek Koronáját kézfiti. Oh melly fzf három grádltsa vagyion a' Békeséges-türésnek, mellyben áll az igaz győze-delem: 1. Zúgolódás nélkül fzenvedl. 2. Nemtsak fzenvedni a' nyomorúságot, hanem azt a' Kriftushoz való fzeretéböl kívánni. 3. A' nyomorúságban örvendezni. Ez a' leg-hatalmasabb és erőfebb győze-delem.

I M Á D S Á G.

¹ EN Istenem! tudom, hogy fok nyomorúsá-gok által kell nekünk az Isten' Országába mennünk. (a) De Te tudod, melly engedet-

(a) Tsel. 14: 22.

len a' Test és a' Vér, az ezen az úton való menésre. Oh hüséges Atyám, ne fzfnyél-meg engemet fzeretni, 's velem jól tenni, noha én azt nem értem. Taníts-meg engemet a' Kris-tus Kerefte' titkainak meg-élmérésére, és mint fordítatik az által el tölem a' Világ, tarts-meg engemet-is az által a' Világ ellen, hogy azzal együtt el-ne kárhoztassam; (b) hanem a' miképen minden Te Fiaiddal a' Te dorgálódodnak (c), úgy azokkal együtt a' meg-igert örökség-nek-is részeffe légyek. Mitsoda az én fzenve-désem azoknak fzenvedésekhez képest, kiknek (noha a' Te ffolgálatodban) külsöképen sem-mijek egyéb nem vólt, hanem verés, rabság, gyöttelelem, fzorongatás és nyomorúság. (d) Meg-köveztettek, vagdaltattak, ökleltettek, fegyverrel meg-ölettettek, ketske-börben fok nyomorúsággal, fogyatkozással, (e) nyúgoda-lom nélkül jártanak, még-is Te-veled tartot-ták, és feljebb betsülték a' Te gyalázatotat a' Világnak minden kintsénél. Azoknak végeket engedd nekem én Istenem néz-nem, és Hiteket követ-nem (f) a' Szívnek fzent tsendefségében, zúgolódás nélkül, jó kedvvel engedelmesen tür-nöm, 's minden fzenvedésemben Tégedet ditsőfítenem, ki mindenek felett ditsérendő vagy, mind örökké; Ámen.

F 2

VII.

(b) 1 Kór. 11: 32. (c) 'Sid. 12: 8. (d) 2 Kór. 6: 4, 5. (e) 'Sid. 11: 36, 37, 38. (f) 'Sid. 13: 7.

MIKÉPEN KELL HORDOZNUNK, ÉS A'

Kristus által meg-győznünk a' nyomorúságot,
és a' Világtól való meg-útáltatást.

Gondoljátok-meg azért kitsoda légyen az, a' ki
ilyen szidalmazókat szenvedett a' bűnösöktől,
hogy elmétekben el-fogyatkozván el-ne fáradjatok:
'Sid. 12. Rész. 3. §.

A' 109-dik 'Sóltárban panaszolkodik a' Mesfi-
ás: Gyalázatos lettem ö-előttök, mikor en-
gem' látnak, tekergetik fejeiket rajtam. Légy se-
gítségül URam nékem, URam Isten szabadíts-meg
engemet a' te kegyelmességed szerint: És tudják-
meg hogy te kezéd, és hogy URam te miveléd
ezt. Atkoztanak öök, de te áldj-meg; ellenem tá-
madnak azok, de meg-szégyenülnek, és a' te Szol-
gád örvendez. Az én ellenségim környül-vétetnek
gyalázattal, és bé-fedeztetnek mint-egy paláttal az
ö szégyenekkel. Ditsérem az URat felette igen, az
én számmal. És sok embercknek gyülekezetiben
tisztalem ötet; mivel a' szegénynek jobb-keze felől
áll, hogy meg-tartsa annak Lelkét, azoktól a' kik
kárhoztatják azt: 25. §-ben.

Ezen panasz a' mi Megváltó URunknak
méltán Szívünkbe hathat, és gyakran indíthat
az UR Kristus' és minden Szentek' Kerefté-
nek nézésére. És azért hozatik-elé tsak-nem
mindenik 'Sóltárban, hogy tanuljuk-meg mi-is
vélek együtt a' sok háborúságok által menni
az Isten Országába: Tsel. 14: 22. És miképen
kell

kell az ö meg-útálásának és gyalázatjának a' mi
meg-útáltatásunk' orvosságának lenni, hogy ta-
núljuk kívánni az ö meg-útáltatott Képihez ha-
sonlókká lenni: Róm. 8: 29. Hogy véle együtt
bordozzuk az ö gyalázatját: Éfés. 3: 13. Hogy
mi-is az ö meg-ditsöült képéhez, a' ditsőség-
ben lehetsünk hasonlók.

A' miképen a' 109-dik 'Sóltár a' Kristusnak
Imádsága az ö Szenvedésében: Ugy panaszol-
kodik ugyan azon 'Sóltárnak vége-felé, há-
rom-féle szenvedése iránt, melyekben forgott.

I.

Panaszolkodik az ö Szívbeli nagy szorongatá-
sa és szomorúsága iránt: Mert szegény és szű-
kölködő vagyok, és az én szívem bennem meg-se-
besített. Nézzed ezt a' Nagy és Szent Sze-
mélyt, miért panaszolkodik így? Azért, hogy
halljuk mit szenvedett érettiünk. Ö azt mond-
ja: Szegény vagyok. Te pedig nem telhetel-meg
gazdagsággal. Ö azt mondja: És szűkölködő.
Te pedig mindeneknél ditsőséges akarfi lenni.
Ö így panaszolkodik: Az én Szívem én-bennem
meg-sebesített. Te még-is örvendetes, víg,
bú nélkül való életet kívánfi. Kérlek, gon-
dold-meg, hogy a' te URadnak a' Kristusnak
sem vólt jól mindenkor dolga; hanem az ö
Szíve az ö Szent Testében, mint valami bo-
tokkal meg-töretett, és meg-rontatott vólt. Oh
gondold-meg, mi vagy te ehez a' Nagy és Szent
Személyhez képest! Mikor Szívednek leg-na-
gyobb szorongatásában vagy, gondold-meg: Így

volt dolga az én URammak a' Krisztusnak-is, az ő Szive fokkal nagyobb szorongatást és fémörúságot szenvedett. De a' miképen a' mi URunk Krisztusunk szenvedés által ment az örömbé, gyalázat által a' tisztességre, halál által az Életre, pokol által Mennybe; úgy kell a' mi szenvedésünknek és kerestünknek-is Idvességünkre szolgálni, és az örök Hazánkba való menésre kálauzunkká lenni.

II.

Panafolkodik az ő erőtlenségéről: *Mint az árnyék mikor el-banyatlik, el-kell mennem, és ide'stova hanyattatom, mint a' sáska. Az én Térdem tántorganak az étlenség miatt, és az én Testem meg-fáradott, mivelhogy nedvesség nintsen bennem.* Ezen Szavaival érteti-meg az UR velünk, mik vagyunk mi e' Világon. Az árnyék semmi sem, és abban semmi erő vagy élet nintsen. Hasonlítja magát az UR Krisztus árnyékhoz, ki maga a' Világosság és az Élet, (de ezt az ő meg-alázódásának idején mon-dotta, 's arra értsük; mert különben Életnek nevezte magát,) fokkal inkább árnyéknak és femminek kell nekünk tartanunk magunkat, és az Isten' Fiától az alázatosságot meg-tanulnunk. Ő azt mondja: Hogy ide'stova hanyattatik, mint a' sáska; mi pedig örökké itt maradandó helyet kívánunk. A' sáskához azért hasonlítja magát az UR, mert a' sáskának nintsen háza, faladó és félénk. Ugy volt az UR-is e' Világon, hogy minket az ő Példájával más Hazának

zának keresésére tanitsón. Az ő Térdéi melly tántorgók, és az ő Teste melly el-fáradott volt, jól tapasztalta az ő kínjai között, midőn minden ereje el-fáradott mint a' tserép: *'Sólt. 22: 16.* A' mi testi nyavalyáinkban megkellene erről emlekeznünk. A' mi testi erőnk semmit nem tehet, a' mi Lelekünk csak egyedül az Isten' édes vigasztalása által erős, és a' Mennyei gyönyörűséggel kövér, a' mint meg-irátott, *Esa. 55: 2.* És a' Krisztus által erősítetik, és öríztetik-meg. *Efés. 6: 10.*

III.

Panafolkodik az UR az ő nagy gyalázatjáról, mellyett e' Világon szenvedett. Látod-e, ő nagy gyalázatot szenvedett; te pedig mindenkor betsületben akarnál lenni? Azt mondja: *Gyalázatos lettem, mikor engem' látnak, tekergetik fejeket rajtam.* Miképen lehetne valakinck ennél rosszabbul dolga e' Világon? De ezt a' gyalázatot mi-érettünk szenvedte, hogy az örökké-való gyalázattól, és légyen-vallástól meg-mentene. Az Ember Isten gyalázóvá lett. Azért kellett a' Krisztusnak a' mi bűneinkért fizetni, az ő leg-nagyobb gyalázata által. Ennek pedig orvossági, avagy vigasztaló okai, a' Világi gyalázat ellen, Ezek:

I.

A' Krisztus' Képét viseled: *Róm. 8: 29.* És követed a' te Fejedet és Mesteredet.

2.

A' Világi meg-útálás által tanulod-meg az igaz

igaz alázatosságot, a' melly Kegyelmet nyer Istennél. Mert a' kevélyeknek ellenek áll, az alázatofoknak pedig adja a' maga Kegyelmet: 1 Pét. 5: 5.

3.

Ha a' Szentek' háma közzé való vagy, kik átok és mindenkor féméttyei, seprei voltak e' Világnak: 1 Kór. 2: 17.

4.

Ditséreted lesz Istentől Mennyben, minden Szent Angyalok előtt: Jel. 7: 15.

5.

Mint-hogy a' következő nagy Napon nem támad-fel fégyenre, 's gyalázatra, Dán. 12: 2. mellytől meg-fabadított a' Krisztus, azért az ideig-tartó gyalázat ne háborítson-meg, és ne fomorítson felettébb tégedet.

6.

Hogy e' Világon sem vonja-meg tőled az Isten a' maga Kegyelmet, ha fíntén Emberek előtt nintsen-is kedvességed, de vagyon Isten előtt. Azért mondja a' Soltárban: Légy segítségül URam Isten, szabadíts-meg engemet a' te kegyelmességed szerint. És tudják-meg hogy te kezed, és hogy URam te miveled ezt: az-az, Valamint-hogy az ő Fiát az Isten a' gyalázatból és meg-útálásból ki-vette, és a' Mennyei Ditsőségben helyhez-tette, az ő hatalmas Keze által: A' szerint tselekezik veled-is, ki az ő gyalázatját hordozod, hogy minden meg-es-mérje, hogy az Isten' munkája ez.

7.

7.

Valamint-hogy az ő édes Fiára az UR Isten gyalázatot vetett, a' mint mondja: Te-éretted terbeltettem gyalázattal, és a' gyalázat befedezte az én ortzámat: Solt. 69: 8. És ismét: Te-éretted kell szenvednem: Solt. 16: 2. Azért a' te meg-próbáláfordra tette reád-is a' te Kezfeztedet.

8.

Hogy az Isten az olyan méltatlan átkot áldásra fordítja, 's annak idejében a' mi gyűlölöinket meg-fégyeníti; azért mondja itt: Atkoznak ök, de te áldj-meg: ellenem támadnak, de meg-fégyenülnek, és a' te szolgád örvendez. A' kit az Isten meg-akar áldani, nem hafnál az ellen az átok: Pél. 26: 2. A' mint azt a' Bá-lám' példája bizonyítja: 4 Mós. 23: 8. De az-okat meg-áldja az Isten, a' kik ötet félik. Az Istenfélőnek jól lézen dolga mind végiglen, és az ő halálának napján meg-áldattatik ő: Sir. 1: 12. Azt ígérte Isten Abrahámnak és minden hívőknek: Meg-áldom azokat, a' kik tégedet áldanak; a' kik pedig meg-átkoznak, meg-átkozom azokat: 1 Mós. 12: 3. Azért vigasztal bennünket az Isten: Ne féljete az emberek' gyalázatjától, és azoknak szidalmokért kétségbe ne es-fetek: Ésa. 51: 7. Boldogok lesztek, mikoron titeket szidalmaznak, háborgatnak, és minden hazugságot mondanak ti-ellenetek én-érettem: Mát. 5: 11. 5. Ha szidalommal illetnek titeket a' Krisztus' Nevéért, boldogok vagytok; mert mind a' ditsőségnek, mind az Istennek Lelke ti-rajtatok meg-nyu-goszik: 1 Pét. 4: 14.

F 5

9. Di-

9.

Ditsérem az URat az én számmal felette igen, és sok emberek gyülekezetiben tiszteltem ötet. A' Krisztus hálákat ad az ő Szent Atyjának, az ő gyalázatjéért és Kereftjéért. Hasonlóképen mind a' Kereftyén hiveknek ez a' tulajdonságok, hogy az ő kereftjeket és meg-útáltatókat, halá-adással vélik. A' mi jó Istenünk mindenkor úgy tseleklék, hogy vagyon miért ő-nékie hálákat adunk. A' Kereftből nevekedik az Halá-adás, mert a' ki a' gyalázatot béke-séges-tűréssel hordozza a' Krisztus' Szerelméért, azt vizontag meg-betsülly az Isten mind ebben 's mind a' más Életben. *Fel-emeli a' szegényt a' porból, és a' szegényeket elő-vészi a' gánjából, hogy ültessék azokat az ő népének Fejedelmi közzé:* 'Sólt. 113: 7, 8. Oh melly nagy Jó-ságos-tselekedet, minden gyalázatot Béké-séges-tűréssel tsendesesen fenvedni, a' Krisztus' Szerelméért!

10.

Mivel-hogy a' szegénynek jobb-keze felől áll, hogy meg-tartsa annak Lelkét azoktól, a' kik kárhoztatják azt. Ez-is a' nagy gyalázatban és a' fidalmazásban gyönyörűséges vígastalás; mert nem mondja azt: Hogy a' hatalmasoknak, nagy méltóságban lévőeknek, és az ártatlanok üldözőinek áll jobb-kezek felől; hanem a' szegény el-hagyattaknak, kiknek nintsen óltalmazójok. Mind ki-keresi a' véreket, azokról meg-emlekezik, nem felejtkezik-el a' szegénynek kidításáról: 'Sólt. 9: 13. Mikor a' Világtól kárhoztatunk

tatunk, az Istentől fel-fabadittatunk; mint Tertullianus mondja: Az hitetlen szemléli az igazat, és keresi ötet halálra, az UR pedig nem hagyja ötet az hitlennek kezében, sem nem kárhoztatja ötet, mikor meg-ítéltetik: 'Sólt. 37: 32, 33. Látod, hogy azért még ő-nékie hálákat fogd adni, és sok Nép között ditsóitd az ő Nevét, hogy olyan tsudálatoson meg-fabadított. *En pedig el-bíszem, hogy meg-látom az URnak javait az élőknek földében, várjad az URat és légy erős, és meg-erősíti a' te szívedet, várjad az URat:* 'Sólt. 27: 13, 14. Idő előtt semmit ne ítéltetek, míg nem el-jön az UR, a' ki a' fetétségnek titkait világra hozza, és a' Szíveknek tanátsit meg-jelenti, és akkor léfzen Istentől mindennek ditséreti: 1 Kór. 4: 5.

I M A D S Á G.

OH örökké-való Atyám és Istenem, ha az én fenvedésemben tsak a' láthatót nézem, (a) és arról a' Testnek és Vérnek engedek ítéletet tenni, tehát úgy tetfzik nekem, hogy nagy keménységet mutattál hozzám. (b) De midőn a' Szentségbe tekintek, és az ártatlan Jésum nézem, 's elmélkedem arról, e' Világon mitsoda jutalma volt nékie, minden ő Szerelméért, hűségéért, forgalmazásáért és jótéteményéért, mitsoda fidalmazásokat és ellenkező főket fenvedett a' nyilván-való istentelen bűnösöktől. (c) Míképpen illetetett sokszor gyalázattal 's pirúlással az ő Szent

(a) 2 Kór. 4: 18. (b) 'Sólt. 60: 5. (c) 'Sid. 12: 13.

Szent Ortzája, (d) az ő Testét miképen adta a' veröknek, és az ő Ortzáját a' faggatóknak, az ő Ortzáját el-nem vonta a' gyalázatoktól, és a' pökdösés előtt: (e) fegyenlenem kell, hogy olyan sokat álitok magam felől, és hogy háborúság nélkül való új útát akarok tsinálni a' Mennyországba való menésre. (f) És hogy úgy félek attól, a' mit szenvednem kell a' Krisztus' Nevéért (g), holott az én Krisztusom azt ördögi fúgallásnak tartja, ha az ő életét és betsületét kémellené érettem. (h) Oh én URam, én Istenem! add nekem az értelemnek Lelkét, (i) a' ki erőtlenségemben erősítsen, tégyen tökéletessé 's állandóvá, és jól el-készítsen, (k) hogy a' fúrgatás, üldözés és meztelenség, el-ne fakasszon a' Te Szerelmedtől; (l) hanem mind ezekben győzedelmes légyek, azért a' ki engemet fíretett. Engedd nekem, hogy mindenekben úgy viselhefsem magamat, mint Krisztusnak szolgája, (szolgálója) fok nyomorúságokban való türebben, fűkségekben, fúrgatásokban, vereségekben, tömlőtökbén, háborúságokban, vigyázásokban, böjtölésekben, tíftságban, tudományban, felidtségben, jóságban, Szent Lélekben, tettetés-nélkül való fíretetben, Igazságnak befédében, Isteni erőben (m) ötöt kövessem tífteffég és gyalázat által, jó hír név és kifsebség által, szabad jó akaratom fírint véle együtt itt az ő Nevéért el-fen-

(d) Sölt. 69: 8. (e) Esa. 50: 6. (f) Tsel. 14: 22. (g) Jel. 2: 10. Tsel. 9: 6. (h) Mát. 16: 22, 23. (i) Esa. 11: 2. (k) 1 Pét. 5: 10. (l) Rom. 8: 35, 37. (m) 2 Kór. 6: 4, 5.

el-fenvedjem a' gyalázatot, ki engemet (ha hív lélek mind halálíg) meg-koronáz, az Eletnek Koronájával, (n) Ámen.

(n) Jelen. 2: 10.

VIII. R É S Z.

NINTSEN OLLYAN NAGY KESERÜSÉG, mélyben az Isten nem rendelt volna Vigasztalást; mert az Isten' Vigasztalása mindenkor nagyobb a' mi Nyomorúságinknál: Ez tartja és erősíti-meg a' Békeséges-türest.

Szent Pál Apostol mikor elmélkedett volna, az Emberekhez-való nagy Jóvóltáról és Kegyelmeffégéről a' mi Mennyei Szent Atyánknek, miképen nyitotta legyen ki az ő Atyai Szívét nekünk, mindnyájan fegény nyomorúlt Embereknek, ditsóiti igen a' Jó Istent, mondván: Aldott az Isten, és a' mi URunk Jépus Krisztusnak Szent Atyja, az Irgalmaffágnak Atyja, és minden Vigasztalásnak Istene; hogy minket vigasztal minden nyomorúságinkban, hogy mi-is vigasztalhafunk minden nyomorúságban esteget, azzal a' vigasztalással, mélyel Isten minket vigasztal; mert miképen bővölködnek bennünk a' Krisztus' Szenvedési, azonképen bővölködik a' mi vigasztalásunk-is a' Krisztus által; mert tudjuk, hogy ti miképen társaink vagytok a' szenvedésben, azonképen társaink léftek a' vigasztalásban: 2 Kór. 1: 4, 5, 7.

Oh

Oh melly Kedves Szókkal ád Hálákat az UR Istennek ez a' nagy Apostol, az ő Menyei Isteni Vigasztalásáért! Mert ez az egyedül-való orvoság e' Világon, a' sok-féle nyomorúságban és inségben. Egyhez'smind tanít-is minket, hogy nintsen olyan nagy Kereft és Nyomorúság, mellyben Isten Menyei Vigasztalást ne rendelt volna, és hogy az Isten Vigasztalása nagyobb minden Emberek' nyomorúságánál; Ezt pedig meg-bizonyítja hét Fő okokkal, mellyeket egymás után tézen fel:

I.

Az Első oka: Hogy, *Az Isten Atyja az Irgalmasságnak*. Ez a' kevés fő, olyan bővseges Vigasztalás, hogy azt elégségesen meg-nem foghatni; mert az Isten itt úgy jelenti-ki magát minden meg-keferedett Sziveknek, mint Atya; Ki nem-tsak tsupán Névvvel az, hanem igaz valósággal Atyánk. Mert miben áll az Atyaság, hanem ebben, hogy az Atya az ő Gyermekeit, 1. Szereti. 2. Azoknak gondjokat viseli. 3. Táplálja. 4. Oltalmazza. 5. Oktatja. 6. Az ő erőtlenségeken fánakozik. 7. Rajtok könyörül, és nekik örökséget hágy. Mikor valaki ezt jól meg-gondolja, meg-kell nékie vallani, hogy az egy főban, Atya! elég vigasztalás vagyon, elégséges egyedül minden-féle nyomorúság ellen, és hogy ez a' vigasztalás nagyobb minden nyomorúságnál. Hogy pedig ötet meg-tanuljuk igazán esmérni, mitso-da Atya legyen; neyezi ötet Szent Pál, *Irgalmasság*

masság' Atyjának. A' kitől vézen eredetet minden Atyai Irgalmasság, örök eredetet pedig; mert mind azoknak az Irgalmasságoknak, kik ennyi sok ezernyi-ezer Atyai Szivekbe plántáltattak, az Isten az Eredeti, és Atyja: mellyből következik, hogy az Isten' Fiai közzül egynek-is annyi szenvedése nem eshetik e' földön, mellynél sokkal több Vigasztalás ne volna az Irgalmasság' Atyjánál.

II.

A' Második oka: Hogy az Isten, *Minden Vigasztalásnak Istene*. Ezen szóban foglaltott-bé újjolag az örökké-való véghetetlen Vigasztalás. Az Isten a' véghetetlen leg-felsőbb Jóság. Az örökké-való Jóból pedig mi fázma-zhatnék és jöhetne egyéb, hanem a' minden nyomorúság ellen való Vigasztalás, a' Kereftnél-is pedig nagyobb vigasztalás. Ez okon: Hogy a' Kereft ideig-való 's vége lézen; de az Isteni Vigasztalás örökké-való 's véghetetlen, mellyből ismét látjuk, hogy az Isten' Vigasztalása nagyobb a' mi Kereftünknel.

III.

Az Harmadik oka, ez: Hogy magát Szent Pál, minden Szentekkel együtt, nekünk például előnkbe állítja, midőn azt mondja: *Az Isten vigasztal minket minden baborúságunkban*. Mikor meg-gondoljuk a' Szenteknek sok-féle példáit, mit szenvedtenek azok, miképpen vigasztalta Isten, és a' Kereft-viselések között mint tartotta-meg őket, tehát a' mi szenvedésünk

sünk ahhoz-képest semmi, 's fellyül-haladják a' Szent Mártiromok' Példái az ő vigasztalásokkal minden mi Keresztinket. Ki szenvedett annyit, mint Szent Jób: *Job. 1: 1.* Kitsoda volt olyan meg-keseredett, mint Jérémiás: *Jér. 20: 7.* Kitsoda volt olyan nagy kísértetben, mint Dávid: *'Solt. 38: 1.* De mitsoda a' mi szenvedésünk a' Krisztus' Szenvedéséhez képest? Nem voltának-e mind a' Szent Mártiromok, Szent Fiai Istennek? És miért tézi az Isten őket semünk' eleibe? Azért, hogy tanuljuk-meg, hogy a' Kereszt-viselés, 1. Az igaz Kereszttyének' Szenttsége. 2. Mennyei Lelki-tisztaság. 3. A' Sátán és a' Világ ellen való Győzelem. 4. Mennyországba való Kézület. 5. Mert Kereszt nélkül egy Kereszttyén sem mehet Mennyországba. 6. A' Krisztusnak Szent Hásonlatossága. 7. Egy summában, a' jó Kereszt-viselés nagy mélységes Böltsesége 's Tanátja, melyet a' Test és a' Vér nem érthet, nem-is kófolhatja-meg, az Isten' Igéjében el-rejtett Mennyei Mannát, Kereszt nélkül. Azért az Isten' Vigasztalása mindenkor nagyobb, minden Emberek' nyomorúságánál.

IV.

A' Negyedik okát ezen főkkal tézi-fel Szent Pál: *Hogy mi-is vigasztalassunk minden nyomorúságban esteket, azzal a' vigasztalással, mellyel Isten minket vigasztal.* Mivel vigasztalja hát a' Szent Isten az Apostolokat? És a' Szent Apostolok mikontag mivel vigasztalnak minket? Az Istennek

nek Szent Igéjével, az ő drágalátos Igéretivel, mint a' Rómabélieknek irt Levélben van fel-téve: *Mert a' mellyek régen meg-irattattanak, a' mi tanúságunkra irattanak-meg, hogy a' békeséges-tűrés által reménségünk legyen: Róm. 15: 4.* Ha jól meg-tekintjük az Isten' Igéjét, melly kedvesen szól minékünk az Isten, melly nagy Kegyelmes-ségét, 's Mennyei örök nagy Jókat ígér nekünk henné, tehát bizony meg-kell vallanunk, és ezt mondanunk, hogy az a' Vigasztalás fokkal meg-haladta minden Emberek' nyomorúságát. Bölts Sirák szépen ki-ábrázolta 's ráizolta az Ember' Életét, midőn azt mondja: *Nagy nyomorúság rendeltetett minden embernek, és nehéz iga vettetett az Ádám' fiaira, Anyjok' méhétől-fogva, mind az napig, mellyen mindeneknek Anyjokhoz földbe meg-térnek: Sirák. 40: 1.* De ellenbe tégyük a' mellé a' Mennyei örök Elctet, az ő Fényességével és Ditsőségével, 's meg-látjuk, hogy ez életbéli ínség fokkal feljebb haladtatik az örök Életnek Ditsőségétől, melly ígértetett nekünk az Isten' Igéjében. A' Bűn ugyan utálatos, rettenetes gonosz, mellyet mindennap nyakunkon hordozunk, ki miatt annyi fok ínség, és szorongatás alá vagyunk vettette. De ha meg-gondoljuk, hogy a' Krisztus a' mi Igazságunk, tehát a' Vigasztalás nagyobb a' Bűnnek terhénél; mert a' Krisztusban több Igazság talál-tatik, mint Bűn mi-bennünk. Egy főval, az Istennek Igéje olyan gazdag Vigasztalás, hogy a' mi Sziveink elégtelenek, mind azoknak meg-

foghatására: mint a' fegény özvegy Afzonyi-
állat' olajos-korsója, ki olyan gazdagon álda-
tott-meg Istentől, Eliséus Próféta által, hogy
több olaj jött belőle, mint-sem edényi vólta-
nak annak el-töltésére: 2Kir. 4: 6. Sok helyen
vagyon a' Szent Írásban olyan főtka, melly
fokkal inkább vigasztalhat, mint-sem az ördög,
's az egész Világ fomoríthatna. *Az Istennek fo-
lyó-vize tellyes vizekkel:* 'Sólt. 65: 10. Azt ki-
nem mérítheted. Azért nevezi Isten magát Kút-
főnek: Jér. 2: 13. *Mert nálad vagy az Életnek*
*Kút-feje, és a' te világosságod által látunk világos-
ságot:* 'Sólt. 36: 10. A' Bűn halálnak kút-feje,
adhat-é hát több nyomorúságot, mint az Élő
Kút-fő vigasztalást?

V.

Az Ötödik Vigasztalásnak oka, az: Hogy
Szent Pál az hívő Kereszténynek' Keresztit, ne-
vezi Krisztus' Szenvedésének; mivel azt mond-
ja: *Mert miképen bővölködnék mi-bennünk a' Kris-
tus' Szenvedést.* Azért: 1. Mivel minden hívők
a' Krisztusnak Lelki Tagjai, valamint-hogy a' fő
fennved fájdalmat, a' főnek egyéb tagokkal va-
ló egyezéséből; Ugy érzi a' mi Fejünk a' Kris-
tus az ő Tagjainak nyomorúságát és fennvedé-
sét. 2. Mivel a' Krisztus az ő-benne hívőkben
lakozik és él, és vélek egyesült, azért fen-
ved az ő Tagjaiban, azokban üldöztetik 's há-
borgattatik; a' mint az UR szólott az Égből:
Saúl, Saúl, miért kergetsz engemet: Tsel. 9: 4.
3. Mivelhogy mi a' Krisztusban újjá-élesztettünk,
's ő

's ő a' mi örökké-való Atyánk. Az Atyai Szív
érzi azt, a' mit az ő Gyermeke fennved. Az-
ért minden hívőknek fennvedések a' Krisztusnak-
is fennvedése. Hogy-hogy lehetne a' te fennve-
désed és kerefted olyan nagy, mint ez a' Vi-
gasztalás, hogy a' Krisztus a' te Fejed, te pedig
az ő Tagja vagy, veled egyesült, benned lakik,
és fennved te-benned, 's minden te Kereftedet
magájának tartja, néked örökké-való Atyád,
és az ő Szent Kereftin érzi a' te fennvedésedet.

VI.

Hatodik okát véli Szent Pál, a' mi minden
Vigasztalásunknak Fündamentomából 's Kút-fe-
jéből, ki a' Krisztus, midőn így szól: *Azonké-
pen bővölködik a' mi Vigasztalásunk-is a' Krisztus*
által. Minden mi nyomorúságunknak kút-feje
a' Bűn, hasonlóképen minden mi Vigasztalásunk-
nak Kút-feje a' Krisztus Jéhus, Istennek Fia. Mint-
hogy pedig a' Krisztus hatalmasabb a' bűnnél,
úgy az ő Vigasztalása-is hatalmasabb és nagyobb
minden nyomorúságnál, melly a' Bűn miatt jö-
reánk; mint Szent Pál mondja: *Az holott meg-
nevekedik a' bűn, ott a' Kegyelem sokkal inkább*
bővölködik: Róm. 5: 20. *Mert tettzett az Atyá-
nak, hogy minden tellyesfég ő-benne lagnék:* Kolof.
1: 19. *Azért küldötte az Isten, hogy minden szo-
moruakat vigasztaljon:* Élai. 61: 1. Azért semmi
fomorúság, sem Kereft nintsen olyan nagy,
hogy a' Krisztusban annál nagyobb Vigasztalás ne
légyen.

VII.

Az utolsó ok, mellyet Szent Pál fel-tett:

A' Krisztus Ditsősége. *Mert tudjuk, hogy ti miképen társaink vagytok a' szenvedésben, azonképen a' vigasztalásban társaink léftek.* Tudjuk az ő ki-mondhatatlan Ditsőségének gazdagságát, és hogy ő nem-tsak az ő maga Személyében ditsőséges, úgy, hogy az ő Anyafentegyháza abban a' Ditsőségben részes ne lenne, hanem a' Krisztus fel-emeltetett a' Ditsőségre, mint Feje az Anyafentegyháznak, a' végre, hogy minden ő Tagjai részesi légyenek az ő Ditsőségének. Azért mondja a' Szent Pál, hogy, *Feje az Anyafentegyháznak, melly ő Teste, és tellyesége annak a' ki mindneket bé-tölt mindennel:* Efél. 1: 22, 23. *Hogy-hogy lehetne hát ez életbéli kereft, nyomorúság és szenvedés, olyan nagy, hogy a' jövődöbéli Ditsőségből ne volna annál nagyobb Vigasztalásunk.* Szent Pál sem tartja e' Világi szenvedésinket hasonlítandóknak az örökké-való Ditsőséghez, melly nekünk adatik: 2 Kór. 4: 17. *Miképen lehetsünk azért ezen Vigasztalásnak részesi, ahoz Őt Dolog kívántatik:*

I.

Az igaz Penitentzia-tartás, és Büneinknek meg-esmérése; mert a' Bűnnek meg-esmérése nélkül, a' Szív meg-nem vigasztalódhatik. *Az egészséges emberek nem szükkölködnek orvos nélkül, hanem a' betegek:* Mát. 9: 12. A' Bűn' meg-esmérésében látja-meg az Ember, hogy maga a' Bűn által ejtette magát az inségben és nyomorúságban. Azért a' Kereft-vifelésben ne zúgólódjék Isten ellen, hanem a' maga Bünei ellen:

Jérém.

Jérém. 3: 38, 39. *meg-látja és meg-esméri, hogy Isten nem tézen véle femmi illetlenséget; mert valamint-hogy a' Bűn közönséges gonoz, mellynek mérge minden Embert meg-vefített; úgy, a' forongatás és nyomorúság a' Bűnből fázalmazván, minden Emberekre el-hatott.* De valaki azt Szive fzerint meg-vallja Dániellel, 9: 7. *ψ. annak küld az Isten Vigasztalást Mennyből, mint valami Angyalt, miképen Dániel Prófétához.* 2.

Az Hit; melly a' Krisztuson, mint a' gyermek az ő Anyja' emlőin függ. Mert a' Hit az, a' ki meg-fogja, és tartózkodik az Isten' Szívéhez, és a' minden Vigasztalásnak Istenéhez, meg-fogja a' Krisztust, és tartja erősen, mint Jákób: *Nem botsátlak-el tégedet, mig meg-nem áldasz engemet:* 1 Mó's. 32: 26. A' Krisztusban győzedelmeskedik a' Hit, a' Bűnön, Halálon, Ördögön, Világon, és minden fzerentsétlenség; *Mert mindenek lebeteségek az hívőknek:* Márk. 9: 23. *Es a' ki hiszen, meg-látja az Istennek Ditsőségét:* Ján. 11: 40.

3.

Az Imádság; melly az Istennel-való beféllgetés. Valamint-hogy Szívünkben vigasztalást, könnyebbseget érzünk, mikor valamely igaz Barátunk előtt meg-panaszoljuk a' mi nyomorúságunkat 's igyünket; Ugy, és sokkal inkább vigasztaltatik-meg a' mi Szívünk az Istennel-való beféllgetésben; mint Szent Dávid mondja: *A' melly nap kiáltottam, azonnal meg-hallgattál enge-*

engemet, meg-szaporítottad az én Lelkemben az erőt: Sól't. 138: 3. A' Jé'us' Nevében-való Imádság fíntén ollan, mint-egy Mennyei Lajtorja, mellyen Istenhez fel-mégyünk. Egy Imádság sem mégyen Mennybe, hogy azzal Angyal ne jöne-le: 1 Mos. 28: 12. Ez az Isteni Vigasztalás, melly nékiünk ki-ábrázoltatott a' Krisztus' Szenvedésében. Midőn az UR buzgón könyörgött, Angyal jelent-meg nékie, ki őtet bátorítaná: Luk. 22: 43. Mert az Istennek Szent Fogadási (mellyekben a' minket meg-hallgatást ígérte,) meg-másodhatatlanok.

4.

Hogy az Isten' Vigasztalásának el-vételére alkalmatosok lehessünk, szükséges ahoz a' Szent Isteni Ditséret. Minden Isteni Ditséretben Lelki öröm vagyon. A' ki mindennap ditséri az Istent, Angyali tisztet vízen-végbe. Mert tudjuk azt, hogy a' Szent Angyalok fíntelen ditsöftik az Istent: És a' mi Mennyei Atyánk' Ortzáját nézik Mennyben: Mát. 18: 10. Ez az ő leg-főbb örömök, az ő Angyali Kenyerek, mellyel élnek: azért semmi Isteni Tisztet nem lehet Öröm és Vigasztalás nélkül, a' mint a' Sól'tár szól: Aldom az URat minden időben, mindenkoron az ő Ditséreti az én számban vagyon. Az URban ditselkedik az én Lelkem, azt meg-hílván a' nyomorúltak örülni fognak: Sól't. 34: 12: Itt Szent Dávid az Isteni Ditséretet, az Örömmel együvé téfi, 's tanít minket arra, hogy egyik a' másíkból származik.

5.

5.

Utólszor; Ez-is igaz ezköz a' Vigasztalás el-nyerésére, mikor az Isten' Igéjét forgalmatosan olvasuk, hallgatjuk, 's arról elmélkedünk, és az Isten' Szájára vigyázunk: mert a' végre jelentetett-meg nékiünk az Isten' Igéje, hogy a' Békeséges-tűrés által, és az Írásoknak vi'ssgálása által, reménségünk légyen. Rom. 15: 4.

Es mind e' meg-neveztetett okokat, tudni-illik, az igaz állhatatos Vigasztalást minden-féle nyomorúságban, miképen keressük 's magunkhoz kaptsoljuk, az igaz Penitentzia-tartás, igaz Hit, Szívbeli buzgó Imádság, és Isteni Ditséret által; egyedül tsak az Isten' Igéjéből, mint az igaz Vigasztalásnak Kút-fejéből, kell merítenünk és vennünk.

I M Á D S Á G.

Ditsértessél óh Irgalmasságnak Atyja, és minden Vigasztalásnak Istene, (a) hogy a' nyomorúságban lévőket soha meg-keresés és vigasztalás nélkül nem hagyod. És noha dorgálod őket, de nem adod a' halálnak: (b) főkör ugyan előttök mint-egy el-rejtezett Isten vagy, de ugyan Te vagy az ő szabadító-jok. (c) Ki-víved a' púztába őket, de szólsz nékiek szép szóval. (d) Ezen vigasztalást, óh URam! petsétd-bé az én Szívemben, és tellyesítsed rajtam. Midőn a' nyomorúság közel vagyon, és sohol

G 4

- (a) 2Kór. 1: 3. (b) Sól't. 118: 18. (c) Esa. 45: 15. (d) Hos. 2: 13.

segí-

Iegstöt nem látok, légy Te segítségül, (e) midőn a' fététségben ülök, légy Te az én világosságom. (f) Engedd, hogy az én bűneimnek, s annak a' mit azokkal érdemlettem, megismerése, bennem igaz alázatosságot s békeséges-türest vigyen-végbe. (g) Erősítsed Hitemet, midőn a' nyomorúság jelen nagyon, mint Jákóbnak, hogy veled tufakodjam, s el-ne bocsássaalak míg meg-nem áldasz, (h) hogy a' fenvedés miatt töled ne fússak, oh én Pásztorom (i)! hanem légyek serényebb s buzgóbb az imádságban, és a' Téged' ditsőstésben. Nyilatkoztasd ki elmémet, hogy értsem az Irást, (k) abból tanuljam-meg útaidat, és Szívemnek ténedességében (l) magamat egészen Te-read hagyjam. A' Te Szent Fiad az UR Jéhus Krisztus által; Amen.

(e) Solt. 22: 12. (f) Mik. 7: 8. (g) 1 Mós. 22: 7, 16. (h) 1 Mós. 32: 26. (i) Jer. 17: 16. (k) Luk. 24: 45. (l) Esa. 30: 15.

IX. R É S Z.

AZ ISTEN' HIBA NÉLKÜL-VALO IGASÁGA és Igéreti, melly meg-nem tsalhat, munkálódjék a' mi Szíveinkben Békeséges-türest.

En pedig az URra nézek, várom az én szabadtásomnak Istent, és meg-hallgat engemet az én Istenem. Ne örülj én nyavalyámon én ellenségem;

gem; mert noba el-csem, de fel-kelek. Mikor a' fététségben ülendek-is, az UR léfzen nekem világosságom. Az URnak haragját bordonozom, mert vétkeztem ö-ellene, mind addig, míg meg-nem látja az én peremet, és igaz törvényt téfzen énnekem: ki-vifzen engemet a' világosságra, hogy meg-lássam az ő Igazságát. És meg-látván az én ellenségem ezt, meg-fégyenli magát, ki azt mondotta én felölem, hol nagyon a' te UR-ad Istened? Mikheás 7. Réf. 7, 8, 9, 10. v.

OLvasuk Jérémiás Próféta-nál, 9-dik Réf. 4-dik v-ben: Hogy a' Babilóniai fogság előtt, minek-előtte Jéru'sálem előzőr el-rontatott, az Ország el-puhttatott, és a' 'Sidók a' Babilóniai fogságra vitettenek; a' Bálványozásnak bűne mellett, mellyel a' büntetést érdemlették, igen be-vett fokás volt a' hűségtelen-ség, hazugság, hamisság, vízfá-vonás, gyűlölség, irigység, és minden fzetet meg-hült, és el-alutt volt. Mert a' hol ez történik, azon Orzágból és Városból az Isten el-távozott, úgy az Emberek' Szívéből-is, mellyet követ a' Vezedelem. Mert így szól Jérémiás Próféta: Minden az ő Barátjától magát meg-öltalmazza, és minden Atyátokfiának ne bigyjetek; mert minden Atyafi meg-talván meg-tsal, és minden Barátod tsalárdul jár, és ki-ki mind az ő Barátját meg-tsalja, és igazat nem szolanak: Mert az ő nyelveket szoktatták hazugságoknak szólására, a' gonofság tselekedetiben el-fáradtanak: Jer. 9: 4-dik s a' több v-ben.

Itt látjuk, mint vólt a' dolog JÉRÚSÁLEM^a Városában az első romlás előtt: tudnillik, olyan egyenetlenség vólt abban a' Városban, hogy senki nem mert másnak hinni; és mind azon igyekeztenek, miképen hazudhassa-bé és tsalhassa-meg egyik a' másikat. Arra lesködtenek az ő fivérekben, és e' vólt az ő romlások és vezedelmek.

Panafozkodik Mikhéas Próféta ez iránt: *Jaj énnékem, mert így maradék, mint a' nyári takarodás után a' tarló, és a' szedés után a' szedett szőlő, egy enni-való gerezd sem maradott, elein-érő gyümölcstől kiván vala az én Lelkem. El-vezszett e' földről a' jó-tévő ember, egy igaz-is nintsen az emberek között, mindnyájan vér után ölalkodnak, ki-ki mind bálóval vadászsza az ő Atyját. Hogy végbe-vigyék a' gonofságot, a' melly kezek között vagyon: Mikh. 7: 1, 2, 3. Azért, a' hol ezek mennek véghez, ott munkálódják és erősen álsák a' vezedelemnek vermét, mellyben fántfándékoson akarnak esni. Tekintsemeg minden, hogy-ha e' máj nap-is nem a' ferezint vagyon-e? Azért látjuk mi-is fêmeink előtt lenni a' mi romlásunkat; mert ez a' mi romlásunk mi-magunktól vagyon. Adná Isten, hogy meg-efmérhetnők, és hagynók-el a' mi gonofságinkat, és változtatnók-el a' gonof vizfávonó Szívet, és fereztnők az Igazságot, és Békességet! melly ha nem lézen, semmi segítségünk nem lehet.*

Mindazáltal, hogy a' jámbor Emberek e' fomorú

morú időben-is Vigasztalás nélkül ne légyenek, meg-kell tekintenünk, mivel vigasztalták magokat a' fomorú Szívek, kik mi-elöttünk éltek, hasonló esetekben, és fereztsétkenségben. Itt meg-mutatja Mikhéas Próféta, és mint-egy ujjal mutat az igaz és fő Vigasztalásra, és így szól: 7-dik Réznek 7-dik 4-ben:

En pedig az URra nézek, várom az én szabadításcmnak Istenét: Ez az Első Vigasztalás. A' Második: És meg-ballgat engemet az én Istenem. A' Harmadik: Ne örülj az én nyavalyámon én ellenségem; mert noba el-estem, de fel-kelek. A' Negyedik: Mikor a' fététségben ülendek is, az UR nékem világosságom. Az Ötödik: Az UR baragját bordonozom, mert vétkeztem ö-ellenem, mind addig, míg-nem meg-látja az én peremet, és igaz törvényt téfzen énnékem. A' Hatodik: Kiviszen engemet a' világosságra, hogy meg-látsam az ő igazságát. A' Hetedik: És meg-látván az én ellenségem ezt, meg-fégyenli magát.

En az URra nézek, várom az én szabadításomnak Istenét. Itt vagyon a' Hitről és Reménységről való tanúságunk, miképpen nézzenek azok, mint két bátor és vigyázó fém, az Isteure, minden-féle nyomorúságban, még a' legnagyobb inségben-is. És mennél nagyobb lesz a' fűkség, annál erősebb légyen az Hit és Istenben való Reménség. Mert itt meg-kell emlékeznünk a' mi Kereftýén Hitünkrol: Hízek az Atya Istenben, Mennynek földnek Teremtőjében. Az-az: En hízem, hogy nem lehet olyan

ollyan nagy nyomorúság, melyből az Isten mind meg-fabadítani ne akarna, mind pedig meg-nem fabadíthatna: 'Sólt. 74: 13. Azért tanul-juk-meg itt fêmeinket el-fordítani az ideig-tar-tó bánattól, és ne nézzük tsak azokat, ha-nem az UR Istent, ki mindenben segithet, va-lami Mennyen és Földön történik. A' mint ar-ra fent David tanit: *Te bozzád emelem az én szememet, ki lakozol Mennyben: imé mint néz-nek a' szolgák' szemei az ő Uroknak segítségére, mint a' szolgáló-leányok az ő Afáfszonyoknak segit-ségére, azonképen a' mi szemeink a' mi URunkra Istenünkre, míg könyörül mi-rajtunk: könyörülj raj-tunk URam, könyörülj rajtunk; mert meg-telleyesed-tünk gyalázattal, igen meg-telleyesedett a' mi Lel-kiünk a' gazdagoknak tsüfolásokkal, és a' kevélyek-nek meg-utálasokkal: 'Sólt. 123: 1, 2, 3, 4.*

Es mint-hogy az Istennek tulajdonsága ez, hogy ő segít az ő idejében, és nem akkor és úgy, a' mint mi akarnók; tehát a' mellett a' mit a' Próféta mond, *En pedig az URra nézek; an-nak-is ott kell lenni, Várom az én szabadítá-somnak Istenét; Az-az: A' Hitnek, Reménség-nek és Békeséges-tűrésnek együtt kell lenni. A' mint minket Szent Dávid tanit, midőn ő elsőben az Hit által Istenhez bátorodik, mond-ván: Az UR az én világom és szabadítóm; 's ki-től féljek? Az UR az én életemnek erőfsége, 's ki-től rettegek? El-végezi ezt végre Reménség-gel, és mond: En pedig hiszem, hogy meg-lá-ton az URnak javait az élőknek földéven: Vár-jad*

jad az URat, és légy erős, és meg-erősíti a' te szívemet, várjad az URat: 'Sólt. 27: 1, 13, 14. Várom az URat, várja az én Lelkem, és az ő Beszédében vagyon reménségem, az én Lelkem fi-gyelmetesebben várja az URat, hogy nem mint a' vigyázók a' reggelt: 'Sólt. 130: 5, 6. Mert a' lá-tás (az az Igéret) bizonyos időre halasztatott, és végezetre szól, és meg-nem tsal; ha késéndik, várjad azt, mert kétség-nélkül meg-lesz az, és nem kélik: Habak. 2: 3. Noha némelly meg-fomorodott Lélek így szól: Ugy de, nékcm későnek látzik! Felelet: Így kell annak lenni, hogy az Hit, Reménség, és Békeséges-tűrés meg-próbáltassék. Es inkább tetjük az Isten-nek az egész Világ' ditsőségénél. Es minthogy az Isten így gyönyörködik benne; oh miért ne akarnád hát Békeséges-tűréssel el-fenvedni 's várni: Sir. 2: 1. Minden dolognak kezdeti és vége vagyon, és ha végét nem várja Em-ber, semmi nem lesz belőle. Nem egy sava-nyú fél éri a' mező' termését, a' míg meg-érik; de ha véget érnek, annál édesebbek léz-nek: Préd. 3: 1. Így van a' Kereft dolga-is, ha Békeséges-tűréssel várod végét, tehát béke-séges édes gyümölcst hozza az Igazságnak: 'Sid. 12: 11. mert Szent Pál mondja: A' Remén-ség meg-nem szégyenit: Róm. 5: 5. Miért? azért, mert az Isten Igéjén fundáltatott, mint egy kö-fiklán, azért meg-áll minden ferenstelen-ség ellen. Mert mindenkik kik tégedet várnak, meg-nem szégyenülnek: 'Sólt. 25: 3. A' kik ő-re-g-néznek

néznek és hozzá-futnak, azoknak országok meg-nem
pirul. 'Sólt. 34: 6. Te-benned bizom URam,
kérek, s'ha meg-ne gyaláztassam: 'Sólt. 31: 1. 7.
Vallyon ktsoda szégyenült meg, a' ki az URban
bizott. Avagy ktsoda hagyattatott-el, a' ki az ő
felelmében meg-maradott? Avagy ktsoda hívta őtet
segítségre, és meg-útaltatott tőle? mert kegyes, és
irgalmas az UR, nagy türe, gazdag irgalmasá-
gu, meg-botsátja a' bűnöket, és meg-tart a' nyomo-
rúságnak idején: Sirák. 2: 11, 12, 13. A' nyomorult-
taknak reményegek nem mind örökké vész-el: 'Sólt. 9:
19. 7.

II.

A' Második Vigasztalás: És meg-hallgat en-
gemet az én Istenem. Ez nagy vigasztalás a'
nyomorúságban, hogy tudjuk és bizonyosok
vagyunk abban, hogy a' mi Imádságinkat Isten
meg-hallgatta. Meg-hallgatta az UR az én si-
ralmimnak szavát, meg-hallgatta az UR az én kö-
nyörgésemet, és az UR be-vette az én esedezése-
met: 'Sólt. 6: 9. Az én nyomorúságomban hívtam
segítségül az URat, és kiáltottam az én Istenem-
hez, és meg-hallgatta szómat az ő Templomából,
és az én kiáltásom ő-előtte jutott az ő füleiben:
'Sólt. 18: 7. Imé a' szegény kiáltott, és az UR meg-
hallgatta őtet, és minden báborúságából meg-szaba-
ditotta őtet. Az URnak szemei az igazakra: és
az ő fülei azoknak kiáltásokra: 'Sólt. 34: 3, 16,
91: 15. Ott mégyen te-hozzád minden test, ki meg-
hallgatod a' könyörgést, e' földnek minden végeinek
és a' mészze való tengernek reménye: 'Sólt. 65: 3, 6.

Ha

Ha mondod: Azok Szent Emberek voltak,
de mi vagyok én? Felelet: Mindenek vétkez-
tenek, és az Isten' ditsőségétől el-maradtanak: Róm.
3: 23. De még-is az ő Kegyelmeből meg-hall-
gatta őket, mikor penitentiát tartottak, és az
Istent félték. Közel vagyok az UR mindenekhez,
kik őtet segítségül hívják, mindenekhez kik őtet tö-
kéletességgel hívják: 'Sólt. 145: 18. A' nyomorult-
taknak könyörgéseket meg-nem utálta. Irattasák-
meg ez, a' következő Nemzetségnek hasznára:
'Sólt. 102: 18, 19.

III.

A' Harmadik Vigasztalás: Ne örülj én nyava-
lyámon én ellenségem, mert noha el-estem, de fel-
kelek. Noha az álnok, gonosz, tsalárd Világ
örül, mikor a' jámbornak rosszul van dolga,
és vigad annak szomorúságán; de ugyan az ő
ellensége semmivé és szégyenné léhen: Mert
mind örökké el-nem hágy az UR, bánattal illet,
ismét kegyelmes léfzen, az ő Kegyelmeiségének gaz-
dagsága szerint; mert nem szíve szerint vör, sem
bánattal nem illeti az embernek fiát: Jér. sir. 3:
30, 31, 32. De az Isten igaz, ki nem hágy feljeb
kísérteni annál, a' mint el-szenvedhetitek, sőt még
a' kísértettel egyetemben a' szabadulásra utat nyit,
bogy el-szenvedhesétek: 1Kór. 10: 14. Az Isten ter-
het ad reánk, de segít-is. Az Isten minékünk
szabadító Istenünk, és az uralkodó UR szabadít-ki
az halálból: 'Sólt. 68: 21. Fordítottad az én siralmi-
mat énnekem örömré, le-vetted az én gyász-rubám,
és be-övedzettél engemet örömmel: 'Sólt. 30: 12.
A' ki-

A' kísértet után vigasztal: A' mi alnokságinkért meg-ostoroz minket, és vízszontag könnyörül rajtunk: Tobiás 13: 5. Az UR támogatja az el-esendőket, és fel-emeli azokat, a' kik meg-görbedtenek: 'Sólt. 145: 14. Egy kis búsulásomban el-rejtettem vala az én ortzámot te-tőled, egy szem-pillantásig; de az én örökké-való irgalmaságomban könnyörültem rajtad: Ešai. 54: 8. Az URnak Kegyelmeisége, hogy tellyesíggel meg-nem emésztetünk; mert nem fogyatkoztak-el az ő irgalmasági, minden reggel meg-újulnak az ő irgalmasági: Jér. 3: 21, 22.

IV.

A' Negyedik Vigasztalás: Mikor a' fetétségben ülendek-is, az UR léssen énnékem világosságom. Mikoron nyomorúság érkezik, mint-ha nagy fetétség venne környül, úgy tetűzik, már Barati sem ešméri az Embert, itt minden világi vigasztalás el-aluszik, ott ül az Ember az halálnak árnyékában, ott van meg-útálás és gyalázat. Az ilyen fetétségben mozognak minden fene-állatok, oroflánok, medvék, a' gonosz Lelkek, és gonosz Emberek; de az Isten léssen azoknak Világosságok, kik ilyen fomorúságnak árnyékában ülnek: mert Isten leg-először a' maga Kegyelmeinek fényével világosít az ilyen fetétségben, és a' fomorúságnak közepette vigasztalja őket, hogy az Ember az Isten' kegyelmes jelenlétét a' Kerekt-viselések között-is tapasztalja, mint a' 97-dik 'Sólt. 11-dik y-ben szól: Világosság támadott az igazaknak, és az igaz szívű Embereknek világosság. Hasonlóképen: Fénylik a' fetét.

Jetétben-is az igazak' világossága, a' kegyelmes, irgalmas és igaz Isten által: 'Sólt. 112: 4.

V.

Az Ötödik Vigasztalás: Az UR' haragját bordozom, mert vétkeztem ő-ellene, mind addig, míg nem meg-látja az én peremet, és igaz törvényt téssen énnékem. Mert nőha azoknak a' kik kefergetnek nem vétettünk, de az Istentől meg-érdemlettük: 's ugyan ez az a' kinek rendelése által mindenek esnek rajtunk, azért-is neveztetik Isten' haragjának itt. Azért mindent a' mit a' gonosz Emberek tselekefnek, gondold, hogy az Isten' haragia. Azért bódog a' ki fenvedésében békefésséges-tűrő, 's úgy vézi-fel azt, mint az Istentől jöttet. Bódog ember a' kit te tanítándasz URam, és a' kit a' te törvényedre meg-tanítasz, hogy nyugodulmat adj annak a' veszedelem' napján, mikor az istentelenek vermet ásnak: 'Sólt. 94: 13, 14. Jó várni és tsendeségben lenni az URnak szabadításáig: tésszi az ő száját a' porba, ezt mondván, talám vagyom még remenség, fordítja ortzáját a' verekedőknek, meg-elégűzik szídalommal: Jér. sit. 3: 25, 28, 29. Ennek Sz. Dávid jeles példája, ő ez három dologról meg-emlékezett: Én az UR' haragját bordozom, mert vétkeztem ő-ellene: mert meg-ésmérte, hogy a' gyalázatot, mellyet Sémei tett rajta, Isten ereűztette reá. Ha én az UR előtt, úgy mond, kedves lésszek, engemet ismét bazu-boz; ha pedig azt mondja az Isten, nem kellesz énnékem, im hol vagyok én: 2Sám. 15: 25, 26. Ne bocszsonkodjál a' bitetle-eknek: 'Sólt. 37: 1.

VI.

A' Hatodik Vigasztalás: *Ki-víszem engem a' világosságra, hogy meg-lássam az ő igazságát.* Egy fetétségben ülöröl vett hasonlatosság ez, melyet el-felejtének mint-egy meg-hóltat, kit minékutánna a' mély tömlöztből világosságra hoznak, a' mint ott az előtt egyebet nem látott a' fomorú fetétségnél, úgy most örömmel nézi a' szép eget és napfényt. A' fzerint van a' dolog a' fzerentsétlenségben és kereft-vifelésben-is: melly mikor el-múlik, akkor jö-fel az Isten' vigasztalásának szép fénye, a' mikor oztán örömmel nézheti az Ember az Isten' Kegyelmet és Segedelmet. Így vólt Jósefnek az ő dolga: mihelyt az ő nyomorúságának fetétsége el-múlék, olyanná lön mint-egy nagy világosság: 1Mos. 41: 41. 5. Hasonlóképen Dávid, melly hatalmas Király vólt, mikor az ő fetétségének vége lett! melly fépen hozta-ki Isten a' világosságra! Ugy lef az Itélet' Napján-is, midön az Isten minket az halálunk fetétségéből ki-rántván, világosságra vízen. Akkoron örömmel fogjuk nézni az ő Kegyelmet.

VII.

A' Hetedik Vigasztalás, Ez: *És meg-látván az én ellenségem ezt, meg-szégyenli magát.* Illyen jutalmok vagy on minden gonof Embereknek, kik mások fzerentsétlenségét örülik, meg-fégyenülnek. Végre az illyen Embert kárhoztatóknak's gyalázóknak fégyent kell vallaniok; mert az önnön-magok fíve bizonyság ellenek, hogy igaz-

igazságtalanságot tselekeznek. Mint kellett végre meg-fégyenülni Semeinek Dávid és Salamon előtt? 2 Sam. 19: 16. *Ne tsífold-meg az embert, kinek Lelke keserűségben vagy on; mert vagy on a' ki meg-alázzon és fel-magasztaljon.* Törrel fogattanak-meg a' kik örülnek az Istenfélőknek romlásfokon, és meg-eméfti őket balálok előtt a' fájdalom: Sir. 7: 10. és 27: 32. Nem estenek-é fégyenben a' Filistéufok Sámson miatt? midön ötet tsífolnák, a' ház meg-ölé őket: Birák. 16: 23, 24, 30. Akkoron áll nagy bizodalommal az igaz ember: Bölts. 5: 1. *Mert igaz dolog ez az Istennek elötte, hogy víszontag fízeffen azoknak, kik titeket nyomorgatnak, nyomorúsággal; tinéktek pediglen, kik nyomorgattatok, nyugodalommal, mi-velünk együtt:* 2 Tess. 1: 6, 7. *Hogyba örvendeztem az engem' kergetőnek nyomorúságán? És örültem mikor on ötet veszedelem találta elől? mert én nem engedtem, hogy vétkeznék az én szám ebben, hogy én átkot kértem volna az ő Lelkére:* Jób. 31: 29, 30. *Szerefsétek ellenségtéket, áldjátok a' kik titeket átkoznak, jól tégyetek azokkal; a' kik titeket gyölölnek, és imádkozzatok azokért, a' kik titeket háborgatnak és kergetnek, hogy légyetek a' ti Menyneyi Atyátoknak Fiai, ki az ő napját fel-támasztja mind a' gonofzokra mind a' jókra, és esőt ad mind az igazaknak mind a' hamisaknak:* Mát. 5: 44, 45.

I M A D S Á G.

Mindenható UR Isten, a' mi URunk Jésus Krisztusnak Szent Atyja! ki a' Te Igédben magadat meg-jelentetted mint Isten, kinél semmi lehetet-

hetetlen nintsen. (a) A' naponként való tapasztalás mutatja-meg nekünk a' Te Mindenhatóságodat és Igazságodat; de még-is az én hihetetlen Szívem kezd lankadni, mikor valami fókás felett való hab vetődik-fel. (b) Botsásd meg ezen bűnömöt én Istenem, 's adjad a' Te Kegyelmedet, hogy minden időben Te-reád mindenható igazságra nézzek, 's békecséges-türelessel várjam szabadítást. Ne utáld-meg az én imádságomat, melyet az én nyomorúságomban Te-hozzád küldök; hanem midőn az egész Világ engemet tsúfol 's tapsol rajtam, tekints Te az én előtted könyvező femeimre. (c) Ne engedd, hogy az én ellenségeim örülhessenek rajtam. (d) Nem szabadítást elődbe óh én Istenem, miképen hordozz engemet; fokaig szerettem én a' fetétségnek tselekedetét, 's igazán esett rajtam, hogy a' fetétségben hagyf' ülnöm, hogy ezembe végyem, melly házontalan minden, a' mit kivüllötted szerettem; tsak ne engedd édes Atyám, hogy a' fetétségben el-süllyedjek, a' Te Szemed őrizzen engemet. A' Te Kezed végyen környül, a' Te Erőd vezéreljen, és így a' fetétségben-is én világosságom vagy. (e) Tsak Te ellened vétettem én URam, azért fidalmaz engemet Sémei, (f) azért fozongat engemet egyik nyomorúság után a' másik. Te pedig Szent vagy, ki lakozol az Izraelnek ditséreti között: (g) Es Te tizta léf, mikor itélf; (h) én

(a) Luk. 1: 37. (b) Mát. 14: 10. (c) Jób. 16: 20.

(d) 'Solt. 25: 2. (e) Mik. 7: 8. (f) 2Sám 16: 6.

(g) 'Solt. 22: 4. (h) 'Solt. 51: 6.

én pedig ortza-pirúlva lélek. (i) De mivel nem mind örökké emlekezel-meg a' mi bűneinkről, (k) hanem Te el-töröld azokat a' Te meg-mérsékelhetetlen könyörületeségedből; (l) Engedd hát nekem én Istenem, hogy az én meg-fabadításhozban láthassam a' Te Kegyelmedet, és hálá-adó áldozatot vísek elődbe, és a' Te Nevedet, hogy olyan jó és engedelmes vagy, áldom örökké; Amen.

(i) Dán. 9: 7. (k) Esa. 64: 9. (l) Mik. 7: 19.

X. R E S Z.

HOGY A' KERESZT-UISELES ALATT A' Krisztus' nagy Békecséges-türesének Példáját és a' következendő nagy Jót nézzük; melly által minden Kereszt meg-könnyebbítettik, akár-melly nagy légyen-is az.

Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a' Krisztusnak, és úgy bé-menni a' Ditsőségbe: Sz. Luk. 24-dik Réf. 26. v.

AZ Örökké-való Istennek Fia, az ő Szentséges Emberré való léte által, minden emberi ínséget és gyötrelmet magára vett, nem fűkségtől vagy kéntelenségből vífeltétven, hanem fzelrelméből, hogy minket a' maga tulajdon Példájával tanítson a' Békecséges-türesre, és a' Kereszt' hordozásának 's a' nyomorúságok' meggyőzésének aranyánál drágább mesterségére. Mi-

velhogy pedig Emberré akart lenni, fel-kellett azt venni a' mi emberi, tudnillik az emberi nyomorúságot. És minthogy minden Emberek' javára lett Emberré, minden Emberek' nyomorúságát vette magára. Azért az ő Születése' órájától fogva, az ő Keresztfán való Haláláig, nem vólt nyomorúság, fájdalom és szorongatás nélkül; minden emberi nyomorúságot el-fenvedett. Nagy fegénységet: *A' rokáknak barlangjok vagyon, az égi madaraknak fészkek, de az Embernek Fiának nintsen fejét holott le-bajtsa: Mát. 8: 20.* Nagy üldözést fenvedett, az ő hivataljában minden gyűlölte, vádolta, gyalázta, fidalmazta: Az ő Szenvedésekor a' leg-nagyob gyalázattal illetetett, leg-útálatosabb vólt minden Emberek között: *Esa. 53: 7.* Miért nem akarunk hát mi-is meg-útálást 's gyalázatot fenvedni? az ő leg-nagyobb Jótéteményéért legnagyobb háládatlanságot, az ő ditsőséges tsudatételéért fidalmat, az ő igaz tanításáért gyalázatot vett.

Igy ment előttünk a' Krisztus, és meg-mutat-ta a' Mennyországban való útát, kinek nyomdokit kell nekünk-is követnünk: *1 Pét. 2: 21.* Az ő Élete a' mi példánk. A' fent Békeségestűrés által követjük őtet, és azért ment előttünk, hogy mi őtet kövessük; de melly távol és messze maradnak azok hátra, kik ezt a' példát nem nézik 's nem követik! melly nagy fétéségben járnak, kik ezt a' világosságot nem nyomozzák! Mert azt mondja az UR: *En va-*
gyok

gyok a' világosság, a' ki követ engemet, nem jár sötétben, hanem Életnek világa lesz en annak: *Ján. 8: 12.*

A' jövődöbéli Ditsőséget, és az örök Ele-tért, e' Világnak minden gyötrelmét el-kellene az Embernek szenvedni; mert az ideig-való nyomorúság el-múlik, de az örök Ditsőség meg-marad. Az, mind kitsiny, és rövid, valami idővel el-múlik, és nem éri az örökké-valót: *2 Kór. 4: 17.* mert az örökké-való sokkal nagyobb tusakodást és hartzot érdemel. Ha egy szempillantásig nézhetnéd a' Ditsőségnek Koronáját, és az örökké-való örömet azok-nak, kik ez életben háborúságot 's nyomorúságot fenvedtenek, és nem vóltak az Emberek előtt kedvesek, és érdemelek, hogy e' Világon éljenek; mindenek-fellett meg-aláznád magadat, 's a' te Keresztedet örömmel hordoznád, nem kívánnál e' Világon sok öröndetes napokat, és a' nyomorúságot nyereségnek tartanád.

Azért emeld femeidet az Égre, és nézzed a' Szent János Évangyéliftával az ő Mennyei-látásában a' nagy sokaságot, ki feje-ruhában öltözve követi az Istennek Bárányját, kiket nem tudván az Évangyélifta kik légyenek, azt felelték ö-nékie: *Ezek azok, a' kik jöttek a' nagy nyomorúságból, és meg-mohták 's meg-fejéritették az ő ruhájokat a' Báránynek Vérében: Jel. 7: 14.* Azért ö-nála vagynak és követik a' Bárányt valahová mégyen. Erre vigyáztanak az Isten' Szent-
te; a' mint Mó'ses felöl meg-iratott: *Hitnek*
által nem akart Mó'ses, miker immár öreg volna,
Fara-

Farabó Leánya' Fiának hivattatni; inkább válassza magának, hogy az Isten' Népevel együtt nyomorúsággal illettetnék, hogy-nem mint a' bűnnek ideig-való bafszóval élni, ki nagyobb gazdagságoknak itélné lenni a' Krisztusért való gyaláztatot, hogy-nem mint az Egyiptombélieknek kintseket; mert néz vala e' jutalomnak fizetésére: 'Sid. 11: 24.

Itt halljuk, hogy a' Szenteknek kintsek és gazdagságok a' Kereszt, és a' Krisztus' gyaláztatja vált, és nem fámláltatik senki a' Szenteknek fámok között Mennyben, valaki a' Krisztus' Kereszt Zafiója alatt nem hartzolt. Miképen nézének a' Szentek minket Mennyben, ha a' Kereszt viseles' jeleit velünk nem vinnök? nem esmérnének-meg bennünket, és idegenek volnánk ö közöttök. Azt mondja az UR: A' ki győzedelmes leszén, fejér ruhába öltöztetik, és el-nem törölöm annak nevét az Életnek Könyvéből: Jel. 3: 5. A' mint Szent Pál mondja: Ama' nemes hartzot meg-hartzoltam, futásomat el-végeztem, a' hitet meg-tartottam, vegezetre el-tétetett nekem az igazságnak Koronája, mellyet ad énnékem az UR az igaz Biró Jéhus Krisztus; nem tsak nekem pedig, hanem mindeneknek-is, kik várándják amaz ö ditsóséges el-jövetelét: 2Tim. 4: 7.

I M Á D S Á G.

OH Irgalmas, Kegyelmes, 's haragra késedelmes, nagy irgalmafságu Igaz Isten, (a) esmérem, hogy Te ezt a' Keresztet fízetetből, és nem gyűlölségből adtad és küldötted reám; mert (a) 2Mo's. 34: 6.

a' ki-

a' kiket fízeté, azokat dorgáld; valakit Fiadd fogadé, meg-ostorozod. (b) Te betegséggel látogaté és bé-kötözé; meg-sebesíteé, és a' Te Kezeid meg-gyógyítanak. (c) Te meg-öleé és meg-eleveníteé; meg-alázé és fel-magasztalé; pokolra alá-veté, és ísmét fel-hozé, (d) ki a' Te Szenteidet tsudálatoson hordozod. (e) A' kit meg-akaré eleveníteni, meg-ölöd előző; a' kit fel-akaré magasztalni, elébb meg-alázod; és mikor vigasztalni akaré, elébb fímorítat: (f) keményen ostorozé, de meg-nem ölé. (g) Oh édes Atyám! előmbe-tetted a' Te Szent Fiad' békeséges-tűrésének tükörét, és parantsolod, hogy annak nyomdokát kövessém. (h) Oh én fegény szolga, (szolgáló,) hízem nem vazyok én az én URamnál jobb. (i) Ö fízenvedés által ment az ö Ditsóségébe: Engedd, hogy én-is úgy kövessém ötét, és fízenvedés által menjek az Isten' Országába. (k) És hogy meg-tudjam gondolni, hogy mind azoknak, kik a' Jéhus Krisztusban akarnak Istenesen élni, üldözést kell fízenvedniek. Oh adjad, hogy a' Te dorgálalídat el-fízenvedhessem; mert az által ajánlod magadat nekem mint fiadnak (leányodnak), (l), óh édes Atyám, melly nehezen alkalmaztatja magát az én elmém a' Te igazgatásodhoz, hogy békeséges-tűró légyek a' háborúságban, víg a' reménségben (m), ki a' Krisztus'

H 5

- (b) 'Sid. 12: 6. (c) Job. 5: 18. (d) 1Sám. 2: 6, 7. (e) 'Solt. 4: 4. (f) 'Solt. 18: 36. (g) 'Solt. 118: 18. (h) 1Pét. 2: 21. (i) Mát. 10: 14. (k) Tsel. 14: 22. (l) 'Sid. 12: 7. (m) Rom. 12: 12.

ftus' igáját hordozom, holott jó kedvel 's örömmel és nem kéntelen kellene azt hordoznom. (n) Minden mostani dorgálás nem látzik nékem örvendetesnek, hanem szomorúságosnak leni; mindazáltal végezetre az igazságnak tsendes gyümölcset adja azoknak, a' kik abban gyakorlották magokat. (o) Azért adj nékem békeséges-türest, oh feleremes Atyám! ne engedd fivemből ki-fakasztani a' Te Szent Igédet, hitemet meg-erőtleníteni, 's könyörgésemet meg-gátolni a' fúrongatásnak, hogy a' türehetetlenség és békételenség ne támadjon-fel az én fivemben. Oh gazdag segedelmi édes Atyám, ne engedd, hogy ellened zúgolódjam. Ne-is bánjál erőm felett én velem; jusson ekedbe, hogy por és hamú vagyok, és hogy az én erőm nem kö, sem az én testem nem atzél. (p) Oh UR Jépus Kristus, hűséges Fő-Papunk, ki mindenekben meg-kísértettél, a' miben mi meg-kísértetünk, tudom hogy az én erőtelenségeimen fánakodásra indulék, engedd, hogy irgalmaságot és kegyelmet nyerjek az alkalmas időben. (q) Erősítsd az én el-lankadt kezeimet és erőtlen térdeimet, erősítsd-meg hogy ne tántorogjanak, és mondd az én meg-félemllett fivemnek: (r) *Uralkodik a' te Istened.* (s) Hízem tsak Te vagy az erőtléneknek segítések, 's a' fűlködőknek az ő nyomorúságokban árnyék az hévség ellen, óltalom a' fűlévél ellen, (t) mivelhogy a' Te akarod, hogy itt egy kevés ideig fenn-

(n) *Mát. II: 29.* (o) *Sid. 12: 11.* (p) *Jób. 6: 12.* (q) *Sid. 4: 15, 16.* (r) *Solt. 17.* (s) *Esa. 52: 7.* (t) *Esa. 25: 4.*

fennvedjek, és szomorúságban légyek. (u) Adj békeséges-türest, és erősíts, hogy mind azokat meg-győzzem, a' mellyeket a' fátán, a' világ, a' Te rendelésedből követ-el rajtam, hogy a' tsendesség 's reménség alatt lehessen erős, hogy meg-fegíttetem. (v) Hogy hitben el-érjem a' jóságos-tselekedetet, a' jóságos-tselekedetben a' békeséges-türest, és a' békeséges-türesben az Istenes életet. (x) Ugy-hogy az én hitem meg-próbáltasék, és drágábbnak találatsék az aranyból, melly el-véfé, de meg-próbáltatik a' tűz által. (y) Oh Szent Lélek UR Isten! Te ferelemmel tellyes örömmel olaja, (z) örvendeztesd-meg az én fivemet, 's engedd hitben fennlélnem a' következendő ditsőséget, mellyhez a' mostani fennvedések nem hasonlítandók. (a) Te vagy a' Ditsőségnek Lelke, ki minden meg-vettetteken 's üldözteken nyugzol. Hízem, hogy az én bánatimat örömmel; az én kerekétemet tisztettségre; az én gyalázatomat ditsőségre fordítod: mellyre segélj engemet, örökké, Amen.

(u) *1Pét. 1: 6.* (v) *Esa. 30: 15.* (x) *2Pét. 1: 5.* (y) *1Pét. 1: 7.* (z) *Solt. 45: 8.* (a) *Róm. 8: 18.*

XI. R E S Z.

AZ HIVÖ LÉLEKNEK ISTENNEL, ÉS AZ
Hitnek az Isten' Irgalmaságával való
beféllgetése.

Avagy mind örökké haragszol-e ellenünk, és a' te haragodat meg-tartod-e mind örökké.

Avagy
nem.

nem elevenitesz-é-meg minket ismét? hogy a' nép te-benned örvendezzen; mutasd-meg URam minékünk a' te irgalmaságodat. És a' te szabadságot adjad minékünk. Az irgalmaság és az igazság elől-találják egymást, az igazság és a' békeféség egymást tsokolják: 'Sólt. 85: 6, 7, 8, 11.

EZ a' hívő Embernek Istennel-való bátorságos beféllgetése: mert mellyik Királyjal, avagy Fejedelemmel, volna valakinek annyi bátorsága, hogy véle úgy szólana? Mikor a' Király vagy Fejedeleme haragzik, mér-é valaki így szólani hozzája? Nemi reménlem. De az Isten az hívő Lelket úgy szereti, és ez olyan, mintha Istennek Békáró Komornyikja volna, ki ajtón kolompozás nélkül mehet-bé az Istenhez, és mihelyt bé-megyén, így szól néki az UR Isten: Mit kíván, jöjj-bé, ne félj. Ezt példázta Bethsábé, *Ki bé-méne a' Dávid Király kamarájába, meg-bajla, és tétet bajta a' Királynak, és meg-esküvék nékie a' Király: 1 Kir. 1: 15, 16, 29.* Esther, a' ki bé-ment Asverus Királyhoz, és a' Király ki-nyújtá red az arany-veszszót: *Esther. 5: 2.* Mikor a' nagy Emberek az ő férgény jobbágyokkal beféllnek, kiváltképen-való nagy betsületnek, kegyelmefségnek, bóldogságnak tartatik, 's kiváltképen-való ditséretekre fordul nékiek. A' mint olvasuk Titus felel, minthogy ő Római Tsáfár lévén, olyan emberséges, magát szerettető volt, nem tudták mivel jobban ötöt az ő alatta való meg-ditsérni, hanem az emberi nemzet' szerelmének, 's gyönyö-

gyönyörüségének, *amorem et delicias generis humani*, nevezték ötöt, mint-hogy ugyan gyönyörködtenek benne az Emberek; mennyivel nagyobb ditsőség, gyönyörüség, öröm az, midőn az Isten minden Uraknak URa, és minden Királyoknak Királya, ki felől a' 'Sóltár mondja: Hogy, az UR felséges rettenetes nagy Király, mind az egész földön: 'Sólt. 47: 2. a' férgénnyel beféll: ki nem tsak por 's hamú, mint Abrahám mondotta; *Mostan kívánnék szólni az én URamnak, noba por és hamu vagyok, 1 Mós. 18: 27. ψ.* hanem hogy a' bűn miatt, töle el-vált Bűnössel, *Esa. 59: 2.* bátorságoson beféllget. Mert midőn a' Kereftyén Sziv az Isteni Felséget, Nagyságot, ellenben a' maga és az egész Emberi Nemzet alatsón vóltat, nyomorúlt állapotját, bűnös méltatlanságát vizsgálja, kétség-nélkül fel-kiált Dáviddal: *URam! mitsoda az ember, hogy meg-emlekezel ő-róla, avagy az embernek fia, hogy meg-látogatod ötöt: 'Sólt. 8: 5. ψ.* Mert minden Embernek meg-kell vallani, hogy érdemetlen az Istennel-való beféllgetésre, akár-melty nagy és fent Ember legyen-is. Mellyről Abrahám Pátriárka jól gondolkodott, mikor a' 'Sodomabéliekért könyörgött, hogy az Istent meg-ne bántsa, azt mondá: *Ne haragud-jék kérlek az én URam, ha szölok tsak egyszer: 1 Mós. 18: 32.* És valahányzor szólott Abrahám, annyifor felelt-meg nékie az UR. E' lép tüköre az Isten Befédenek az hívő Emberrel; mert Abrahám minden hívőknek Atyjok. Azért minden

minden kételkedés-nélkül bizonyos, hogy valahányszor kiált Istenhez a' hívő Lélek, annyiszor felel-meg nékie az UR Isten, igaz vigasztalás által. Vegyetek példát magatoknak fent Dávidról, ki így szólítja az Istent: *Jó akarat-tal voltál URam a' te földedhez, a' te népednek álnokságát meg-engedted, el-vetted rólok minden haragodat, térj-meg mi hozzánk, avagy nem elevenítesz-e meg ismét? meg-hallom mit szól az UR Isten: 'Sólt. 85: 3, 4, 5, 7, 9. mellyre az ő Szívében válna lett; azért mondja: Még-is nintsen távol az ő segedelme. Itt mondja: Meg-hallom mit szól az UR Isten; meg-felel az Isten: Hallgasd én népem, és szólok: 'Sólt. 50: 7. ψ. Szól a' meg-keferedett Lélek: URam, a' te búsulásodban ne fedj-meg engemet: 'Sólt. 6: 1. ψ. Erre viszont meg-felel: Irgalmas és kegyelmes az UR, késedelmes a' haragra, és igen kegyelmes: 'Sólt. 103: 8. Hová mennék a' te Lelked előtt, és a' te ortsád előtt hová futnék: 'Sólt. 139: 7. Arra meg-felel az UR: Jöjjetek én hozzám mindnyájan, kik meg-fáradtatok, és meg-terheltettetek, én meg-könnyebítlek tiéket: Mát. 11: 28. Tudom URam, hogy az embernek útja nintsen az ő tulajdon hatalmában, sem az útonjárónak, hogy az ő lépését igazgassa: Jér. 10: 23. Erre meg-felel az UR: Böltsé tévizek tégedet, és meg-tanítalak tégedet az útra, mellyen járj, tanácsot adok tenéked szemeimmel: 'Sólt. 34: 8. ψ. Szól a' hívő Lélek: Mutasd-meg URam nékem a' te útadat, járok a' te igazságodban: 'Sólt. 86:*

II. ψ.

II. ψ. Mellyre meg-felel az UR: *Én vagyok az út, az igazság, és az élet: Ján. 14: 6. Azaz: Ha nem akarj tévelygeni! Én vagyok az út. Nem akarj-e meg-tsalatni? Én vagyok az igazság. Ha nem akarj örök halállal meg-halni! Én vagyok az Élet. Panaszolkodik a' hívő Lélek: Nintsen épség az én testemben a' te haragod miatt, és nintsen békeség az én tsontaimban az én bűneim miatt; meg-rothadtanak és meg-senyvedtenek az én sebeim, az én bolondságom miatt: 'Sólt. 38: 4, 6. Erre felel az Isten: Ő meg-sebesítettett a' mi álnokságinkért, meg-rontatott a' mi bűneinkért, a' mi békeségünknek veresége vagon ő rajta, és az ő sebével gyógyultunk-meg: Efsai. 53: 5. Szól a' hívő Lélek: Gyógyíts-meg URam engem, és meg-gyógyulok, tarts-meg engemet, és meg-tartatom: Jér. 17: 14. Erre meg-felel: Ki meg-kegyelmez minden te bűneidnek, ki meg-gyógyítja minden te betegségidet: 'Sólt. 103: 3. Manafsefessel panaszkodik a' hívő Lélek: Mert az én bűneim a' tenger' fővenyinek számát sokkal feljül-baladják: Manaf. Imád. 9. ψ. Mellyre meg-felel az Isten: Én vagyok, ki el-törölöm a' te álnokságodat én-magamért, és a' te bűneidről meg-nem emlékezem: Efsa. 43: 25. Oh igen nagy Bűnös vagyok! mondja a' Lélek: Mellyre meg-felel a' Krisztus: Nem jöttem, hogy az igazakat hívnam, hanem a' bűnösöket a' penitentiára: Mát. 9: 13. Szól a' hívő Lélek: Az én ifjúságomnak bűneiről, és én vétkeimről, meg-ne emlékezzél: 'Sólt. 25: 7.*

Az Is-

Az Isten meg-felel: *Az* hitetlen ha meg-térénd, élvén él, meg-nem hal, semmi gonoszságiról melyeket tselekedett emlékezet nem léfzen: *Ezék.* 18: 21, 22. *Mófs*-meg engemet az én álnokságimból, és az én bűneimből tisztíts-ki engemet: *'Sólt.* 51: 4. Felelet: *Ha a' ti bűneitek pirofsak léfzenek-is, mint a' piros festék, olyanok léfzenek mint a' fejer-gyapju: Ésa.* 1: 18. *Ne* perelj a' te szolgáddal, mert egy igaz-is nem találtaik te előtted az élők közül: *'Sólt.* 143: 2. Felel: Nem azért botsátotta Isten az ő Fiát e' világra, hogy kárhoztassa e' világot, hanem hogy meg-tartassék e' világ ő-általa, a' ki bízzen ő-benne, el-nem kárhozik: *Sz. Ján.* 3: 17, 18. *Teremts* én-bennem tiszta szívet Isten, és az erős lelket ültsd-meg én-bennem: *'Sólt.* 51: 12. Felelet: És adok ti-néktek új szívet, és új lelket adok ti-belétek, hogy az én parantsolatimon járjanak: *Ézék.* 36: 26, 27. *Le-borgadtam* és igen lenyomattam, és mindennap szomorúdn járok: *'Sólt.* 38: 7. Felel: *Az UR* küldött engemet, hogy a' fíralmasfókat meg-vigasztaljam: *Ésa.* 61: 2, 3. *Lásd*-meg az én nyomorúságomat és gyötrelmimet: *'Sólt.* 25: 18. Felel: Arra tekintek a' ki szegény és töredelmes szívű: *Ésa.* 66: 2. *Az* én bűjdosásimnak számát jól tudod: *'Sólt.* 56: 9. Felel: Néktek hatatoknak szála-is mind számán vagynak: *Mát.* 10: 30. 5. *Vallyon* mikor mehetek-el, hogy bémutasfam magamat az UR előtt: *'Sólt.* 42: 3. Felel: A' holott én lejéndek, ott léfzen az én szolgám-is: *Ján.* 12: 26. *Miglen* rejtéd-el a' te orczádat én-tőlem? *miglen* tanátskozom az én lelkemben, keserűség-

rűségemet naponként miglen tartom szívemben, miglen magasztaltatik fel ellenségem én-rajtam? *'Sólt.* 31: 23. Felelet: Egy szempillantásig bagytalak-e tégedet, de az én nagy irgalmasságomban öszvegyűjtelck tégedet: *Ésai.* 54: 7. *Ví'sgáld*-meg itt a' te nyomorúságidat, és az örökké-való Kegyelmet, és ha az Igéret' tellyesedése halad-is, várjad azt, bizonyoson el-jön, nem kélik. *Ne* távozzál meszfe én-tőlem, mert a' nyomorúság közél vagyon, és senki nintsen ki énnékem segítséggel légyen: *'Sólt.* 22: 12. Felel: Véle-vagyok a' báborúságban, meg-mentem, és meg-dítsöttem ötet: *'Sólt.* 91: 15. *En URam* Istenem, világosítsd-meg az ez szememet, ne alugyam-el az balálban: *'Sólt.* 13: 4. Felel: A' koporsónak hatalmától meg-mentetnem öket. *Az* baláltól meg-szabadíthatnám öket: *Hóseás* 13: 14. *Kivánnám* el-költözni, és lenni a' Kristussal: *Fil.* 1: 23. *Ma* velem léfesz Paradisomban: *Luk.* 23: 47.

Az Isten' Irgalmasságával-való beféllgetése a' Hitnek. *Az Isten' jóvólta talál elől bennünket, a' Hitnek belső beféllgetése által.* *Mert az UR' jóvólta vészen minket környül: 'Sólt.* 32: 10. *Es* szól a' Jérémiás Prófétánál: *Terj*-meg, és nem tartok haragot mind örökké, mert kegyelmes vagyok én; tsak-hogy esmérđ-meg a' te hamiságodat, hogy a' te URadat Istenedet el-bagytađ: *3: R.* 13: 5. *A' Hit* felel: *Könyörülj* én-rajtam én Istenem, a' te irgalmasságod szerint, a' te irgalmasságodnak foksága szerint töröld-el az én bűneimet: *'Sólt.* 51: 2. 5. *Az Isten' Irgalmassága talál elől: A' ki én-*

hozzám jö, el-nem vetem tölem: Ján. 6: 37. A' Hit felel: *Oh URam segélj, hogy hozzád mehessek, vonj engemet és te utannad futok: Enek. 1: 4.* Az Isten' Irgalmassága ísmét elől talál minket, és szól: *Az UR el-küldött engemet, hogy a' szegényeknek Évangéliumot hirdessek, hogy bé-kötöz-ném a' töredelmes szívűeket: Efsa. 61: 1. és vigasztalni minden meg-szomorodtakat.* A' Hit szól: *Add-meg nekem a' te idvezítésednek örömét, és az engedelemnek lelkével erősíts-meg engemet: 'Sólt. 51: 14.* Az Isten' Irgalmassága szól: *El-töröl-tem a' te álnokságodat, mint a' felleget, és mint a' felhőt a' te bűneidet: Efsa. 44: 22.* A' Hit szól: *Lásd-meg az én nyomorúságomat és gyötrel-mimet, és botsád-meg minden bűneimet: 'Sólt. 25: 18. 7.* Az Isten' Irgalmassága vigasztal bennünket, és szól: *Miképen könyörül az Atya az ő fiain, azonképen könyörül az UR az őtet félőkön: 'Sólt. 103: 13.* A' Hit szól: *Mert te mi Atyánk vagy, öröktől-fogva vagy a' te Neved: Efsa. 63: 16. 7.* Az Isten' Irgalmassága szól: *Jöjjetek én-hozzám mindnyájan kik meg-fáradtatok, és meg-terhelteketek: Mát. 11: 28.* A' Hit szól: *Te-hozzád emelem-fel az én lelkemet: 'Sólt. 15: 1.* Az Irgalmasság szól: *Té én-tölem el-pártoltál, tölem el-futottál, sok társaidal paráználkodtál; mindaz-dal térj-hozzá, azt mondja az UR: Jér. 3: 1.* A' Hit felel: *Fel-kelvén el-mégyek az én Atyámhoz, és ezt mondom nékie: Atyám, vétkeztem az ég ellen és te-ellened, és nem vagyok immár méltó arra, hogy te fiadnak hívattassam, tegy engemet olyanná, mint a' te*

a' te bérésidnek egyike: Luk. 15: 18, 19. Az Isten' Irgalmassága elől talál minket, és szól: *Ez az én fiam meg-bolt vala, és fel-támadott; el-veszett vala, és meg-találtatott: Luk. 15: 24.* A' Hit szól: *En pedig a' te jóvöltodban bízom, örvendez az én szívem a' te szabadtásodban: 'Sólt. 13: 6.* Az Irgalmasság talál elől minket, és szól: *Mindnyájan kik szomjuzotok, jöjjetek e' vizekre: Efsa 55: 1.* A' Hit szól: *Miképen kívánczik a' szarvas a' folyó-vizekre, akképen kívánczik te-hozzá az én lelkem Isten, szomjuzozik az én lelkem az élő Istenhez; Vallyon mikor mehetek-el, hogy bé-mutassam magamat az UR előtt: 'Sólt. 42: 1.* Az Irgalmasság szól: *Ki meg-kegyelmez minden te bűneidnek, ki meg-gyógyítja minden te betegségeidet: 'Sólt. 103: 3.* A' Hit szól: *Ne perelj a' te szolgáladdal: 'Sólt. 143: 2.* Az Irgalmasság: *Én vagyok az út, az igazság, az élet: Ján. 14: 6.* A' Hit szól: *A' te útaidat URam mutasd-meg nekem, és a' te öfvényidre taníts-meg engemet, víselj engemet a' te igazságodban, és taníts engemet: 'Sólt. 25: 4.* Az Isten' Irgalmassága szól: *A' koporsónak hatalmából meg-menthetném őket, az haláltól meg-szabadithatnám őket; halál te veszedelmed lészek én, koporsó romlásod lészek én tenéked: Hóf. 13: 14.* A' Hit szól: *Az Isten minékünk szabadító Istenünk, és az uralkodó szabadit-ki az halálból: 'Sólt. 68: 21.* Az Irgalmasság szól: *Én vagyok a' fel-támadás és az élet: a' ki én-bennem hiszen, ha meg-hal-is él: Ján. 11: 25.* A' Hit szól: *Tudom, hogy az én Meg-váltóm él, és hogy az utolsó ember a' földből fel-támad: Jóh. 19: 25.*

Az Isten' irgalmafsága elöl talál minket, és szól: *Ne félj, imé az én kezemre fel-irtalak tégedet: Ésa. 41: 10. És senki ki nem ragadja azokat az én kezemből: Ján. 10: 28. A' Hit felelvén szól: A' te kezeidben ajánlom Lelkemet; meg-váltottál engemet URam én igazságomnak Istene: Sölt. 31: 6.*

Végezetre: Az egész Szent Írás semmi nem egyéb, hanem csak a' hívő Léleknek Istennel-való bezzéllgetése: és valahányfó panaszolja a' hívő Szív az ő nyomorúságát, avagy sohajt Istenhez, annyifó felel-meg Isten belső vigasztalás által, avagy az ő Szent Igéjének vigasztalása által.

I M A D S Á G.

¹ EN Istenem, hűséges Szent Atyám, ditsérlek Tégedet a' Te Fiadban az UR Jésus Krisztusban, hogy nekem a' Te Szent Igédben-is Atyai Szivedet meg-esmérnem engedted, hogy Te-veled bezzéllhetek, és Te meg-felelő nekem; kívánod a' benned hívőktől azt: Hadd halljam a' Te szódat; mert a' Te szó gyönyörűséges, és a' Te tekinteted ékes. (a) Oh én Idveségem, mitso-da kedveséget találó a' bűnösnek sohajtásiban? A' fertelmességben mi lehetne szeretetre méltó? Oh URam, hiszem én nem vagyok méltó ez ilyen megfoghatatlan kegyelmességedre! De minthogy ilyen alá erezzek szeretetből hozzám, serkentésed-fel és kézzéled-el az én szívemet, hogy fok-jék minden helyjen, minden időben, Te-veled

(a) Ének: 2: 14.

fiúi

fiúi hittel bezzéllni; az én számnak bezzédi, és az én szívemnek gondolati légyenek a' Te kedved szerint való. URam, ki énnékem erősségem és szabá-dítóm vagy. (b) A' Te Bezzédednek kívánsága miatt el-fogyatkoztak az én felleim, azt mondván: Mikor vigasztaló-meg engemet? (c) Engedd, hogy az én Lelkemben halljam, és érezzem, hogy Te URam szólsz, 's a' Te békefségedet igé-red nekem. Ne vesztelgy az én kiáltásomra, mert nétalám ha vesztelglénde, hasonló lélek a' meghóltakhoz. (d) A' Te Bezzédednek ajtaja megvilágosít. (e) Engedd, hogy ez a' Te kegyelmességed semmivé tégye én-bennem, a' fátán', a' világ', és az én meg-vesztett testem' öztökélését. Ö hozzon hozzád vízzá, mikor Te-előttem futok, mint Ádám. (f) És mikor a' szenvedésben türe-tetlen vagyok, mint Jónást hozzon helyre. (g) Légyen az én Lelkemnek gyönyörűsége. (h) Táplálj engemet URam a' Te Bezzéded szerint, hogy éljek, és ne hagyj meg-fégyenülnöm az én reménségemben: és midőn a' halál' porában feke-zem, engedd hallanom a' Te szódat, (i) és Te-veled élnem mind örökké; Amen.

(b) Sölt. 19: 15. (c) Sölt. 119: 82. (d) Sölt. 28: 1.
(e) Sölt. 119: 130. (f) 1 Mós. 3: 9. (g) Jon. 4: 4.
(h) Sölt. 94: 19. (i) Ján. 5: 25.

XII. R É S Z.

FUNDAMENTOMA ÉS OKAI, HOGY A'
mi Imádságinkat az ISTEN bizonyosan 's ke-
gyelmesen meg-hallgatja.

*Mert te URam igen jó vagy és Kegyelmes, és
sok irgalmasági azokhoz, kik tégedet segítségül
hívnak, figyelmezzél URam az én könyörgésem-
re, és hallgasd-meg az én könyörgésemnek beszé-
dét. Az én nyomorúságomnak idején segítségül
bívolak tégedet. Azért hallgasd-meg engemet:*
'Sólt. 86: 5, 6, 7. ψ.

Jérémiás Próféta az ő firalmában mondja:
*Az URnak kegyelmessége, hogy tellyességgel
meg-nem eméztettünk: mert nem fogyatkoztak-meg
az ő irgalmasági. Minden reggel meg-újulnak az
ő irgalmasági: nagy a' te igazságod. Én öröksé-
gem az UR, azt mondja az én Lelkem, azért
várom ötet: 3: Réf. 21, 22, 23, ψ-ben.*

Itten vígáztal minket a' Szent Lélek a' mi
Keresztünkben, hogy az Isten' Jóvólta 's Irgal-
masága tart-meg minket: mert különben meg-
eméztetnénk. A' mint a' világosságnak és fe-
téttségnek egy-más után következését teremtet-
te az Isten, hogy ezek váltsák egy-mást a' ter-
mézet érint-való életben; úgy a' Lelki Élet-
ben-is vagy on, mind világosság mind fetétség,
fomórság és öröm, mint fíntén a' természet-
ben. Ugy kell fíntelen fel-jöni a' világosság-
nak a' fetétségben, és az örömnek az Embe-
rek'

XII. R É S Z.

rek' fívében. Az Isten' Irgalmasága az, a' ki
minden Embert életben 's áldáfiival tart; mert
ö-dltala élünk, mozgunk és vagyunk: Tsel. 17: 28.
Isten a' Kút-feje és Eredeti az életnek és min-
den jónak. Ezt bizonyítják az ő munkái: mert
minden valóságos munka az ő maga okára és
fíerzőjére mutat. Minthogy az Isten teremtet-
te a' minden élő állatokat, tehát magának kell
lenni az Életnek; mivel mindeneket jól terem-
tett, a' Leg-főbb Jónak nékie kell lenni: Mint-
hogy mindeneket kellemetessé teremtett, te-
hát ö-nékie kell magának a' Szeretetnek lenni.
Azért neveztetik Élő Istennek: *Te vagy ama'
Kristus, az élő Istennek Fia*, a' mint Szent Péter
mondja: Mát. 16: 16. És nem tsak állatjában
's valóságában, azért hogy maga él; hanem
tselekedetiben-is, hogy mindeneket meg-eleve-
nít 's életben tart. Holott ő ad mindeneknek
életet, lehelletet: Tselek. 17: 25, és a' 140. 'Sólt.
27. ψ. *A' tsinált Isteneket ditséred, és az Istent
a' kinck kezében vagy on a' te lelked, és minden uta-
id, nem tisztelel: Dán. 5: 23. El-hagytak enge-
met élő kút-fejet, és magoknak kútakat ástának,
kikben viz nintsen: Jér. 2: 13. Mert ő a' te éle-
ted és életednek hofzfíszása: 5 Mó's. 30: 20. Az
UR az én életemnek erőfíse: 'Sólt: 27: 1. Melly-
ből következik, hogy az Isten minden élő-ál-
latoknak Élete valóságos on. Hogy ő munká-
lódja 's meg-tartja mindenben az életet, és az
Istentől foly; valamint a' meleg a' Napfényből,
melly által nem tsak az Ember, hanem min-
den*

den teremtetett állatok élnek; mint Szent Pál mondja: *Mert ö-általa, ö-tőle, és ö-benne vagy-nak mindenek, neki legyen ditsőség mind örökké Amen. Róm. II: 36. Mindenekben minden a' Kris-tus: Kolof. 3: 11.*

Noha minden teremtetett állatok Istentől vész-nek életet, de még-is az Embernél van az, leg-nagyobb mértékben: az Embernek vagy-on leg-nemesebb élete, minden e' földi teremtetett állatok között, a' benne lakó okos Lélekre nézve. Az Angyalok' Élete ugyan ennél-is ne-mesebb, 's fellyebb-való az Emberekénél, mert az Isten' Ditsősége benne világoskodik. Azért neveztetnek az ő hatalmagságának Angyalinak: *2 Tess. 1: 7.* Mert nem vettettek semmi válto-zandóság 's múlandóság alá, mint az Ember. De az UR Krisztus' Élete mindeneknél leg-ne-mesebb Élet, mivel igaz Isten, és ő-maga az Élet. *Ex az igaz Isten, és az örök Élet: 1 Ján. 5: 20.* Nála van az Életnek leg-feljebb való grádjitsa. Isten az Istentől, Világosság a' Vilá-gosságtól, igaz Isten az igaz Istentől.

A' miképen hogy az élet az Istentől vagy-on; úgy minden jóság és jók Istenben 's Istentől vagynak; mert ő az örökké-való Jó. És min-den a' mi jó, és jónak mondatik, ebből a' Kút-főből származott. Azért minden teremtetett ál-latoknál vagy-on az Isten' jóvóltának valami tseppetskéje, mellyel bizonyítják az ő terem-tőjüket, éintén mintha beféllnének velünk; és példának okáért, a' élő-tő mondaná nekünk:

Látod

Látod Ember, az én édeségem az én Terem-tőtől adatott nékem, hogy azzal a' te fíve-det meg-vidámítsam. A' kenyér így szólana hoz-zánk: Látjátok, ez tápláló erőm, a' ti és az én Teremtőtől vagy-on. A' leg-felsőbb Jóság, minden teremtetett állatokat, az ő jó-vóltának tsepjeivel meg-hintet; a' végre mondja Szent Agoston: Hogy az Embereknek hasznokra lé-gyenek. *Meg-ékesítet az Esztendőt a' te jóvóltod-dal, és a' te öfvényid követségével tsepegnek: Solt. 65: 12.* A' mi a' természetben Isten jóvóltának hívattatik, (a' természetnek jósága) az a' Szent Irás szerint, a' Szent Irásban Isten' Kegyelme-ségének neveztetett; amaz illeti a' Testet, ez pedig a' Lelket: Mert a' miképen a' Termé-zetnek nagy Könyvében ezerniképen jelentet-te-meg az ő Jóvóltát, és azokat az Emberek-nek elmérni engedte. Azonképen a' Szent Irás' Könyvében meg-fájlálhatatlan módokon jelen-tette-ki az ő Kegyelmet, és Szerelmét, melly mind bé-tellyesedett a' Krisztus Jébusban; mert a' Krisztusban foglaltatott egyben minden Meny-nyei 's Földi jóság, és szeretet, mellyben áll minden.

A' mi pedig jó, 's mindenek-felett jó, má-fokkal-is szokta az magát közleni, mert kü-lömben nem lehetne jó. Mert mi formán tud-nók, hogy jó, ha magát meg-nem esmértetné? A' élő-tőnek jóságát hogy-hogy tudhatnók, ha a' élő-gerezeket nem termené? Hasonló-képen senki nem tudhatta volna, melly jó és

Kegyelmes az Isten, ha az ő Jóvóltát 's Kegyelmeiségét ki nem jelentette 's velünk nem közlőtte volna; ki tudta volna ki légyen a' Krisztus, ha az ő Szeretetét rajtunk meg-nem bizonyította volna?

Miért jelentette hát ki magát az Isten, hogy Jó, Irgalmas és Kegyelmes? Azért, hogy higjünk ő-benne, ötet mindenek-felett fűrésük, és minden mi fűkségeinkben ötet hívjuk segítségül. És ez' ki-jelenés által akarta a' Könyörgést fel-gerjeszteni és óltani a' mi fűveinkben: Mert hogy-hogy hívnók segítségül azt, a' kit nem esmérnénk. Végyetek példát magatoknak Mósésről, mikor az Isten' Országát kívánta látni, az Isten azt felelte nékie: *Nem láthat engemet egy ember-is élén*; az-az: az én meg-foghatatlan állapotban; de azt mivelem, hogy egy közfűklának hasadékaiban állítalak, és minden én Ditsőségem a' te ország előtt mégyen-el. Jegyezd-meg, nem tsak egy tseppét a' vagy részét az én Jóvóltomnak, a' mint minden teremtet állatokban azt látod, hanem minden én Jóvóltomat tapasztalni és látni fogod. *És bátul meg-látsz engemet*: 2Móf. 33: 20. Az-az: Az én tselekedeteimről esmérz-meg engemet. Akkor le-fűlla az UR felhőben: és mikoron Mósés előtt el-ment volna minden ő Jóvóltá 's Ditsősége, kiáltott Mósés: *Jéhova, Jéhova, erős, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes az haragra, nagy irgalmasága és igazsága, ki meg-tartja irgalmaságát ezeriglen, a' bűnöst bűnt-*

bűntetés nélkül nem hagyja: 2Mós. 34: 6, 7. Látjátok, mihelyt Mósés az Isten' Jóvóltát tapasztalta, fel-kiáltott, és úgy könyörgött így.

Igy jelentette-ki a' Mindenható Isten az ő Jóvóltát, Kegyelmet, Szerelmét, 's Igazságát az Embernek, 's úgy ment-el előttünk az Isten' Ditsősége, mint Mósés előtt, hogy mi-is úgy kiáltunk és könyörögjünk, mint Mósés. Ha azt feleled: Hogy lehetne az? Ihanemha az Isten nekem-is úgy jelennék-meg, mint Mósésnek? *Felelet*: A' Krisztusban meg-lett ez; mert ő-benne ment-el láthatóképen előttünk minden Ditsősége az Istennek. *És láttuk az ő ditsőségét, úgy-mint az Atyának egyetlen-egyszűlötének ditsőségét, ki tellyes vala kegyelemmel és igazsággal*: Ján. 1: 14.

Mikor meg-gondoljuk, mit tselekedett légyen a' Krisztus érettünk, fel-kiálthatunk: Jéhova, Jéhova, Erős, Irgalmas és Kegyelmes Isten, késedelmes az haragra, nagy Irgalmasága és Igazsága.

Itt látjuk, mint tellyesedett-bé az Irás, és miképen fűllott-le az Isten az Egből felhőben, 's az ő Ditsőségét előttünk küldötte-el, a' Krisztus' Emberré-való léteben. Midőn Szent Pál és Barnabás Áthénásban a' Pogányok között nagy tsudákat tettek volna, azt mondták egymás között az Emberek: *Az Istenek jöttek egymás között az Emberek*: Az Istenek jöttek mi-bozzánk emberi ábrázatban: Tsel. 14: 11. Ez vólt az ő ítéletjek. Ugy jött e' Fűldre mi-hozzánk az Istennek minden Jóvóltá és Kegyelmeisége

mesege a' Kristusban, e' végre, hogy az Isten minket magához hívjon, Hitünket 's Könyörgésünket fel-költse. Mert az Imádság által közli velünk az ő Jóvóltát és Kegyelmet az Isten. Ebből egynéhány fő okot kell eszünkbe vennünk, mellyből meg-tudjuk, hogy a' mi Imádságinkat az Isten bizonyoson meg-hallgatja.

I.

A' Könyörgésnek olyan tulajdonsága vagy, hogy a' felid Embert könnyen fel-indítja; sőt olyan, hogy sokszor a' kemény Embert-is meg-indítja; mint az Özvegyről és az hamis Biróról meg-iratott. Az hol az Özvegy az ő gyakor könyörgése által a' kemény Birót fel-indította: *Luk. 18: 4.* Minthogy Lélekből származik a' Könyörgés, ereje a' Léleknek, melly által sokaknak sokszor szívük el-foglaltatik és fel-indítatik. Minthogy pedig az Isten nem kemény Isten, hanem a' leg-nagyobb Szelidség, leg-nyájasabb Barátság, a' leg-felsőbb Békeséges-tűrés, a' leg-nemesebb Engedelmség, a' leg-erősebb Szeretet: és summa feren, az Isten minden Jóságos-tselekedet, a' leg-felsőbb gráditsban; azért ez nem hibázhat: és lehetetlen, hogy a' Szívől származott Könyörgés által, fel-ne induljon Könyörületességre; mert ha az nem lenne, nem volna ő a' leg-nemesebb és leg-jobb, avagy leg-nemesebb Kegyelmség. Azért, a' melly igazán az Isten a' leg-felsőbb Kegyelmes-ség és Jóság, olly való, hogy leg-inkább a' Szívbeli Könyörgésre indul-fel. Taulerus ezt így

így bizonyítja: Az Isten úgy ferénykedik és fíet utánunk, 's úgy tézen, mint-ha az ő Istensége magában el-akarna fogyni, vagy semmivé lenni, hogy nekünk meg-jelenti az ő Istenségének meg-mérsékelhetetlen, és az ő Termézetinek 's Allatjának tellyes vóltát. Ugy fíet, hogy minékünk ollyan fájátunk, mint fájátja magának. És ismét: Mi meg-mérsékelhetetlen, nagy, és örökké-való dologra teremtetünk, hívattatunk, és hivogattatunk, 's az Istennek igen ellenére van, hogy mi a' kitsiny, semmire-valókkal 's múlandókkal elégedünk-meg; mert ő kéz nekünk mindeneket adni, sőt ön-nön-magát-is. Ismét: Az Isten a' hozzánk-való igaz fzeretet miatt, semmi kérésünket meg-nem vetheti, semmit tölünk meg-nem tarthat; sőt meg-előzi a' mi Imádságinkat, és elénkbe jön, kér bennünket, hogy baráti légyünk, és ezerfzer kézebb az adásra, mint mi a' vevésre; kézebb az adásra, mint mi a' kérésre.

II.

Az Isten' drága igéreti és igazsága azt kívánja: *Hívj segítségül, meg-fzabadítalak tégedet: 'Sólt. 50: 15.* Mert te URam jó vagy és kegyelmes, és sok irgalmaságú azokhoz, kik tégedet segítségül hívják: 'Sólt. 86: 5. Közel vagyok az UR mindenkhez, kik ötet segítségül hívják: 'Sólt. 145. 18. 7. Az-az, az UR Jó, ha az kevés, Kegyelmes; ha az sem elég, Nagy Irgalmaságú. Kihez? mindenkhez kik segítségül hívják. És meg-tselekezi, a' mit az Istenfélők kívánnak, kiálto-

kiáltásokat meg-hallgatja, 's meg-segíti őket: *Esa.* 65: 24. Kérjétek, és meg-ne fűnjétek; Keresésetek, de félben ne hagyjátok; Zörgesetek: *Ján.* 16: 23. és *Mát.* 7: 7. Mert a' ki valamit kér, el-véti. Valamit imádkozásokban kérendetek, bigyjétek hogy el-vésetek, és meg-lészen nektek: *Márk.* 11: 24. *Luk.* 11: 9. és 18: 1. Ez fogadását az Istennek meg-kell tartani, mert külömben nem volna az, a' ki magát meg-jelentette az ő Sz. Igéjében. És hogy minket meg-hallgathasson, és az ő Jóvóltát velünk fokképen közölhesse, meg-parantsolta, hogy gyakran, fokát, és fűntelen imádkozzunk.

III.

Ezt bizonyítja az Isten' mindenek-felett legjobb Edes Atyai Szíve-is: *Kitsoda ti-közöletek, ki Atya lévén, ha az ő fia kenyeret kér, követ ad-na nékie? Ha ti annakokéért gonoszok lévén, tudtok a' ti fiaitoknak jó ajándékokat adni, mennyivel inkább a' ti Mennyei Atyátok ad Szent Lelket azoknak, a' kik ő-tole kérendik: Luk.* 11: 11. Mellyről mind a' Menyben, mind a' földön való tellyes tséléd nevezte-tük: *Efés.* 3: 15. Sz. Pál nevezi az Istent: *Irgal-maság' Atyjának, és minden vigasztalás Istenének: 2Kór.* 1: 3. Ha az Ember könyörületes lehet, hát a' ki a' fánakodó fívet teremtette, hogy volna kegyetlen? ki az Atyai fívet teremtette, hogy ne volna annak Atyai Szíve? Miért adta volna Isten magának azt a' Nevet, ha nem volna Atyai Kegyelmes Szíve? Azért, avagy meg-kell néki minket hallgatni; vagy pedig nem Atya az ő Neve. Mert te mi Atyánk vagy, öröktől-fogva

fogva vagy a' te Neved: *Esa.* 63: 16. Mert az *Israelnek Atyja lészek, és az Efraim énnékem el-ső-születtem: Jér.* 31: 9. Az Anyai fíve úgy te-remtetett, hogy könyörül az ő méhének gyil-mölsén; hogy ne volna néki ő-magának kö-nyörülő Szíve, hogy ne könyörülne rajtunk, 's a' mi Könyörgésünket hogy ne hallgatná-meg, midőn keservesen hívjuk és kiáltjuk? Lát-játok, mikor a' gyermek beteg, az Anyának fíve mint esik-meg azon; fíntén úgy és fok-kal inkább az UR Istennek Szíve, a' mint ma-ga mondja: Az én belső részeim meg-indúlnak ő-rajta, könyörülvén könyörülök rajta: *Jér.* 31: 20.

IV.

Bizonyítja a' mi URunk Jézus Krístusnak éret-tünk-való Esfedezése-is: Miképen könyörgött az UR e' Világon éltében az ő Anyafentegyhá-záért, és minden hívőkért? mint ajánlotta őket az ő Mennyei Szent Atyjának! (1.) Atyám, tartsd-meg a' te Neved által azokat, a' kiket adtál nékem, hogy egygyek légyenek mint mi. (2.) Szenteld-meg őket a' te igazsággal, a' te beszéddel igaz-ság. (3.) Őrizd-meg őket gonosz veszedelemtől. (4.) Nem-tsak ő-érettek könyörögök, pedig, hanem azo-kért-is, a' kik az ő beszédek által biendők lesznek ben-nem. (5.) Atyám, a' kiket nékem adtál, akarom hogy az hol én vagyok, azok-is én-velem légyenek. (6.) Hogy a' te szerelmed a' mellyel engemet szeret-tél, légyen ő-bennek, és én-is ő-bennek: *Ján.* 17: 1. y. Nem-tsak e' Világon könyörgött pedig érettünk, hanem most-is az Istennek Jóbbján.

Mivel-

Mivelhogy azért nagy Papi-Fejedelmünk vagyunk, ki az Egeket által-batotta, tudnillik a' Jésus, az Istennek Fia; járuljunk azért bizodalommal a' kegyelem' székehez, hogy irgalmaságot nyerjünk, és kegyelmet találjunk, az alkalmatos időben való segítésre: Róm. 8: 34. 'Sid. 4: 14. 7: 26. és 9: 11.

V.

Bizonyítja a' Szent Lélek' Bizonyság-tétele: Tízzen bizonyságot a' mi lelkünkkel együtt, hogy mi Istennek fiai vagyunk: Róm. 8: 16. És lehetetlen, hogy a' Szent Lélek' Bizonyság-tétele a' mi Sziveinkben hazotalanná, és semmivé legyen.

VI.

Mint hogy Isten 's a' Krisztus velünk vagyunk, és az Hit által bennünk lakoznak, hogy ne tudná a' mi foházkodásinkat? Mikor még az én nyelvem alatt nintsen a' beszéd, imé URam te azt mind jól tudod, távol látod az én gondolatimat: 'Sólt. 139: 4, 2. Ne véld azt, hogy az Isten sok ezer mértföldnre legyen tőled, 's nem hallgatja-meg Könyörgésedet: Mert te-benned vagyunk, és te ő-benne. Az Isten él és vagyunk bennünk. Tsel. 17: 28. és Ján. 17: 23. Hogy-hogy ne hallaná-meg a' te Imádságodat? URam, te-előttem vagyunk minden én kívánságom, és az én nyögésem te-előttem el-nem rejtetett: 'Sólt. 38: 10. Az én számnak beszédi, és az én szívemnek gondolati, legyenek a' te kedved szerint valók: 'Sólt. 19: 15.

VII.

VII.

Mivelhogy a' Szent Lélek, ki igaz Isten, a' könyörgést mi-bennünk munkálódja: A' Szent Lélek a' Könyörületességnek Lelke, Zak. 12: 10. foházkodik bennünk: Róm. 8: 26. Hogy-ne hallaná, tudná 's látná az Isten azt, a' mellyet maga tselekezik és munkálódik. Azért lehetetlen, hogy csak egy fohajtásotska-is el-vezessen, a' melly Szent Lélektől származik 's Istenhez küldetik, Istentől jön 's Istenhez megyen, az Istenben el-nem vezethet. Az Isten szerint való Jótselekedet világosságra megyen: Ján. 3: 21.

VIII.

Az Isten nem feledékeny Isten, mint az Ember: Minden Jótselekedetet emlékezetben tart, mint-egy petsét-nyomó gyűrűt: és minden igazán hívó olyan ő-előtte, mint-egy emlékezetnek Könyve: Mal. 3: 16. És így az Imádságot sem felejt-e, az Isten a' Jót nem felejt-e, hanem a' mi bűneinket felejt-e. És az Isten' Irgalmasága olly nagy, ollyan felettébb való, hogy a' mi bűneinket meg-nyomja és el-törli, és soha azokról meg-nem emlékezik. De a' Jót, melly töle származik, el-nem felejteti, különben a' maga tselekedetét és önnön-magát kellene el-felejtene. A' mi könyörgésünk a' Szent Lélektől lévén, el-felejtene-e a' Szent Lélek a' mi könyörgésünket és foházkodásunkat, mellyet bennünk maga munkálódott? Az lehetetlen, mert a' maga tselekedetét el-nem felejt, mellyet bennünk maga munkálódott. Az Isten

Isten az ő Szavát és Fogadását el-nem felejteti. *Mióta szólottam ő-felölle, meg-émlékezem ő-róla: Jér. 31: 20. Azért mondja a' 'Sóltár: A' mi könyvillatásíinkat meg-számláltad: 'Sólt. 56: 9. Az ő Szövetségének örökké-való meg-tartását parantsolta: 'Sólt. 111: 7, 9. Mitsoda az ő Szövetsége? A' bűnnek botsánatja, melly a' Krisztus' Halálával meg-erősítetett, 's a' Szent Lélekkel meg-petséltetett: *Éf. 1: 13.**

Ha azt mondod: Ha ez igaz, miért nem hallgat-meg hát engemet az Isten, és miért nem adja-meg kérésemet? sokszor könyörgöttem, kiáltottam, foházkodtam, 's még-fem hallgattatam-meg.

Es ezt fokképen femünk előtt látjuk, hogy némelly gyakran, sok ideig könyörög valamért, de még-fem nyeri-el, 's a' mi vélekedésünk fersint nem hallgattatik-meg: Hol maradnak hát a' bizonyos meg-hallgatásnak fundamentomi? Ez, nagy kísértet, melly nem egy fegény fívet bágyaszt és tántorít-meg. De vigyázz ímez fundamentomos Feleletre:

I.

Az Imádság mindenkor meg-hallgattatik, és lehetetlen hogy meg-ne hallgattassék, a' megnevezett Fő Okokra nézve, mellyek igazak, bizonyosok, erősek. 1. Ollyan bizonyosok, melly bizonyos, hogy az Isten Jó Isten. 2. Ollyan bizonyosok, melly bizonyos, hogy Isten igaz az ő Igéretiben, és ő-maga az örökké-való Igazság. 3. Ollyan bizonyosok, a' melly

melly bizonyos, hogy Istennek mindenek-felett leg-könyörületesebb Atyai Szíve vagyon. 4. Ollyan bizonyosok, a' melly bizonyos hogy a' Krisztus a' mi Közbenjárónk. 5. Ollyan bizonyosok, a' melly bizonyos, hogy az Isten 's a' Krisztus mi-bennünk laknak. Ebben egy hívő Szív se kételkedjék.

II.

Hogy pedig nem mindenkor adja-meg, a' mi ket kívánunk és kérünk, (melly miatt úgy tetszik nekünk, mintha nem hallgatna-meg bennünket,) az onnan származik: 1. Hogy az Isten nem mindenkor a' mi akaratumk fersint, hanem a' mi Idvességünkre való házon fersint hallgat-meg minket. 2. Hogy azt az Isten magának hagyta, a' mit kérünk, hogyha Testünknek avagy Lelkünknek adja-é meg; mert mikoron idő-fersint valókat kérünk tőle, és az Isten esmérí, hogy nekünk nem háznos 's nem idvességes; tehát nem adja azt nekünk Testi Jóban, hanem a' Lelki Jóban. De még-is el-nyerjük azt a' mit kértünk, Lelki-képen Lelkünkön, 's többet annál a' mit kérünk. Mert a' mennyivel a' Lélek nemesebb 's jobb a' Testnél, és a' Lelki jók a' Földi jóknál, annyival jobb nekünk, ha az Isten a' miket külső 's Testi-képen kérünk, Lelkünk' javára Lelki-képen fordítja. A' mi könyörgésünket betölti azon, a' min leg-fülségesebb, tudnillik a' Lelken. Hiszem nem Test itt a' nagyobb rész, elég tsak a' Lélek segítség-ség-meg. Ha Testi

nyavalyát ereft az Isten reád, 's te azon kéred, hogy meg-gyógyítson, a' te könyörgésed nem hibazott meg-hallgattatott; mert ha Testi egészséget nem ad, Lelki egészséget ad, az pedig jobb. Nem kívánz-e inkább egészséges Lelket, mint egészséges Testet? mit használnék az egészséges Test, ha a' Lélek beteg, azaz, hitetlen volna, 's az örökké-való halállal kellene meg-halnia. De ha a' Lélek egészséges, Dáviddal mondhatjuk: *Kitsoda volna nékem Menyben te-náladnál több, és te-náladnál egyebben nem gyönyörködöm e' földön, el-fogyatkozott az én testem: 'Sólt. 73: 25, 26. és a' beteg Jóbbal: Jól tudom, hogy az én Megváltóm él: Jób. 19: 25. Így meg-fegittetik a' Lélek. Azért betsülte Sz. Dávid a' Mennyei Jókat feljebb, minden idő-zerint valóknál: Jób nékem a' te szádnak törvénye, sok ezer arany és ezüst pénznél: 'Sólt. 119: 72.*

Ha azt mondod: Mind a' kettőt kívánom én, úgymint, egészséges Testet és egészséges Lelket, idő-zerint és örökké-való Jót. Azt feleli az UR Isten: *Elég néked az én Kegyelmem: 2 Kór. 12: 9. Szent Pál: is azt akarta volna, de ez lön a' válfaz. Rövideden, minden Hitből származott Könyörgés meg-hallgattatik, és bé-tellyesedik, ha nem a' Testen-is, de a' Lelken.*

Azonban magának hagyta az Isten azt-is, hogy a' mi Imádságinkat itt tellyesíti-e, vagy a' jövődő Eletben. Ha itt el-nem éred, a' mit keresz, gondold-meg azt, hogy az néked itt nem volt hasznos, sem idvességes. Az Isten meg-

meg-tartja azt számodra a' jövődő Eletre; hiszem nem áll minden e' Világi életben. A' mit Isten itt nem ad, ott gazdagon ezerferte adjameg: mert a' miképen lehetetlen, hogy az Isten el-felejtse a' mi imádságunkat; úgy lehetetlen, hogy ingyen Kegyelmeből meg-ne jutalmaztassa. Ha e' Világon nem-is, bizonyoson meg-léhen az Örök Eletben. Melly fok-féle a' könyörgés, annyi-féle ajándék az Örök Eletben: mert ott meg-fünés nélkül fogunk aratni: *Gal. 6: 9. Akkor szól minden igazán hívő Léleknek. Imhol a' te imádságod, mellyet küldöttél volt hozzám, ímé itt az-is a' miért könyörgöttél, a' te imádságodért ezer-annyi ajándék! Ezt pedig Béke-séges-türelessel kell várunk.*

Eztelen fántó-vető Ember volna az, ki most vetvén, akarná mindjárt termését venni, 's el-menvén zúgolódnék, mondván: Oh vetettem, de abból az én feneim semmit nem látnak! Te bolond, nem várhatod-e az aratásnak idejét, a' mikor a' te el-vetett magodat 's annak bőv termését vézed-bé? Így szól nem egy: *En fok ideig fokot imádkoztam; de semmit nem látok, hogy telnék belőle, az Isten nem akar meg-hallgatni. Eztelen, alig vetettél, 's már aratni akarz. Nem várhatod-e-el az Örök Elet nagy aratásának idejét? A' mit itt vetünk, azt fogjuk ott aratni. Ha itt fok imádságot, könyhüllatást vetz, ez nemes magot; ott ezer-nyit fogz aratni örömmel: 'Solt. 126: 5. Ennek bé kell telni; mert az Isten mondotta. Ha itt*

bé-nem telik, az Örök Életben bé-kell tellyes-
fedni. Mint fogan, kiknek Gyermekek, Hites-
Tárfok, jó Barátjók meg-hólt, kefervesen fir-
nak. Oh édes Atyámfia, nem tudod-e, hogy
ez a' mag-vető idő! hiszem elébb vetned 's plá-
tálnod kell a' te kedvesidet, sőt a' te testedet-is;
a' míg nem aratf, várjad az aratásnak idejét,
az hol a' Szent Angyalok aratók léfnek, a' te
kévéidet egybe-gyűjtven, az örökké-való tsür-
be gyűjtik 's vízik. Az aratás közel van, és
fiet hozzánk, akkor a' mi imádságink, foház-
kodásink, és könyhüllatásink, (mellyeket fok
fzben Isten' eleibe küldöttünk,) meg-léfnek,
's azokat gazdagon meg-találjuk; mert az I-
stenben mindenek meg-léfnek, valamiket kíván-
hattunk, óhajthattunk és kérhettünk volna. És
így az Istennek minden Fogadási 's ez hiba-nél-
kül-való okok a' Krisztus Jéfusban igazak 's örök-
ké meg-maradandók léfnek, és minden igazán-
hívőnek az ő örökké-való öröme 's boldog-
ságára felettébb gazdagon bé-tellyesfednek, hogy
azokért az Istent örö-ké ditsérjük és fel-maga-
taljuk.

I M Á D S Á G.

Irgalmas, Kegyelmes, Mennyei fzerelmes Szent
Atyám, Te parantsoltad-meg nékem, hogy
könyörögjek, (a) a' Te fzerelmes Fiad tanított-
meg könyörögni, (b) 's annak meg-hallgatását
erős hittel fogadta, (c) a' Te Sz. Lelked serkent-
geti ottan-ottan az én fzivemet a' könyörgésre; (d)
's tū-
(a) Sol. 50:15. (b) Mát. 6:9. (c) Lu. 11:9, 10. (d) Ró. 8:26

's tudom, hogy minden jó ajándékoknak onnan-
feljül a' Világosságnak Atyjától kell fzármazni, (e)
's tudom azt-is, hogy semmi valóságos állandó
jót, akár Mennyei 's akár e' Földi, akár ideig 's
akár örökké-való légyen-is az, könyörgés nélkül
el-nem nyerhetni. Tudom azt-is, hogy a' Te tíf-
teletedet illeti, 's az én felettébb-való nagy fűksé-
gem kívánja; tudom, melly kedves veled-való be-
fzllgetés légyen az Imádság, és Te a' vigafztalás
és fzent gondolatok által miképen felelf-meg arra
(f). És hogy semmi segítségét, sem igaz vigafz-
talást nem nyerhetni, hanem tsak a' könyörgés-
által; annyi fok példái vagynak a' Szenteknek,
és az én URam Jéfus Krisztusomnak előttem. (g)
De még-is rest és túnya vagyok a' könyörgésben.
Inkább bízom magamat a' magam munkájára és
böltteségére, mint-sem a' Te segedelmedre és ke-
gyelmedre. Oh botsáfsad-meg nékem az éa vak-
merőségemet és bolondságomat, 's a' Te Isteni
fzent fogadásidnak meg-vetését! Oh fordítsad-el
rólam a' kemény büntetést, mellyel fenyegeted
a' Te Kegyelmednek meg-vetőit, hogy vízföntag
Te-is meg-veted őket. (h) És azoknak a' kik má-
fok után fíetnek, nagy fzivhéli keferúségek léfzen.
Add nékem a' Kegyelemnek és az Imádkozásnak
Lelkét, (i) hogy tudjam meg-gondolni a' Te ví-
gaftaló ígéretedet: A' ki az URnak Nevét segítség-
gül hívja, idvezül: (k) minekelötte kiáltanának, én
meg-ballgatom, még mikor fzolánának én meg-bal-
lom.

(e) Jak. 1:12. (f) Sölt. 138:3. (g) Ján. 11:41. (h)
1 Sám. 2:20. (i) Zak. 12:10. (k) Tsel. 1:21.

lom. (l) Közel vagyon az UR mindenekhez, kik ötet segítségül hívják. (m) Valamit kéréndetek az Atyától az én Nevemben, meg-adja tinéktek. (n) Kitsoda az Atya ti-közzületek, ki az ő gyermekének midőn kenyeret kér követ ad. (o) Gyűjtsad-fel az én fivemet a' belső buzgó áhítatossággal és a' Te Kegyelmednek világosságával: illatozzék előtted az én imádságom, mint a' Nőé' Aldozatja. (p) Emeld-fel Te-hozzád kezeimet, mint Mó'sesnek. (q) Engedd az én könyörgésemet Te-előtted zengen, mint az Áron' köntösén való tsengetjük, és a' Dávid' hárfája. (r) Gerjez én-bennem Te-hozzád való szent szomjúságot, mint a' szomjú szarvas kívánczik a' folyó-vizekre. (s) Illesd és tisztítsd-meg az én ajakimat a' Te Mennyei tüzed által, mint Esaiásnak. (t) Engedd, hogy előtted sirhassak, mint Jérémiás, és mondhasam: *Oh vajha az én szemeim könyvek' forrási volnának, és elég víz volna szemeimben.* (u) Láttasd-meg velem a' Te Ditsőségedet hit által Lélekben, mint Ezékiellel. (v) Hallgass-meg engemet, mint Dánielt. (x) Nyisd-meg az én femeimet, mint az Eliséus' szolgájának. (y) Hadd sirjak kefervesen Péterrel és Mária Magdalénával. (z) Világosítsd-meg az én femeimet, mint a' keresztfán függő latornak, (a) hogy hajtsam-meg fivemnek térdeit előtted, mint Manasses.

- (l) Esa. 65: 24. (m) Solt. 145: 18. (n) Ján. 16: 23.
 (o) Luk. 11: 11. (p) 1 Mós. 8: 21. (q) 2 Mós. 28: 35
 (r) 1 Sám. 16: 28. (s) Solt. 42: 1. (t) Esa. 6: 6, 7.
 (u) Jér. 39: 1. (v) Ezék. 1: (x) 2 Kir. 6: 17. (y)
 Luk. 22: 62. (z) Luk. 23: 42. (a) Manafs. 11.

ses. (b) Nyisd-meg az én fivemet, mint Lidiának. (c) hogy minden ideig-való haszontalan dolgokat el-felejtsek az én imádságomban. Oh UR-am, minden fivének vizsgálója, ki a' fiveket és veséket próbálsz, (d) tudod mély állhatatlan az Emberek' fivé és elméje! Sokkal ingadozóbb a' féltől hajtogattatott víznél. Oh erősítsd-meg az én áhítatosságomat, hogy annyi fok-félc gondolatok által ide's-tova ne fordittassék! Oh Te tarthatod tsendességben az én fivemnek hajótskáját, meg-erősítheted és sokkal jobban igazgathatod nálamnál! Kelj-fel UR-am, és fedd-meg a' félvézeket, és az én fivemnek háborgó tengerét, (e) hogy tsendes legyen, benned nyugodjék, Tégedet nézzen akadály nélkül, s veled egyesülve maradjon. Vigy engemet a' Léleknek púztájára, (f) a' hol semmit e' Világ felől ne halljak, és ne lássak, tsak Tégedet egyedül; hogy tsak Te-egyedül befélldgethes velem; hogy Tégedet barátságosan tsokolgathassalak, és azt lenki ne lássa, s meg-ne útáltassam. (g) Ujítsad-meg az én fivemet, indulatimat és elmémet. Gyűjtsad-meg én-bennem a' Te világodat, hogy világoskodjék bennem, hogy az én fivem égjen és gyűladozzon a' Te fzerelmedben és a' buzgóságban. Vedd-el a' kö fivét, (b) hogy a' Te Lelkednek lángját, fzerelmét, vigasztalását, és bátorságos feleletit tapasztalhassam. Oh vedd-el Kegyelmed által

- (b) Tsel. 16: 14. (c) Solt. 7: 10. (d) Jér. 17: 9, 10. (e) Mát. 8: 26. (f) Hóf. 2: 13. (g) Enck. 8: 1. (h) Ezék. 36: 26.

által mind azokat, a' melyek az én buzgóságot akadályoztatják, akár e' világ, akár az én testemnek indulati légyenek azok: minéműiek, bosszú-állás, türehetlenség, hihetlenség, kevélység, meg-békélhetetlenség, meg-térhetetlenség. Fohászkodjék a' Te Szent Lelked az én szívemben, kiáltson, esedezzek, könyörögjön, ditsérjen, hálákat adjon, bizonyítson, és az én Lelkemnek tanúbizonyságot adjon, az Isten' fiává való fogadtatásomról. (i) Gyűjtsa-meg az én hideg szívemet az ő Mennyei tüze által, azt melegítse-meg, és ki-mondhatatlan fohászkodásokkal esedezzek én-érettem Isten előtt. Lakozzék a' Te Szent Lelked én-bennem, tégyen engemet Istennek szentségévé és templomává. (k) Töltsön-bé engemet Isteni szecrettel, világsággal, buzgósággal, Mennyei gondolatokkal, étellel, vigasztalással, erővel, örömmel és békeséggel. Tégye a' Te Szent Lelked az én szívemnek templomát, az Istenes buzgóságnak Mennyei templójával illatozóvá és kedves szagúvá! (l) Oh édes Atyám, egyesíts bennünket Szent Lelked által a' mi URunk Jézus Kristussal, (m) hogy mi ő-benne, ő-általa, és ő-véle együtt imádkozhassunk, mint mi Fejünkkel. (n) Egyesíts Szent Lelked által minket minden hívökkel-is, és mind az egész Anyafentegyházzal; hogy mi az egész Anya-

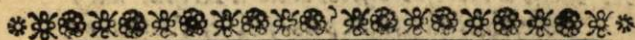
(i) Róm. 8 : 16. 26. (k) I Kór. 3 : 16. (l) Jel. 5 : 8.

(m) Ján. 17 : 21. (n) Éjsz. 4 : 15.

Anyafentegyházzal, az egész Anyafentegyházért, és az Anyafentegyházban, mint a' Te Szentségedben imádkozzunk, és az UR JESUS KRISTUS' Nevében meghallgattassunk;

A M E N.

M U T A T O T Á B L Á J A A' R É S Z E K N E K:

Levél

I. RÉL. Egynéhány szép Régulai a' Keresztényi Életnek	1.
II. A' Békeséges-türetről, melly által minden Keresztet meg-győzzünk, és a' meg-igért dicsőséget el-nyerjük.	14.
III. Indító okai a' Békeséges-türetnak, és hasznai a' Keresztnek.	25.
IV. Bizonyosági, Példái a' Békeséges-türetnak, és Vigasztalás.	33.
V. Az Istennek vigasztalása a' nyomorúságban, munkálodik szíveinkben Békeséges-türetnak.	44.
VI. A' Kereszt titkairól: és miképen vonatattunk az által Istenhez.	54.
VII. Miképen kell bordonnunk és a' Kristus által meg-győzzünk a' nyomorúságot, és a' világtól-való meg-ütaltatást.	65.

VIII.

MUTATO TÁBL:

- VIII. Nintsen olyan keferőség, mellyben az Isten nem rendelt volna vigasztalást, mint-hogy az Isten' vigasztalása mindenkor nagyobb a' mi nyomorúságinknál. - - 75.
- IX. Az Isten' bibe nélkül való igazsága és igéreti, melly meg-nem tsalhat, munkálódjék a' mi szivünkben Békeféges-türest. - - 86.
- X. Hogy a' Kereszt-viseles alatt a' Kristus' nagy Békeféges-türesének példáját, és a' következendő nagy jót nézzük, melly által minden Kereszt meg-könnyebbítettik. - - 99.
- XI. Az hívő Léleknek Istennel, és az Hitnek az Isten' Irgalmasságával-való beszéllgetése. 105.
- XII. Fundamentoma és okai, hogy a' mi imádságinkat az Isten bizonyosan's kegyelmesen meg-ballgatja. - - 116.

V É G E.

Haáz Rezső Múzeum
Tudományos Könyvtára
Székelyudvarhely